

SİMGİ FOTOKOPİ

**ADRES: FAKÜLTELER MAHALLESİ YENİ ACUN SOKAK 7/B
CEBECİ-ÇANKAYA/ANKARA**

TEL: 362 07 37 – 0506 989 96 64

E-mail: simgefotokopi@hotmail.com

**İDARE HUKUKU
DERS NOTLARI**

**ANKARA HUKUK FAKÜLTESİ
2. SINIF**

* Kamusal kesimde zorlama vardır. Devlet konularının verdiği yetkiyi kullandıktan sonra tarafla sorun madon karar alabilir.

* Devletin kullandığı kamu gücü ne kadar ağır olur-
sa olsun karşı tarafın iradesine gerek olmadan hukukî sonuca doğar.

* Örnek: Üniversitenin kapısında özel güvenlik görevlisinin kimlik sorması. Bir kamu gücü olmamasına rağmen, özel hukuk kişisi olarak (özel bir şirkete bağlıdır) bizi engeller. Bunlar kural değil istisnadır. Bu yetki esasen üniversiteye, yani kamuya, devlete aittir. Bir yetkidir. Kamu o yetkiyi üniversiteye veriyor. Üniversite de o yetkiyi bir özel güvenlik şirketine vermektedir. Bu yetki görevi aslen üniversiteye aittir ama konudan (özel güvenlik konusu) aldığı yetkiyle üniversite yetkiyi bir özel şirkete kullanıyor. (İstisna)

* Örnek: Kuruluş partinin güvenliğini sağlayan özel güvenlik şirketinin güvenlikleri (İstisna)

* Örnek: At yarışlarını bir dernek, "Türkiye Jockey Kulübü" tertib eder. Tarım ve hayvancılık bakanlığının konusuna göre: Bakanlık at yarışlarını tertip etmekle görevlidir. Ama aynı konunun devamında "İstisna özel hukukla etyle yapılabilir" diyor. (İstisna)

2. DERS

* İlke olarak / Kural olarak özel kesimde idare hukuku yoktur. En güçlü, en zengin şirket bile bir kamu gücü kullanma yetkisi yoktur. (İstisnalar vardır)

→ Hukuku = Kamu Hukuku

ÖZEL KESİM / KAMUSAL KESİM
↳ Kamu yetkisi (gücü)

Devlet yetkisi

* Burada idare yoktur. Burada idare olmadı, için idare hukukunda yoktur

İDARE HUKUKU: Mustafa Kurt

①

Kitaplar:

* Metin Gündoğdu idare hukuku → ozansoy@gmail.com

* Kemal Gözler idare hukuku

* Turgut Tan idare hukuku

* Anayasa

1. DERS:

* idare hukuku ne ile ilgilidir?

"idarenin hukuku" çok kısıt ama doğru bir tanım

* idare hukukunun ilgilendiği idare hangisi?

ÖZEL KESİM

* Tek taraflı bir irade, kamu gücü, devlet yetkisi

isi yok

* Ağırlıkla "sözleşme"

→ Hukuki sonucun doğması için iki tarafın kabülü lazım. Tek taraflı irade ile hukuki sonuca doğmaz.

* Karşılıklı anlaşma ve kabul vardır.

* Herhangi bir vücutta taraflar anlaşmazdır. → Eşitlik ilkesi vardır.

* Kamu gücü: Tek taraflı iradeyle bir hukukî sonuca doğur. maktar. Tipik bir irade tasarruftur.

* Kamu gücünü kullanan taraf karşı tarafla anlaşmaya ihtiyacı duymaz.

KAMUSAL KESİM

→ Bir kamu yetkisinin kullanıldığı, alandır.

→ Kamu yetkisi (gücü)

→ Kamu yetkisinin diğer bir adı "devlet yetkisi"

→ Devlet yetkisinin o devşür alan

* Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerinin içinde yer aldığı

ve bir kamu gücü devlet yetkisinin kullanıldığı alan.

→ Bu alandaki hukukta kamu hukukudur.

* Kamu hukukunda yetkilisi ile olandır. Kostet diğimiz (4) birde, yetici verilmisse kullanır.

* Ama özel kesimde yetkili olmak asıldır, yetkilisi ile olandır. Yasa kanununda her şeyi kullanabiliriz.

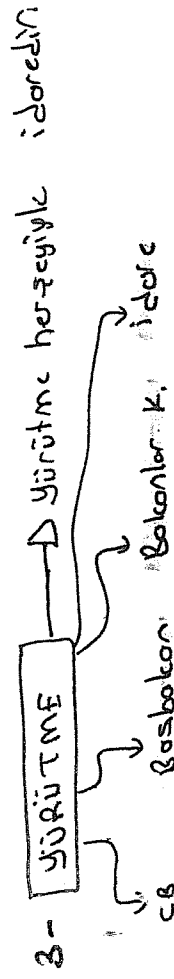
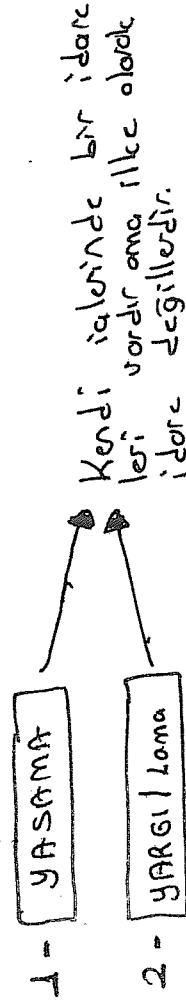
* Kamu görevlileri yasal olmayan her şeyi yaparım diye mi, once yetki verilir - yapar. Ama özel kesimde bir kanun vardır onun dışında subest olan her şeyi yaparsın. Komusal kesimde binlerce kanun vardır. Hukuk yetki vermezse komusal kesimde hak-ki kullanamazsın. 3-DERS!

* Özel hukuk kişilerin kullanacağı, bir kamu yetkisi yoktur. Ama kural olarak, istisnalarla zamanla değişebilir.

Devlet: Devletin içinde idare nerede duruyor?

Devlet $\neq$ idare

* idare devletin içinde yer alan aile kapsamlı, geniş bir birimdir. Devletin içinde 3 tane kuvvet vardır.

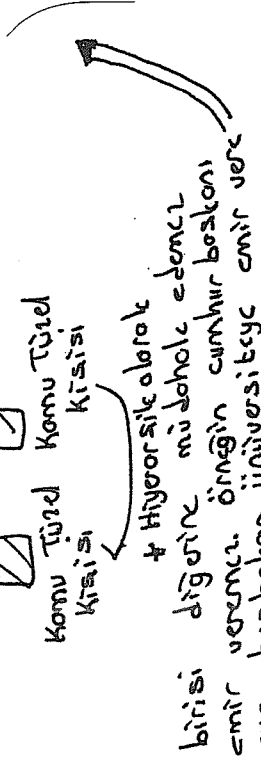
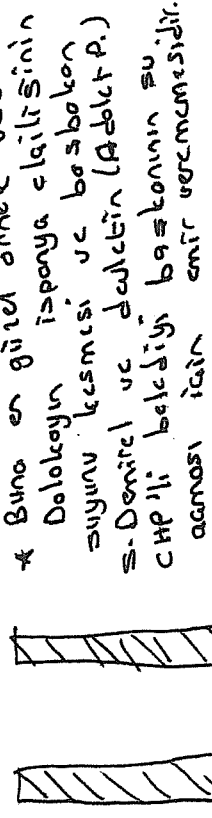
* Yasama bütün anayasalarımızda bir yetki olarak düzenlenmiştir. Bir alanı hukuki olarak istese düzenler, istemezse düzenlemez.

* Bu alandaki (komusal kesimlenen) her şeyde idare değil dolayısıyla her şey idare hukukunun konusu değil

* Devlet, esasen devlet bir kamu tüzel kişisidir. Devlet hukukları bir kamu tüzel kişisidir. Devlet tekniğinde "mertezi idarenin" içinde yer aldığı, tüzel kişisidir.

* Mahalli idare: Belli bir mahalde yaşayan insanların ayba rıyla onları ihtiyacı olan gidermek için seçilmiş gelen idarelerdir.

* Türkiye Cumhuriyeti Devleti üniter, merkezî bir devlettir. Ama tüzel kişiler olarak birerden parça tüzel kişilik vardır.

* Özel kesimde lalanda kanuna ve ahlaka aykırı olmayan her şey yapılabilir. Ama komusal kesim değil. Komusal kesimde ne verilmişse o kullanılır. Komusal kesimde verilmeyen hiçbir yetki kullanılmaz. Kamu hukukunda durumdan vazife çıkarılmasıdır. Örneğin: bir tahsisi güvel bir kavada işe alımı yapı olesini pikniğe götürülebilir. Ama bir otobüs sarfı aynıyını yapıp o gün otobüs işe alınmayınca ya poma2, aynısı komusal olandır.

* Özel hukukta kimse bir işlem yaparken bir taraftan başkasına zarar veremez. Kanunun buna verdiği yetkiye göre ev kirası verilebilir.

Örnek: Fransada oynanan cüce futbolma oyununu belediye yasaklamıştır. Belediye, bu anlamda bir sözleşme yapıp bu konuyu ilgilendirenler deyiş idare mahkemesi belediye mahkemesine sevk etmiştir. Belediye idare mahkemesi belediye yetki haddi bulmuş. Sözleşme özgürlüğünüz var ama bu oyun insan hayatına aykırıdır. İdare hukukunu ilgilendirenler.

Özel idare (ler)
(Kisiler):

Anas: Özel Yaratıcı (Güç, menfaat) → Kamu yararı vardır

Aras (vasıta): Özel Hukuk → Kamu hukuku ve Kamu Gücü
Kamu gücü yoktur.

⇒ Tek taraflı irade yok → Tek taraflı irade vardır. Çok taraflı irade vardır. En az iki taraflı.

⇒ Serbestlik (Bir hukuk) → Kanunilik vardır. İhtiyacı girip girmeme kararı (Sadece karar alma)

* İdare dediğimiz zaman sadece kamuda ki idareler anlamıdır. Bir şirketin de idaresi vardır.

* İdare hukukunun uygulanmadığı bir kamu gücüne sahip olmayan, bir devlet yetkisi kullanmayan özel hukuk alanında faaliyet gösteren kamu hukuku alanlarında faaliyet göstermeyen idarelerle idare hukuku ilgililendirilmez.

* Yargı yasağının ağırlığı, kanunları (hukuku) mahkemelerde uygulanır. Yargı "ilke" olarak kendiliğinden hareket etmez. Bir dürtme olmadan hareket etmez. İhtiyat, dava açılmadan

* Her iki organda (yasa, yargı) tatil girer. Ama idari tatil diye bir şey yoktur. Yasama da yargı da hayatımıza birer mülhak dokunmazlar. Yargıya ilişkin düşme ise etkilenir. Ama idare ile karşılıklı mülhak değil. Doğrudan önce, ardından sonradan idarenin her yerde bir müdahalesi vardır.

* İdare hukukunda anayasa kavramı yoktur. Kamu gücü barın sayılarının yapılması için zorunlu bir araçtır, verisi, estetik...

* OTARİT: Yaşadığımız hayatta bir ilişkin karışıklığının alması güçtür, ya da o kararları değiştirmek güçtür. Şerh hayatına ilişkin senin veremeyeceğin kararları seni zorlamaktır.

18.10.2016 / Mustafa Kurt:

* Bugün dersimizde kanunlarla alakalı olan mahkemelerin 30 kasım kadar Ankara'da her türlü toplantı gösteri yürüyüşünü yasaklaması" hakkında konuşarak başladık.

* Kamu idareleri yaptıkları işlerin sebeplerini gösterirler. Kamu idareleri sebatsız bir işlem yapamazlar. İkinci sebep diye gösterdiği hukukun ona sebep olarak tanıdığı bir sebep olmamalıdır.

* Özel idareler sebep göstermeden iş yaparlar. Onlara kimse sebep sormazlar.

* Kamu idareleri her işleminde bir sebeple davranmazlar. Kamu idareleri ancak kanunların tanıdığı bir yetkiyi kullanabilir. ----- buna verdiği yetkiye dayanarak.

* İdareyi devletin içindeki idare olmayanlar-⁽⁸⁾
don ayrıken hem faaliyet olarak hem bir organ
olarak ayrılır.

* İdari faaliyet yasama faaliyetinden ayrılır. Gün
kü anayasa yasamayı sadece yasama meclisine
vermiş, demek ki orada ifade idare olmaz.

* Yasama organı dışında kalan yargı organı dışın-
da kalan idare organıdır. Yasama faaliyeti dışında,
yargı faaliyeti dışında kalan idare faaliyetidir.
(idare hem bir organ anlamında hem bir faaliyet)
anlamında

=> Yargılama faaliyetini niye idareden ayıralım?
Yargılama faaliyeti anayasa tarafından, 188. ve 189.
maddeler, sadece bağımsız mahkemelere veril-
miştir. İnün versitenin yaptığı disiplin soruşturma
sı bu yüzden yargı faaliyeti değildir. Yargısız
faaliyet sadece ve sadece bağımsız mahkeme-
ler tarafından yapılması için

* Yasama faaliyetini niye idareden ayıralım?

Yasama yetkisi meclisinse, devredilmese idarenin
yapacağı bir şey yoktur. İdare bazı düzenleyici
işlemlerde bulunabilir, kural koyabilir. Ama yasama
faaliyeti değildir. İdarenin sırf kural koyması bu
nu yasama faaliyeti yapmaz çünkü: Kural koyusun
koymanın yasama yetkisi anayasada sadece
TBMM'ne tanınmış devredilemez, paylaşılmaz.

* Genel kural koyuyorsa yasama faaliyeti demek
bizi yanıltabilir. Ö: idilbiret- Suna'kan kanunu.
Özel bir kanundur ama yasama faaliyeti değildir. Gün
kü anayasanın yasama yetkisi verdiği meclis yap-
mıdır.

* Yasama organının yargı organını idare sayamayız.

* Geçen hafta bahsettiğimiz özel idarelerde ⁽⁷⁾
ki bazı birimler istisnai olarak kamu gücünü
kullanır: Örne, Kapıdağı özel güvenlik kamu gücünü
kullanıyor. "Kimliğini göster"

* İdare hukuku kamu idareleriyle ilgilenir. Kamu idare-
lerinde devletin içindeki

Özel idareler:

Devlet:

= YASAMA

=> YARGI

= YÜRÜTME

=> idare devletin bu
parçası içinde
yer alır.

* Devlet sadece idarelerden ibaret değil. İdare
hukukunun ilgi alanına kamu gücü, devlet gücü
kullanmayanları almaz. Özel kişi ve idareleri
attığımız zaman kamusal alandaki devlet gücü
kullanon bütün birimlerin hepsi idare değildir.

* İdareyi ararken iki yönlü oluruz. Hem bir örgüt,
teskilat hem de bir faaliyet fonksiyonu ola-
rak oluyor. İdare kurumunun ikili yönü vardır. Hem
bir örgüt ve teşkilatlar hem de bir faaliyettir.

* DEVLET ORGAN FAALİYET

YASAMA

Anayasa 75.m.

TBMM

SSM

Anayasa

g.m.

mahtemle

g.m.

mahtemle

mahtemle

mahtemle

mahtemle

mahtemle

Bozko yasama organı

Ydk, tck. idare organı

ben bir de yasama

faaliyeti yapayım

diyem.

Denekli. B. mahk

kenlerde idare

faaliyeti değildir. Yargılama,

idare

faaliyeti, yargı faaliyeti

idari faaliyet değildir. Yargılama,

1. ve 2. Ders (ilk iki derste anlatılanlardan) (10)

* İdare hukuk dnyasında diğer hukuk öznelerinden daha farklıdır.

* Her hukuki kurumun ortasında bir yasa ile gelen bir şey vardır.

* Devlet Türkiye'de kutsallaştırılmıştır. Anglo sakson hukukunda hukukunda devlet kutsallaştırılmamıştır. Örneğin ABD devlet başkanının karşısında bir sekreteri mesaiye ayasını uzatabiliyor. Dolayısıyla anglosakson hukukunda = sivil toplum ilişkileri geçerlidir. Devletten bir şeyi seatiğim için, ben sana itaat ettiğim için orda sın gücüyle baktır.

* Hukuk devleti * Bağımsız yargı

Bunlar müesseseler olarak batıda alınmıştır

* Gökülcü Demokrasi * Kurumlar ayrılığı

* İnsan hakları

=> Bugün bu konular hakkında konuşacağız dedi hocam.

* Bu kurumları aldığımız ülkelerde büyük sıkıntılar yaşanmıyor. Fransa'da, Almanya'da -- bugün kurumlara ayrılığı, hukuk devleti tartışılmıyor.

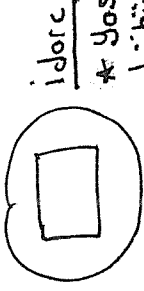
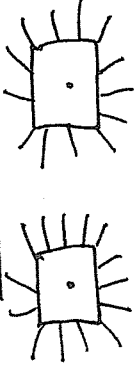
Not: Umuma açık yerler: Belli bir bir hizmetin kimliğinden bağımsız olarak sona verildiği yerlerdir. Umuma açık yerler umuma açık yerler değildir. Umuma açık yerlerde izin alınmadan o hizmeti görebilirsiniz.

* Bu müesseseler, bu kurumlar "neden sürekli baktırın, ülkedeki muhalefetin" birde bunlar işlemiyor" eleştirisiyle karşılaşıyor.

* Türkiye'de, içinde bilim adamlarının, hukukçuların, yazarların, siyaset bilimcilerin -- vb. insanların olduğu hiç de azımsanmayacak bir grup; Türkiye

* Yargı faaliyetini, yasa ile faaliyetini idare (9)

Devletin Organları:

idare

* Yasa ile yargı organı dışında kalan bütün organlardır.

* Bu organ devletin içinde bir organdır.

* Devletin yasa ile yargı organı dışında kalan bütün organları idare eder.

* Devletin TBMM meclisi ister kural koysun ister kural koymasın, bir yasal işlem yapmasın yasa ile yargı veriler yetkilerinin kullanılması yasa ile faaliyetlerdir. İdarenin burada yetkisi yoktur.

Not: Cüneyt Hoca bu konuyu kitaptan okudu.

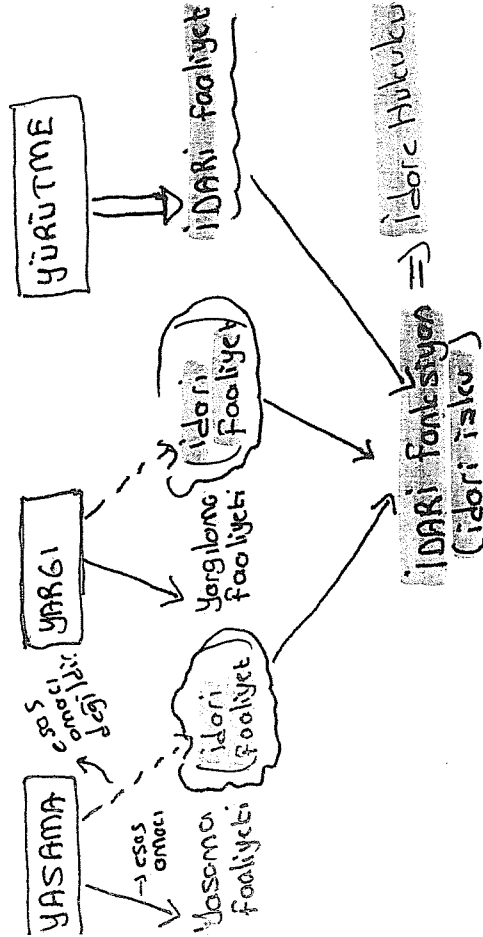
25.10.2016 / Mustafa KURT / 2-A

* Derse katılmayan arkadaşlar için: Derse, Fransız dış işleri bakanı ile Türkiye Dış işleri Bakanının yapmış olduğu basın toplantısında tartışılan OHAL konusunu ilk başladı. Cüneyt Hoca'mız 1- ve 2- derste ki toplantılarda yazmıyor, sinavda da kesinlikle sormayacağına söylediği, Türkiye'de sürekli gündeme gelen bazı hususlar hakkında sohbet havasında bir derse işledi. 2- saatte ise geçen hafta işlediğimiz idarenin ayrı ve fonksiyonel olarak diğer kurumlardan ayrılması konusunu hakkında tablo çizerek konuyu tekrar etti.

* Bu kurumlar bireyi korumak, devleti sınırlandırmak (2) için ortaya çıkmıştır, biz ise sistemi ters çevir-
dik ve bütün bu müesseseleri bireye karşı devleti korumak için kullanıldı. Kamu düzeni dediğimiz, devletin bekası dedik, hukuk devleti olsun devlete hizmette sin, demokrasi olsun devlete hizmet etmek için ol-
sun dedik. İşte bütün sorunun tam da buradan kaynaklanıyor.

2. DERS | 23.10.2016

* Hiçbir hukuki müessese bir araba gibi bütün ülke-
lerde, her yerde aynı çalışan mekanizmalar değildir.
Toplumun, kültürel ortamın içinde yazar.

Yasama → İdari faaliyet → Kuvvet aranda da olsa kendisini idare etmesi gerekir. Bunları meclis başkan yönetir.

Yasama faaliyeti

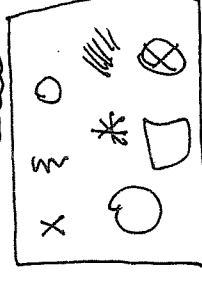
yetki devri

* Arayışın sadece yasama organı (TBMM) yapar dediği bütün faaliyetlerdir. Bunlar idari faaliyet olmadığı için buraya idare hukukunu uygulamaya mayız.

* Yasama faaliyetini SSO kişi mecliste ve komisyonlar-
da yapılıyor, diğer bütün faaliyetler idari faaliyetler-
dir. Bunun dışında mecliste bir sürü insan çalışıyor.
yönetimci, temsilci, güvenlik bunların hepsinin idaresi idari faaliyetlerdir.

de hukuk devletin, bağımsız yargının, kuvvet ayrılığının, çoğulu demokrasinin, ... olmadığını; insan hakları ihlallerinin olduğunu söylüyor. Doğru veya yan-
lış ama neden bu kadar bu kurumlar (sadece bu hükümet zamanında değil) yıllardan beri Türkiye'de
hep eleştirildi. (Bu konu hakkında sınıfta konuşuldu)

Birey

* Bu parçacı (her bir parça, bir sınıfı temsil ediyor) yopı hep bir sınıfı
fı rahatlız etmiştir. Ticaretle uğraşan kesim bundan hep rahat-
sız olmuştur. Her parçaya uygulan-
an bir hukuk vardır. Ticaretle uğraşan kesim her
sınıfla kurduğu ilişkide farklı hukukla karşılaşır. Ti-
cari kesim engürebilirlikle ister. Bu sınıflar ortadan
kaldırmak için, bunları bütünlükten çıkararak barı kov-
romlar oluşturmuşlardır. → Devlet karşısında korunmalı

Birey ⇒ İnsan/Halkları ⇒ "Sınırlı Devlet Gücü"
⇒ Bağımsız Yargı
⇒ Kuvvetler ayrımı (Temel haklar ve ba-
ğımsız yargı, bu ol-
mossa güvende olmaz)

X	X	X	X	X
(Tek sınıf var)				
X	X	X	X	X
X	X	X	X	X

Tüm Bunlar Hukuk Devleti'ni oluşturur.

* Bütün bunlar bireyi korumak, onu geliştirmek için oluşturulmuştur.

* Bizde bireyi devlet karşısında korumak için
çıkar, bu müesseseleri devleti korumak amacıyla.
aldık. Halka adam "olarak nitelendirildiğimiz devleti
güçlendirme için aldık, sistemi başa sarıttık."

* Kamu idaresi ile özel idareler arasında şu farklar (14)

vardır:

- 1) Amaçları farklıdır. Kamu idarelerinin amacı kamu yararıdır. Özel idarelerin amacı ise özel çıkar, yarıncı elde etmektir.
- 2) Kamu idareleri, kamu yararı amacını gerçekleştirebilmek için, "Kamu Gücüyle" donatılmışlardır. Özel idareler kamu gücüne sahip değildir.
- 3) Kamu idareleri, kamu gücü sebebiyle özel kişiler tarafından "üstün" konumdadırlar. Özel kişilerin rızası "önemli" değildir. Özel idareler ile özel kişiler arasında "esitlik ilkesi" geçerlidir.
- 4) Kamu idaresi alanında "Kanuna bağlılık" ilkesi geçerlidir. Kamu yöneticisi, kanunun izin vermediği bir eyleme başvurmaz. Özel idarelerde "serbestlik ilkesi" geçerlidir.

* İdare hukuku dolayısıyla kamu idareleriyle ilişkiler, özel idareleri bir kenara atılabilir. Sana idare hukukunun konusunu olarak idareyi hem organ hem de fonksiyon olarak yasanabilir, yürütmeyi ve yargıdan ayırmak gerekir.

* İdarenin organı, yani kuruluşu, personeli, teskilatı söz konusudur. "Organik anlamda" idareden, faaliyetleri yani eylem ve işlemleri söz konusu olduğunda ise "fonksiyonel anlamda" idareden bahsedilir.

↳ İdare Fonksiyonu

İdare Organı (Organik anlamda idare):

1- İdare organının yasanın organının den ayrılması: 1982 anayasasına göre yasanın organı genel aykırı sınırlar SSO mu. den oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir. Yasanın organı anayasada sadece TBMM dir denilmektedir. Bu yüzden bu organ idare organı değildir. Dolayısıyla burada idare hukuku yoktur. (Anayasa madde 75'e bakınız.)

Yargı → idari faaliyet → mahkemecilik, idareler (13)
--vb. bunlar yargılama faaliyeti yapmaz yargıların idari faaliyetidir.

Yargılama faaliyeti

* Anayasa sadece bağımsız mahkemelerin yaptığı faaliyetler yargılama faaliyetidir diyor. Yargılama faaliyeti içinde karar veren hakim dahi artık o karar değiştirir. Onu dahi bağlar. (Kesin Hüküm)

* Yasanın organı ile yargı organının idari fonksiyonu dahil idareler yapabilmelerine karşılık, idare organları yasanın ve yargı fonksiyonuna dahil hekim gibi bir işlemler yapamazlar. Çünkü anayasa yasanın fonksiyonu sadece TBMM, yargı fonksiyonu sadece Bağımsız Mahkemeler yapabilir deniz ve onlara yetki vermiştir.

Not: Bundan sonra yazdıklarım 2 hafta onları konu ile ilgili "Kemal Gözler" den aldığım toplanmış bir giler. Hoca bu konuyu bir kitapta okuyun dedi.

İdare: Genel anlamda "idare", belli bir amaçla gerçekleştirilmesi için kurulan örgüt veya bu amaçla ulaşılmak için yürütülen planlı insan faaliyeti demektir. İdare, hem bir "örgüt" hem de bu örgütün faaliyetleri ni ifade eder.

Kamu İdaresi - Özel İdare Ayrımı: İdare kavramı, hem kamu kesimi hem de özel kesim için geçerlidir. İdare hukukunun konusunu oluşturan "idare" şirket, vakıf, dernek, apartman daki gibi özel idareler değil, devlet idaresi, yani kamu idaresidir. Bu nedenle kamu idaresi ile özel idareyi birbirinden ayırmak gerekir.

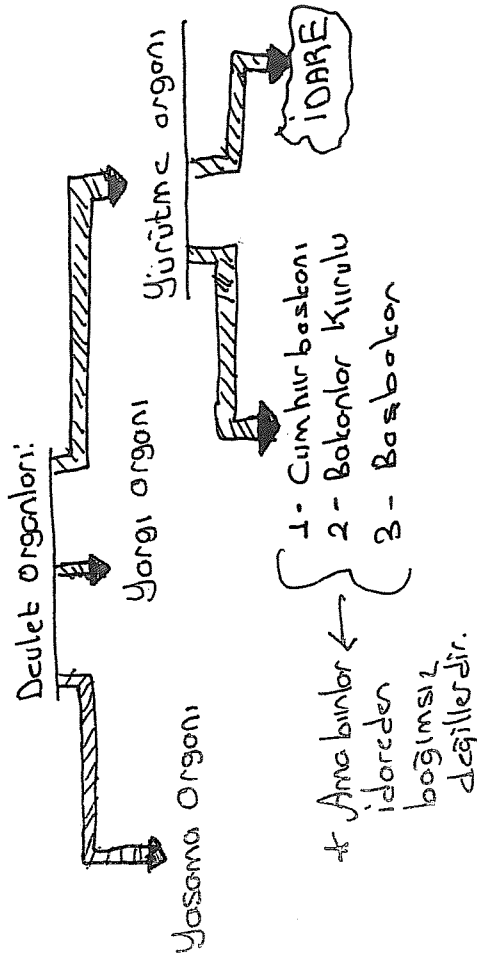
2⇒ İdare, devletin bir organıdır. Ancak bu organ, (16) devletin yasama ve yargı organlarının tamamıyla da, içinde kalır.

3⇒ İdare, devletin yürütme organının bir parçasıdır.

4⇒ Yürütme organının içinde yer alan cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlar idare kavramına kural olarak dahil değildir.

5⇒ Ancak CB, başbakan ve bakanlar idare kavramıyla yakın ilişkiler içindedir.

+ Bu anlatımların sematik olarak izahı:

İdari Fonksiyon: (Fonksiyonel Anlamda)

* Yasama Fonksiyonu, yasama organının yaptığı işlerden oluşur. Yargı Fonksiyonu, yargı organlarının yaptığı işlerden oluşur. İdari fonksiyon idare organının yaptığı işlerden oluşur. (Kenal görür idari fonksiyonu Cüneyt hocadan biraz farklı ve ayrıntılı anlattığı için yazmadım, fonksiyon açısından hocanın airdiği tablo yeterlidir.)

25.10.2016. / Mustafa Kurt / 2-A

2- idare organının yargı organından ayrılması:

* Burada da adı kaley aynı yorun. Anayasamız yargı yetkisini "Bağımsız Mahkemelere" vermiştir. Yargı organı, yasama organının tersine tek bir organd olmayıp birçok mahkemeden oluşmuş bir "organlar topluluğudur." (Anayasa madde, 9, 138 ve 139'a bakınız!). Dolayısıyla burada da idare organı yoktur.

3- idare organının yürütme organından ayrılması:

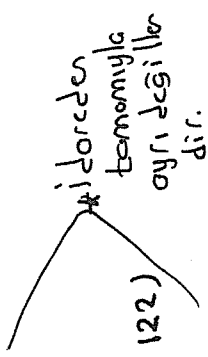
* Anayasamıza göre (123-137) idare organı, yürütme organı içinde yer almakta dır. Ancak idare, yürütme organının tamamı değil, sadece bir kısmını oluşturmaktadır.

1- Cumhurbaşkanlığı (101-108)

2- Bakanlar Kurulu (109-118)

3- Olgonüstü yönetim usülleri (119-122)

4- idare (123-137)

* Anayasaya göre idare organı, yürütme organının cumhurbaşkanı ve bakanlar kurulu dışında kalan kısmıdır. Ancak idare cumhurbaşkanından, başbakan ve bakanlardan tamamen ayrı değildir.

* Uzun lufin kısmı idare organı, yürütme organının bir parçasıdır. Bu parça, kural olarak, cumhurbaşkanı, Bakan Kurulu, Başbakan ve bakanların dışında yer alır. Ancak cumhurbaşkanı, bakanlar kurulu, başbakan ve bakanlar idare kavramıyla yakın ilişkiler içindedir.

* Şimdiye kadar anlattıklarımı özetlersem:

1⇒ idare hukukunun konusu olan idare, "özel idareler" değil, "kamu idaresidir." Kamu idaresi terimini yerine kısaca idare terimi kullanılır.

örnek: Yasama organı somut bir konuda, kısıyla ilgili (18)

somut bir konuda aktarabilir.

* Mustafa Kemal'e Atatürk sayadının verilmesi, İdari birlet-Suna Kan'un müzik eğitimini ile ilgili konun.

* Maddi kısıtasa göre uyuşmazlık çözmek yargı faaliyetidir.

örnek: İdarenin yaptığı disiplin soruşturmaları var bunlar maddi kısıtasa göre yargı faaliyeti olur ama bunlar yargı faaliyeti değildir. Çünkü anayasa yargı yetkisini bağımsız mahkemelere vermiştir. Bu yüzden bu faaliyete yargı faaliyeti diyemeyiz.

* Maddi kısıtasa bu örneklerde olduğu gibi bir yemil olabilir.

* İdarenin kural koyan faaliyetleri vardır ama bu, bu faaliyetleri yasama faaliyeti yapmaz. Çünkü anayasa bu yetkiyi sadece yasama organına vermiştir, bu yetki devredilemez.

* İdarenin yaptığı disiplin soruşturması sonrası Sayışmak laştırma vermesi. → Organ olarak idare var. → Faaliyet olarak idari bir faaliyettir.

* Yargılama gibi bir uyuşmazlık çözüyor ama yorgılama yapıyor diyemeyiz. Çünkü yargılama yetkisi anayasa tarafından sadece bağımsız mahkemelere verilmiştir.

* Organ olarak, faaliyet olarak devletin içinde idareyi bulabilir, çünkü o faaliyete karsi idareye gidilebilir. Onlara karsi idare hukuku uygulanabilir.

* Yargının faaliyeti iain, yasanın faaliyetini iain idareye gidemeyiz çünkü bunlar idare faaliyeti değildir.

* İdare dedigimiz zaman onladığımız, organ olarak devletin içinde belli bir ya da bir kosa organdır. İdari faaliyet dedigimizde devletin belli bir tür faaliyetini anlıyoruz.

01.11.2016 / 2-17

(17)

* Bu derste geçmiş haftalarda işlenen fonksiyonları onlarda ve organik onlarda idarenin yasamaya yorgılda ayrılması konusu tekrar edilip, 3. ders bu konuyla ilgili kur pratik yapıldı.

Ek: "Bizim Avrupa'mız" → Kitap

Özgür Birey / Özerk Birey? Kisiyi içinde yer aldığı statü ve ya inana grubundan ayrı bağımsız olarak bir hukuk subjesi olarak kabul etmektedir.

* Neden bu ayrımları yapıyoruz? İdare hukukunu nerceye uyuşuyoruz? Bunu bulmak için idareyle diğer kuvvetleri ayırmaya çalıştık.

* Özel idareyi bir tarafa attık. Orda zaten idare hukuku yoktur. Fakat özel idareyi bir tarafa attığımızda devlet idaresinin tamamı idare hukukunun konusuna oluşturmuyor mu? Hayır. Devlet idaresinin tamamı idare hukukunun konusuna değil. Anayasa yasama, yürütme, yargı olarak kuvvetleri ayırmış. Yasamaya yargı faaliyetleri idari faaliyet değildir.

Maddi Kısıtasa: "Fransız Hukukçusu Leon Duguit"

* "Kural koyan faaliyetlerin hepsi, yasama faaliyetidir. Kuralı uygulayan sübjektif, somut faaliyetler idare faaliyeti, uyuşmazlıkları çözen faaliyetler yargı faaliyeti'dir."

* Maddi kısıtasa önümüzde çıkan bir devlet faaliyetinin niteliğine bakarak onun ne olduğunu söyler.

* Verimli bir kısıtasa değildir. Faaliyetin sadece niteliğine bakarak faaliyetleri ayırmak bizi yanıltabilir.

örnek: Yürütmenin kural koyan faaliyetleri de vardır. Yönetimlik Eşgüdük...vb. → Maddi kısıtasa göre bunlarda yasama faaliyeti'dir denememiz lazım. Ama bunlar idari faaliyet'tir.

★ Yasama ve idare fonksiyonlarının ayırd edilmesin (20) de maddi olaüt tek başına yeterli ve elverişsiz olduğundan, bu ayrımın yapılmasında organik olaütü de kullanmak ve yasama organının Anayasanın kendisinin verdiği görevleri yerine getirmek için yaptığı tüm işlen ve faaliyetleri yasama fonksiyonu içinde, idare organlarının yaptığı tüm faaliyetleri de idari fonksiyon içinde görmek ve bunun ötesinde söz konusu faaliyetlerin mahiyet ve niteliğine bakmak gerekir.

★ "Maddi anlamda yorgi", hukuki uyusmazlıkları ve hukuki aykırılık iddialarını çözümleyen ve karara bağlayan bir devlet fonksiyonudur. Bu anlamda, yorgi, fonksiyonunun yerine getirilebilmesi için, ortada 'hukuk düzeninin ihlal edildiği' yolunda bir iddia, bu iddia üzerine bunun geçde olup olmadığının tespiti ve hukuk düzeninin gerçekten ihlal edildiğinin tespit edilmesinden sonra da hukuk düzeninin yeniden tesis edilmesi için bir müeyyide uygulanması gerektir.

★ Ancak, maddi olaüt her zaman yorgi fonksiyonunu idari fonksiyondan ayırd etmeye yetmez. Gün ki idare organları da hukuki uyusmazlıkları ve hukuka aykırılık iddialarını çözümleyen ve karara bağlayan faaliyetlerde bulunabilirler. Örneğin: İdarenin manura verdiği disiplin cezası. Maddi olaüte göre bu da bir yorgi faaliyeti dir ama anayasa "Yorgi yetkisi, Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır." (diğer. Sayfa 12 ve 13 oku!!!)

★ İdari fonksiyon esas itibarıyla idare organları tarafından yerine getirilmekte beraber, yasama ve yorgi organları birince yürütülen kimi bazı iş ve faaliyetlerde kapsa almaktadır. Yasama ve yorgi organlarının idari fonksiyona dahil işlenler yapabilmelerine karşılık, idare organlarına yasama ve yorgi fonksiyonuna dahil herhangi bir işlen yapamazlar. (Metin gündaydan yazdıkları bir yazıya kadar)

★ Devletin bütün faaliyetleri idari faaliyeti değil. (19)

★ Devlet'in içindeki belli organ ya da organlar idare organı, devlet'in belli fonksiyonları idare fonksiyonu, faaliyetidir. Hem organ olarak hem faaliyet olarak idareye uygulanan hukuk idare hukukudur.

★ Metin Günday'dan:

★ "Maddi anlamda yasama, genel ve sayut norm kaynağı, de- gıştirme ve kaldırma faaliyetidir. İdari fonksiyon ise, genel ve sayut normların belli kişi ve durumlara uygulanmasıdır. Maddi olaütü kullanarak yasama fonksiyonunu idari fonksiyondan ayırmak mümkün değildir. Zira yasamanın bireysel nitelikli işlen ve faaliyetleri olduğu gibi, idare de genel ve sayut norm kaynağı faaliyetlerinde bulunmakta- dır."

Örneğin: Özel af ilan etmek (m.83), hükümeti denetlemek, yasama dokunulmazlığının kaldırılması (m.83) veya TBMM üyesi- ninin düşmesine karar vermek gibi işlen ve faaliyetler. Genel ve sayut norm kaynağı faaliyetleri değildir. Ama bir, gibi işlen ve faaliyetler, Anayasa tarafından görev olarak TBMM ne verildiği için yasama fonksiyonuna dahildirler.

★ Öte yandan, idare de salt bireysel işlenler yapmakla kalmaz; aynı zamanda genel ve sayut nitelikte normlarda tayan. Gerçekten idare organı tarafından yapılan tüzükler (m.115) ve yönetmelikler (m.124) genel ve sayut normlar tayan iş- lenlerdir.

★ Şu halde Anayasaya göre yasama ve idare organlarını bir birinden kolayca ayırd etmek mümkün ise de, bu organların faaliyetlerinin niteliklerinden hareketle, yasama ve idare fonksiyonlarını birbirinden ayırd etmek mümkün değildir. Zira nitelikleri aynı olan faaliyetler (genel ve sayut norm kaynağı) bizzat Anayasa tarafından her iki organa da görev olarak verilmiştir.

- * Dış ilişkiler, bakanların atanması, bakanların kurulmasının kurulması vb. Bu işlemler siyasi nitelikte olsada idarenin içinde yer alırlar. Yargı faaliyetleri değil, yasa yapma faaliyeti değil, siyasi ağırlıklı ama yasa ve yargı faaliyetleri değilse o zaman idari faaliyetlerdir.
- * Bu faaliyetler idarenin yargı önüne götürülenler kısmıdır. Tipik bir idari faaliyet olmamakla beraber yine de idari bir faaliyetlerdir.

01.11.2016 13.DERS / KUR PRATİK:

Soru: Öğrencinin final notunun 35 olarak açıklanması ve bu öğrencinin söz konusu dersler başarısız sayılması. Bu işlemin devlet fonksiyonları yönünden sınıflandırınız. Hangi devlet fonksiyonuna mülakattır. İşlemin süjesi kim?

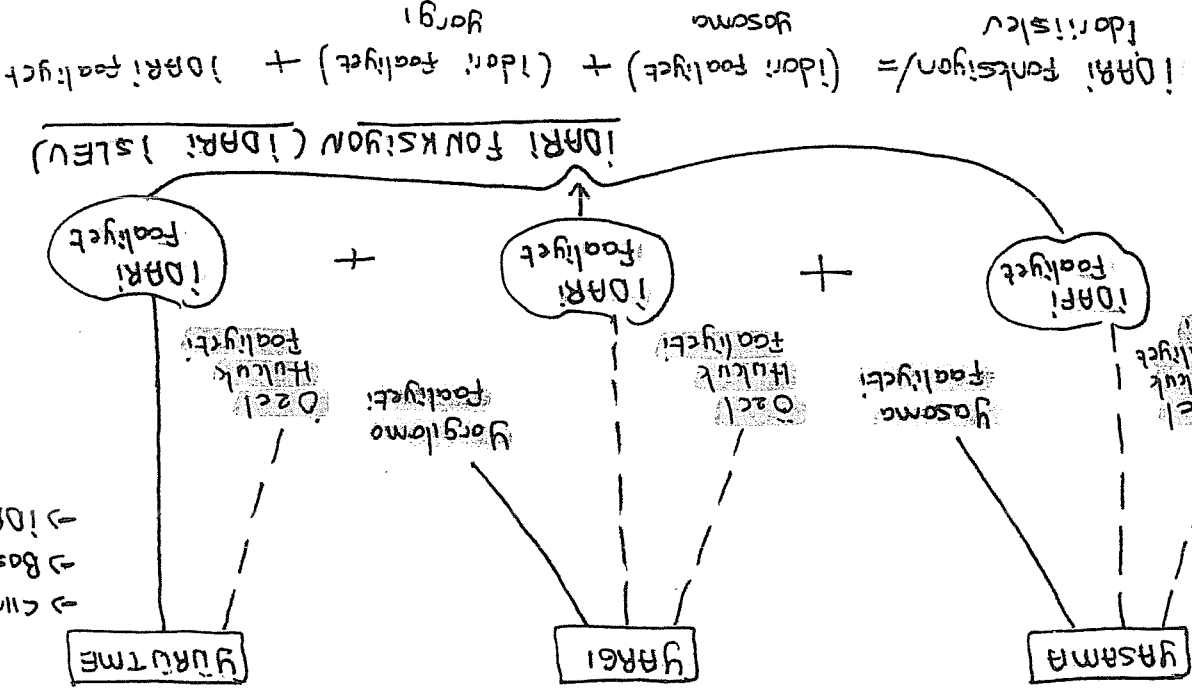
1. Soracağımız soru: İşlemi yapan makam hangisi? Bu 2. Soracağımız soru: Bu makam nedir? İşlemler yapılır? Bu işlemler (sınırlı) yapıldığı işlemlerden hangisine girer. (Bu tür sorular bu argümanlarla cevap verilir.)

* Burada işlemi yapan makam hangi devlet organına dahildir, Bırdaki makam idare organıdır. Fonksiyon olarak sınıflandırma yaptığımızda ise idari fonksiyonlar diye biliriz.

* Önce 1.soruyu cevap arayacak, organik açıdan bir tasnif yapacak. Sınırlı alayda işlemi yapan makam idare makamı, yani organik anlamda idare. Çünkü işlemi yapan bir yasa organı değil, yargı organı da değil o halde idaredir diyoruz.

* Soru şu soruyu soracak birde idari makam nedir işlemler yapabilir? Daha genel olarak sorulmuş bir idare makamı nedir işlemler yapabilir, idari işlemler yapan ama sadece idari işlemler mi?

=> İdarenin kamu gücünü kullanmadan yaptığı işlemlerde vardır. Bunlar özel hukuk işlemleridir. Peki alayında idarenin ne tür bir işlemi var? Kamu gücünü kullanmış mı kullanmamış mı?

$$\text{İdari Fonksiyon} = (\text{İdari Faaliyet}) + (\text{İdari Fonksiyon}) + (\text{İdari Fonksiyon})$$

Sonuçları:
 * Bu alaylara idare hukuku uygulanır.
 * Bu işlemler doğrultusunda uygulanabilir, idari yargıya bide.
 * İlhamı ama, kamu yargıdır.

Soru 2 İdare idare mahkemesi öğrencinin sınavdan aldığı (24) puanın iptaline karar vermiştir. Devlet fonksiyonları açısından tasnif edilir mi?

1- Soru sorulmuş soru: İşlemi yapan makam kimdir?

* Organik anlamda işlemi yapan makam yargı organı (bağımsız mahkemeler) dir.

2- Soru sorulmuş soru: Yargı ne tür işlemler yapabilir?

* Yargı sadece yargılama yapmaz. Özel hukuk işlemleri yapabilir. İdari faaliyet yapabilir. Birde esas kendi fonksiyonu olan yargılama faaliyetini gerçekleştirir.

* İdari fonksiyon tüm devlet organları tarafından yapılan fonksiyondur. İdari işlemi sadece idare yapmaz. Yargı ve yasamanın da yaptığı idari faaliyetler vardır. Am

Yargı 2 tür işlem yapabilir.

1- Kamu gücüne dayanmaksızın (Özel hukuk işlemi) yapabilir.

2- İdari faaliyetler

* Somut olayda yargı organının yaptığı işlem birtarafa hangisine dahildir? Yargı özel hukuk işlemi yapmıştır, yargısal bir işlem mi tesis etmiştir, yargısal idari bir işlem mi?

Yargılama faaliyeti: Bağımsız mahkemeler tarafından gerçekleştirilen hukuki uygulamaları yada hukuka aykırılık iddialarını süphesiz olarak aza indirme faaliyeti dir.

* Bunun dışında yargı organının yaptığı diğer işlemler idari işlemler kapsamındadır.

* Somut olayımızda idare idare mahkemesi işlemi yapan makamdır. İdare idare mahkemesi bir bağımsız mahkemedir. Yani organile anlamda yargıdır.

* Organik anlamda yargının burda yapmış olduğu işlem yargısal usulleri uygulamak suretiyle bir hukuki uygulamadır.

* Kamu gücü ne demek? Kamu gücü: Tek yetkiliğin (23) esas olduğu, özel hukukla aşon işlemlerdir. Özel hukukta genellikle hukuki işlemler söz konusudur. Karsılıklı birde beyanların uyumuna göre ortaya çıkar bir hukukî idare hukukunda tek yetkili esastır. İdare tek yetkili olarak idare işlemleri ve hukukî sonuca ortaya çıkar. Egenelik yetkisi nin altında bir gerçektir.

* Olayımızda organik anlamda idare vardır ve organik anlamda idarenin yapmış olduğu bu işlem kamu gücü ayrıca hukukuna dayanarak tek taraflı bir işlemdir. Bu itibarla bu işlem devlet fonksiyonları açısından idari fonksiyondur. Pratikte idare hukukî uygulamalar ve sorun idari pratik bir yönü vardır.

* Peki biz bu ayrımı niye yapıyoruz? Yani bir işlemin yargı fonksiyonu, idare fonksiyonu veya yargısal fonksiyonunda olması neden önemlidir?

=> Cevap Mustafa KURT tarafından gayet güzel anlatılmıştır.

* Bizim burada yaptığımız sadece kurumsal teorik bir ayrım değil. Pratik sonuçları da olan, hangi hukuk kuralı ile tatbik edeceğimizi de belirleyen bir ayrım. Bir işlemin idari işlem olduğumuzda farklı bir hukukî rejimi belirlenir, yargısal veya yargı işlemi olduğumuzda farklı bir hukukî rejime tabi tutuluruz. Bunun başka bir pratik sonucu daha var o da yargısal denetim meselesi. Bir işlemin özel hukuk işlemi olması halinde özel hukuk kurallarıyla belirlenir ve uygulamalar farklı olur. Adli yargıda görülür. Buna karşılık idare kapsamında bir işlem varsa bu işlemin idare hukukî kurallarına tabi olur ve uygulamalar farklıdır. Bunun aşdum yeri idare yargı meselesidir.

* Demek ki yapılan ayrım devlet fonksiyonlarının tasnifi, özel hukuk işlemi ile idari işlemin birbirinden ayrılması, hukukî rejimin tespiti ve yargısal denetimi gerçekleştirilecek olan yargı organının tespiti açısından önem arz eden, pratik sonuçları ve değeri olan bir ayrımdır.

[Hoca bu soruya cevap verirken sadece cevabı değil, genel bilgiler de verdi.]

* İdari yargı hakimlerinin özellik işlemlerinin düzenlenmesi (26) karara bağlanması için kurulmuştur. İdari bir işlemi yürütmek için kurulmuştur. Dolayısıyla HSYK organik anlama da bir idare organıdır.

* 2. sorumuz: Organik anlamda idarenin (HSYK) yaptığı işlemler nedir?

Konu gücüne dayanmadan (ÖHP)
Komu gücüne dayanarak idari işlemler

* Somut olayda HSYK'nın yaptığı işlem tipik bir kamu gücüne dayanan işlemdir. Disiplin cezaları, tipik kamu gücüne dayanan işlemlerdir. Dolayısıyla idari fonksiyon kap somundaki bir işlemdir.

* HSYK'nın meslekten çıkarmaya ilişkin kararları dışındaki kararları yargısal denetime tabi değildir. Dolayısıyla somut olayda HSYK'nın yaptığı işlem yargısal denetime tabi değildir.

* Buraya kadar gördüğümüz sorulardan hareketle:

1 → İdari fonksiyon sadece idare organlarına münhasır bir fonksiyon değildir.

2 → Yasama ve yargı fonksiyonu ise sadece kendi organları tarafından gerçekleştirilebilir.

Soru: TBMM genel kurulu anayasanın 133. maddesi, gerçeğe göre gösterilen adaylardan Mustafa KURT'u RTÜK'na üye olarak seçti.

1. sorumuz: İşlemi yapan makam? Organik anlamda hıca kuş kurulu yasama organıdır.

2. sorumuz: Yasama organı ne tür işlemler yapabilir?

1 → Yasama Fonksiyonu

2 → İdari Fonksiyonlar

3 → Özel hukuk faaliyetleri: Kamu gücünü kullanmaksızın yapılan işlemler.

İlgi: Gözleme konuşturma faaliyettir. Bu da te sin (28) olarak bir yargılamaya faaliyetidir. Bu da devlet fonksiyonlarının arasında yargı fonksiyonuna dahil olmaktadır.

Soru: 3 Ankara Üniversitesinin Kütüphanesine kitap almak için bir kitap eviyle sözleşme yapması. Devlet fonksiyonları açısından sınıflandırılır.

* Burada işlemi yapan makam anayasa dışıdır. Ama işleminde burada kamu gücüne dayanmadan, özel kişilikle bir sözleşme yapıyor. Esitler arası bir ilişkiden söz ederiz. Karşılıklı irade beyanlarının uyumunu içticesinde kurulan bir sözleşme vardır. Organik anlamda idarenin kamu gücünü kullanmaksızın yaptığı özel hukuk işlemi vardır.

Soru 4: HSYK'nın --- gerçeklikle Konya ağır ceza mahkemesi üyesi Mustafa KURT'u --- konun uyumuna mrs lekten çıkarma cezası vermesi. Ne tür bir devlet fonksiyonudur.

→ İşlemi yapan makam kim, iradeyi gerçekleştiren makam hangisi?

* HSYK'nın organ olarak bir yargı organı mı olduğu yoksa idare organı mı olduğu tartışmalıdır.

Yargı organı: Yargı bir organ kriterliliği olarak bağımsız mahkemelerden oluşur.

→ Hıca bir organ, makam, merci veya kişi tarafından yargı yetkisinin kullanılması bakımından kendilerine emir ve talimat verilmeyen, kendilerine baskıya ya da telkinde dahi bulunulması mümkün olmayan, kararları yasama, yürütme organlarıyla idareyi bağlayan ve kararlarının uygulanması zorunlu olan, gerçekleştirilmesi dahi söz konusu olmayan, mahkemelerdir, yargı organı.

(bağımsız vektörsüz yargılardan) tesettül eden

* HSYK anayasanın yargı bölümünde düzenlenmiş ama HSYK bir yargı organı değil bir idari organdır. Çünkü HSYK bir bağımsız mahkeme olarak yargı faaliyetini yürütmek için kurulmamıştır.

* Yasama fonksiyonuna dahil olan işlemlerden hangisi (28)
 lerinin denetleneceği anayasada sayılmıştır. Bunun dışın
 dakiler yargısal denetime tabi değildir.

→ Meclis iç tüzüğü
 → Yasama dokümanlığının düşürülmesi
 → Üyeliğin düşürülmesi

+ Konular
 → Bunlar dışındaki
 parlamenta karar
 ları, yargısal
 denetime tabi
 değildir

* Bu yüzden eğer 1. görüşü benimsenir ve bu işlemleri
 bir Parlamento kararı olarak görürsek, doğal bir
 sonucu olarak bu işlemleri yargısal denetime tabi
 tutmamız gerekir.

* Ama; 2. görüşü benimsesek ve bu işlemleri bir idari
 faaliyettir dersek. Anayasayı göre idarenin her türlü
 eylem ve işlemleri yargısal denetime tabidir.

02.11.2016 / Mustafa KURT

08.11.2016 / 2-A:

⇒ Bu 3 derste geçmiş konular özetlendi ve önemli
 pratikler ağırlıdı !!

* Derse geçen haftanın tekrarı ile boşlandı, gecmişle
 işlemleri olan konular özetlendi.

* Biz devlet fonksiyonlarının içinde idareyi ortaya
 koyan en önemli en geniş anlamda idare hukuku idare
 hukukudur. İdare hukuku sadece organizasyon
 içinde idarenin hukuku değildir, idari fonksiyon
 nun yani fonksiyonel anlamda da idarenin hukuku
 dır.

* Biz idare hukukunun tatbiki alanını tespit etmek
 le aslında idari yargısında görev alanını belirliyoruz
 de tespit etmiş oluyoruz. İdarenin işlemleri ve eylemleri
 ni tespit edelim ki bunların hukuki rejimlerinde bul-
 mus olalım.

* Olayımızda bir kamu gücünün kullanıldığı asitor. Bir (27)
 da tartışmalı olan nokta şu: Yasama organının Atuk'e
 üye seçmesi idari bir faaliyetmi dir yoksa yasama faaliyeti
 midir? (Sınırda 2 görüşü de yaranmış önemli, hangisine tatbiki
 san katıl, ama 2 görüşüde yaranmazsa tam puan vermem dedi
 hoca)

(⇒) Biz yasama işlemleri dediğimizde 2 kate gori den söz etti
 yoruz. Konun ve parlamenta kararları.

* Konun şeklinde olsaydı zaten hiç tartışmazdık, direkt
 yasama faaliyeti derdik, ama parlamenta kararı şeklin
 de olması farklı görüşler ortaya çıkarmış

* Birinci görüş: TBMM aldığı bir karar olduğu ileri sürülebi-
 lir, TBMM'ne anayasayla yasama organı olduğu için
 verilen bir görevden söz edilebilir. Ve bu bağlamda genel
 kurulda alınan bütün kararlar bir parlamenta kararı sayılıp
 yasama fonksiyonuna müdahil edilebilir.
 (kapsamına)

2. görüş: Burada bir kamu tüzel kişisi bir üst kademe
 görev verilmesi, atama söz konusudur. Bunun başbakanın
 veya bakanlar kurulunun ataması durumun da idari faaliyet
 denilmesiyle, sadece bu atamayı TBMM genel kurulu yapı
 yor diye buna idari faaliyet değildir demenin doğru
 olmayacağı, bir idari faaliyet olduğunu savınca gö-
 rüş var

* Demiştiy bu görüşlerden 2-sini benimsemiş. Bu seçim
 her ne kadar idari bir organ tarafından yapılmış olsa
 da, bu idari nitelikte bir işlemdir diyor. Bu ayırım
 şu sonucuda beraberinde getiriyor. Biz bu talimce parlamen-
 ta kararı denmiş olsaydı yargısal denetimin dışında oldu
 gu sonucuna varacaktık. Oysa idari fonksiyon kapsamın
 dadır dediğimizde yargı denetimine tabi olur.

* Kısaca organite anlamda yorgı organı bağımız (30) mahkemelerdir. Yorgı organı bir organlar topluluğudur, birden fazladır. İstisna ile kollara ayrılır, idari yorgı, adli yorgı, asti yorgı gibi. Bu kollar içinde de çok sayıda farklı türde mahkeme var.

* Anayasanın ilgili hükümlerinde hareketle doron-
londa yürütme (Anayasa 8.madde) Cumhurbaşkanını
ve Bakanlar kuruludur. Ama idarede yürütme binye
sinde yer alıyor. Devletin yasama ve yargı organlarıyla
yürütme organın doronbmdaki yani Cumhurbaşkanını
ve bakanlar kurulu dışında kalan kısm binye orgo-
nik anlamda idareyi, idare organını veriyor.

* Önce yasamayı tanımladık, sonra yargıyı, tanım bade sonra yürütme ve onun içerisinde idareden bahsettik. Bunun sebebi; idareyi oluşturan bir birimdir bulucak. Devlet organları arasında yaşamayı bir kenara bırakacak, yargıyı bir kenara bırakacak, derinlemesine da yürütme dediğimiz siyasal nitelikte olan (CB ve B.K) kısmı bir kenara bırakacak, kalon kısım bir kenara bırakacak ve sadece idareyi verecektir.

londa idareyi verecek.

* Mesela, Ankara üniversitesini devlet organları açısından düşünürsek bir idaredir, çünkü üniversite bir idareci TBMM üyesi ve aynı zamanda organıdır.

- 1- Yasama organi degil, ayni: yasama organi
- 2- Yargi organi degil, ayni: Universite bir bagimsiz makeme degil

1500

- 3- Dör onlarda yürütmeye de...
- 4- O halde bu devlet kuruluşu argonile onlarda idaredir, diyecer. (Sinavda sorulduğunda bu şekilde olumsuz bir biçimde idareyi bul, idaredir deme, tam puan olmaz sinir dedi hocam)

sinir dedi hoca!

* Devlet organlarının tasnifini yaptık ama bu tümüyle isimimize yaramıyor. Bize bu devlet organlarının faaliyetleri, fonksiyonlarını, tesis edileceği işler gelir, onlarda bilmemiz gerekiyor.

★ İdari fonksiyon kapsamında yapılan işlemler idare (29) hukukuna tabi olur. Bunun lardan doğan yuys mahlakatlar idari yargıda görüme konus turulur. Bu itibarla bir işle min bir eylonin idari fonksiyon kapsamında oldu ğ unu söylemde sadece teozik bir sey de ğ ildir. Bunun aale anan li pratik senualar da vardır. Bir işlen idari işlen kapsamındadır, idari fonksiyon kapsamındadır diyersole idare hukukunun uygulayacak ve bunlardan doğan yuys - mahlaklarda adli yargıda de ğ il idari yargıda aörü nze konus turulabilir.

* Ama bizim idari fontasyon kavramına uluso bilmeniz için önce devlet organlarını bilmeniz lazım. Belirli organların yerine getireceği faaliyetleri belirlemeniz lazım. Devlet organlarının tesis edileceği işlemlerin türlerini bilmeniz lazım. Örneğin: yasama ve tür izlenimleri olabilir. Bugünkü pratik çalışmada bu türle bilgilerin ışığında gerçekleştirebiliriz.

4800

8 Biz önce devlet organlarını ayırtıyor.
 1 → Yasama organı
 2 → Yürütme organı
 3 → Yargı organı
 4 → İdari organlar
 5 → Adalet organları
 6 → İçişleri organları
 7 → Sağlık organları
 8 → Eğitim organları
 9 → Kültür organları
 10 → Sosyal hizmetler organları
 11 → Yerel yönetim organları
 12 → Yerel yönetim organları
 13 → Yerel yönetim organları
 14 → Yerel yönetim organları
 15 → Yerel yönetim organları
 16 → Yerel yönetim organları
 17 → Yerel yönetim organları
 18 → Yerel yönetim organları
 19 → Yerel yönetim organları
 20 → Yerel yönetim organları
 21 → Yerel yönetim organları
 22 → Yerel yönetim organları
 23 → Yerel yönetim organları
 24 → Yerel yönetim organları
 25 → Yerel yönetim organları
 26 → Yerel yönetim organları
 27 → Yerel yönetim organları
 28 → Yerel yönetim organları
 29 → Yerel yönetim organları
 30 → Yerel yönetim organları
 31 → Yerel yönetim organları
 32 → Yerel yönetim organları
 33 → Yerel yönetim organları
 34 → Yerel yönetim organları
 35 → Yerel yönetim organları
 36 → Yerel yönetim organları
 37 → Yerel yönetim organları
 38 → Yerel yönetim organları
 39 → Yerel yönetim organları
 40 → Yerel yönetim organları
 41 → Yerel yönetim organları
 42 → Yerel yönetim organları
 43 → Yerel yönetim organları
 44 → Yerel yönetim organları
 45 → Yerel yönetim organları
 46 → Yerel yönetim organları
 47 → Yerel yönetim organları
 48 → Yerel yönetim organları
 49 → Yerel yönetim organları
 50 → Yerel yönetim organları
 51 → Yerel yönetim organları
 52 → Yerel yönetim organları
 53 → Yerel yönetim organları
 54 → Yerel yönetim organları
 55 → Yerel yönetim organları
 56 → Yerel yönetim organları
 57 → Yerel yönetim organları
 58 → Yerel yönetim organları
 59 → Yerel yönetim organları
 60 → Yerel yönetim organları
 61 → Yerel yönetim organları
 62 → Yerel yönetim organları
 63 → Yerel yönetim organları
 64 → Yerel yönetim organları
 65 → Yerel yönetim organları
 66 → Yerel yönetim organları
 67 → Yerel yönetim organları
 68 → Yerel yönetim organları
 69 → Yerel yönetim organları
 70 → Yerel yönetim organları
 71 → Yerel yönetim organları
 72 → Yerel yönetim organları
 73 → Yerel yönetim organları
 74 → Yerel yönetim organları
 75 → Yerel yönetim organları
 76 → Yerel yönetim organları
 77 → Yerel yönetim organları
 78 → Yerel yönetim organları
 79 → Yerel yönetim organları
 80 → Yerel yönetim organları
 81 → Yerel yönetim organları
 82 → Yerel yönetim organları
 83 → Yerel yönetim organları
 84 → Yerel yönetim organları
 85 → Yerel yönetim organları
 86 → Yerel yönetim organları
 87 → Yerel yönetim organları
 88 → Yerel yönetim organları
 89 → Yerel yönetim organları
 90 → Yerel yönetim organları
 91 → Yerel yönetim organları
 92 → Yerel yönetim organları
 93 → Yerel yönetim organları
 94 → Yerel yönetim organları
 95 → Yerel yönetim organları
 96 → Yerel yönetim organları
 97 → Yerel yönetim organları
 98 → Yerel yönetim organları
 99 → Yerel yönetim organları
 100 → Yerel yönetim organları

2 → Yorgin organı { Yi ağızlar, 1-1-1-1 organlar

2 → yorgan argeni
3 → yūrbme argeni

* Bınlara birbirinden ayrılmada esas rol aiddir bir sorun yoktur. Yani organik sinirler dırmay, rahatca yola bili yarız. Çünkü Yosoma, yürütme u yorgu organların anayasanın ağısteli hükmülerinden hareketle tanımlayabilen yarız.

Yarın 2.
* Anayasamızın 7-ve 75. maddelerinden hareketle Yasama
organisi; Genel oyyla seçilen 550 milletvekilinden oluşur. Tek bir
kul eden Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

organedir.

* Anayasanın g. 138. v. 139. maddelerinden hareketle yarışma organı: Hiçbir organ, makam, merci veya kişi tarafından kendisine emir ve talimat verilemeyen, hatta baskıya ya da telkinde dahi bulunmayan kararları tüm devlet organlarını bağlayan, kararlarına zorunlu olan, tenkitli, övücüde yargılardan külden bağımsız mahkemelerdir.

★ Uyusma zihle aözme dediğimiz süreç, iddia-savın ma, savunma ulasma, hüküm verme şeklinde süreci esas olarak yargı fonksiyonunda görülmüş. Ama idarenin yürüttüğü disiplin soruşturmalarında bu unsurlar vardır. Maddi kriter yine eksik kalmış oldu. Maddi kriter bugün için benimsenmemektedir.

Organik (Şekli) Kriter: Bugün esas itibarıyla benim seran kriteridir. Esas itibarıyla diğerün aünkü ben noktalarda bu kriterinde aakları var.

★ Şekli kriterde devlet fonksiyonları bu fonksiyonu yerine getiren organa göre ya da bu fonksiyonun yapılaş şekline göre tasnif edilir. Bu fonksiyonu hangi devlet organı tarafından hangi görevde yerine getiriliyor buno bakarak tasnif yapılıyor şekli kriterde. Bu bağlamda devletin 3 organı vardır. Bu organların herbirinin kendine özgü olarak görev getirdiği fonksiyonları vardır.

★ Yasama organının yosomaya özgü usüllerle, şekillerle yerine getirdiği faaliyetlere yosoma fonksiyonu denir. Yargı organının yargısal usüllerle, yargı organının özgü şekillerle yerine getirdiği faaliyetlere yargı fonksiyonu. İdare açısından bencini söyleyebiliriz. Burada da tıpkı devlet organlarında yaptığımız gibi olum surdan gidiyoruz. Devlet fonksiyonlarını 3'e ayırıyoruz. Yosomayı ve yargıyı benimleyip bir kenara bırakıyoruz yürütmede de saf siyasal nitelikli bir kısmı bir kenara bırakıyoruz. Geriye kalan kısım bir idari fonksiyon kavramını verir. 1- Hangi devlet organı bu faaliyeti gerçekleştiriyor, 2- Hangi usullerle, hangi şekilde bu faaliyeti gerçekleştiren sarınlarnı soruyoruz.

★ Yosoma organı yosoma bile işleni eğer yosomaya özgü usullerle, şekildele alakalı değilse idari usullele ilişkiliyse idari fonksiyon kapsamına dadr diyebiliriz.

★ Devlet fonksiyonlarında 3'e ayırıyoruz. Yosoma (31) F., yürütme, yargı fonksiyonu. Burada hangi kriterleri kullanacağız. Bunları bir birinden ayırt etmek kolay değil. Maddi kriteri mi kullanacak yosoma şekli (organik) kriteri mi?

Maddi Kriter: Fransız hukukçusu Leon Duguit tarafından geliştirilmiştir. Duguit devlet fonksiyonlarının ayırt edilmesinde maddi kriteri kullanmaktadır.

★ Devlet fonksiyonlarının yerine getirilmesinde başvurulan araçların hukuki niteliğe mahiyetini esas almaktadır. Hangi devlet organı tarafından yerine getirildiğinde ziyade bunların maddi anlamda mahiyetini ve hukuki niteliğini esas olarak bir ayırım yapmaktadır Duguit. Bu anlamda 3'lü bir tasnif yapılıyor.

★ Devlet: yosoma fonksiyonu ile kural koyar, yosoma F. kural koyma işlenidir. Yürütme fonksiyonuyla bu kuralları uygular, súbjektif işleniler tesis eder, so mülkiyet alır. Bunlardan doğan vuyş mülkiyetleri, birçyler arasında ortaya çıkan ihtilaflarda yargı fonksiyonu ile aözüm. Kabaca maddi kriter budur.

★ Bu yöntem ile bakışta mantıklı gelir ama devlet fonksiyonlarının bir birinden ayrılmasında aak işlevsel değildir.

★ Bugün kural koyma sadece yosoma faaliyeti değildir. Zira irade de kural koyabilir. Diğer yandan yosoma organının yürüttüğü faaliyet her zaman bir kural koyma faaliyeti değildir. İdarede sadece súbjektif işleniler yapmaz, bunun yan sıra kural koyucu işlenilerde yapabilir. İdarenin bütün işlenilerinde dúnayıcı idari işleniler vardır. Tüzükler, yönetmelikler...vb. Örneğin disiplin yönetmeliği bir kural kapsamındadır. Ama buda idari fonksiyon kapsamıdır. O zaman bu kriter yosomayla - idareyi ayırmak için elverişli değil.

★ Bu kriterde yargı fonksiyonuyla yosoma ve idari fonksiyonu ayırmada da sorunlar aakabiliyor.

* 1. Sorumuz: Somut olayda işleni yapan makam hangisi?

* İşleni yapan makam TBMM genel kurulu. Meclis genel kurulu organikt acaiden yasama dir, yani yasama organıdır.

* 2. sorumuz: Yasama organı nctür faaliyetler yapa bilir?

1- Kamu gücünü kullanmaksın özel hukuk işlenleri yapabilir. Somut olayda kamu gücünün kullanıldığı belirtilmiştir. acaiktır.

2- Kamu gücü kullanılarak tesis edilen işlenler acaısın don ilkitane ihtimal vardır. Ya yasama faaliyeti diyecek ya da idari fonksiyon, faaliyet diyecek.

* Zaten tartışma bu noktada düğüm leniyor. Bu noktada ilki görüş vardır.

1. görüşe göre: Burada TBMM genel kurulunun yaptığı bir işlen vardır. TBMM genel kurulu ise yasama organıdır ve esasen yasama faaliyetini gerçekleştiren. Yasama faaliyeti kapsamındaki işlenler iki tabo geride alır. Bınlardan biricisi kanun, bir kanun verisi bınnın kural koyucu nitelik taşıdığına, baki makulisin, hiç tereddüt sız yasama faaliyeti diyebiliriz. Fakat somut olayda parlamento karar kategorisine dahil olan işlenleri ile idari işlenleri arasında bir karışma vardır. Yasama faaliyeti kapsamında işlenler 1- Kanunlar ve 2- Parlamento Kararlarıdır. Parlamento kararı veya kanundur dediğimizde yasama faaliyeti içinde görmüş olcaz. Değildir dediğimiz RTÜK'üye seameyi idari faaliyet kapsamında görmüş olcaz. Budo önemli bir pratik sonucu beraberinde getiriyor. Eğer biz bu faaliyete idari fonksiyon kapsamına dadır devlet yargusal denetime tabi ola cak.

* Her devlet organı kendi özgün faaliyetini gerat 33) 33) gerçekleştirir. Yasama esas itibariyle yasama faaliyeti ni geratleşt tiriyor. Ama bınnın dışında devlet organlarının kendi iatilerine ilişkin, idari faaliyetleri var.

* Bınlar dışında kalan hiçbir kamu gücüne dayanmadan yapılan işlenler özel hukuk işleni diğerv. Ve her devlet organı ö.h.i yapabilir.

Örnek: → * Özel hukuk işleni

Yargı organı: → * Yasama faaliyeti (esas faaliyettir)

→ * İdari faaliyet

* Yürütmenin iaindiki sopsiyasal nitelikteki faaliyetlerine "hükümet fonksiyonu" diğerv. Bınnın ilgili pratik ileride var.

Soru: Geçen haftaki acaılan 1. soru tclar edildi.

(sayfo 22'de mevcut sorunun cevabı)

* Soracağımız 1. soru: İşleni yapan makam hangisi? Hukuki sanua doğurmayo yönelik iradeyi acaıklayan merci hangisi? İşlenin sujesi kim? Sorularda önce bunu tespit diğerv.

* Soracağımız 2. soru: Bu organ nctür işlen yapabilir?

Soru: TBMM genel kurulu anayasanın 133. maddesi acaı vesinde gösterilen adaylardan birisini RTÜK'üye seçiyor. Bırdaki işleni devlet fonksiyonları acaısından tasnif edinir? (Bu konu tartışmalı sinuuda tartışmayı belirt)

* Sinuften görüşlerini belirtir arkadaşlar oldu

2. DERS / 08.11.2016

* Bırdı tartışma; yasama organının yaptığı işlenin ti-pik bir yasama faaliyeti olmamasından kaynaklanıyor. Bir kanun acaırtsaydı, parlamento kararı olmuş olsaydı, o zaman hiç tereddütsüz yasama fonksiyonu etile-tini yapış tıra bilecektik. (Fakat bırdı tipik bir yasa-ma faaliyeti yok.) bilindik bir parlamento k.

* Teorik alt yapıyı barındıran sadece yargısal denetimi genişletmek amacıyla da bir yargı yapma meclisi lazım. Yargısal denetim hükümlerini leti açısından çok önemlidir ama devlet organlarının birbirinden ayrılmasında ki unsurlar, teorik alt yapı da çok çok önemlidir, bozulmaması gerekir. Bu genel açıklamalar ışığında. Bu karar parlamento kararı mı / yasama faaliyeti mi, idari faaliyet mi?

1- görüş: TBMM'nin genel kurulu tarafından yapılan bu seçim faaliyeti yasama organına yasama organı olduğu için onayla ilgili olarak bahisle yasama fonksiyonları bir görüş olduğundan bahisle yasama fonksiyonları kapsamına girilmesi gerektiğini söylüyor. Yani kapsamın da görüşmesi gerektiğini yasama organı gerçekleştireceği onayların 132. maddesinde yasama organı no bu görüş verilmiştir. Bu görüş bu işlemler yasama organına yasama organı olduğu için verilmiş bir karar parlamento kararıdır diyor. Delaysıyla yargısal denetim tabii edilemez diyor.

2- görüş: "Burda idari bir kuruma atama yapıldığını RTÜK'ün organik anlamda idare kapsamına da aldığını ve hangi devlet organı tarafından yapılırsa yapılsın buradaki bir konu görevlisinin atanması, denetim işleridir, idari fonksiyon kapsamına da girer. Bir idari fonksiyon kapsamına girer. Bakanlar kurulu tarafından yasama organı tarafından yapılır. Delaysıyla yargısal denetim tabii edilemez diyor.

* Danıştay vermiş olduğu kararda meclis genel kurulunun RTÜK'e üye seçme işlemini idari fonksiyon kapsamına da almıştır. Ve delaysıyla denetlenebilir olduğuna hükmetmiştir. Her ne kadar idari fonksiyon anlamında yasama tarafından yapılır olsada idari işlerdir, idari fonksiyon kapsamına da girer ve yargısal denetim konusu edilmemesi de olanklıdır diye biliriz.

[Meclis Gündüz s. 15'teki dipnota bak!!!]

* Çıktı onayının 125. maddesi uyarınca idarenin (35) her türlü eylem ve işlemlerine karşı kural olarak yargı yolu açıktır. (İstisnaları var). Ama yasama fonksiyonu kapsamına da girer dediğinin de, konunun alması için birde parlamento kararı denmiş oluyoruz. Parlamento kararlarıdan sadece 2 kategori yargısal denetime tabidir.

- 1- TBMM iç tüzüğü
- 2- Yasama dokümanlığının kaldırılması
- 3- Meclis üyeliğinin düşürülmesi

* Delaysıyla RTÜK'e üye seçmede bu üç kategoriye dahil olmadığını göre, yargısal denetime tabii olma parlamento kararlarında istisna olduğu nace RTÜK'e üye seçme bu istisnalarla sınırlanmış bir işlemdir, yasama işlemleri değil parlamento kararıdır RTÜK'e atama yapmak dediğimizde yargısal denetim dışında kaldığına da şüpheleniş oluyoruz.

* Yani bir RTÜK'e üye seçilmesi bir parlamento kararıdır, yasama faaliyeti değildir sadece yargısal denetim dışında da, edilemez olan bir işlemdir diyor. Yargısal idari faaliyettir sadece onayla ilgili yargısal denetim tabiidir denmiş oluyoruz. Hükümetin açısından bakıldığında bu çok önemli bir sonuç. Bunun idari fonksiyon kapsamına da girer. Bunun ortada planında birer bu düşünce için yattığını söyleye biliriz. Çıktı bizim idari faaliyetin anlamlandırılmaya çalışılması altında yargısal denetimin kapsamını da belirliyor. Bir idari fonksiyonun kapsamını yasama göre genişletmek sadece yargısal denetim alanını da aynı şekilde genişletmiş oluyoruz.

* Genel kurul yasama faaliyetini kanunlar veya lar (38) lenento kararıyla yapıyor. Burda kanunlar yapı mıyor zaten. Bu bir parlamento kararı mıdır? İdari bir karar mıdır? Parlamento kararı dediğimizde 3 istisna da dahil olmadıkları için yargısal denetimle kanun olmayacaktır. İdari fonksiyon kapsamında- dır dersek onayla 125 uyarınca yargısal denetim ne konu olabilir.

* Bu kanun 1987 yılında danıştayın önüne gitti u da- nıstay bunu idari fonksiyon kapsamında gör- medi. Burda idari bir makam tarafından veril- mektedir. Burda idari bir makam tarafından verilmektedir. 2000'li yıllarda RTÜK ile ilgili verdiğimiz ka- rarda tam aksini verilmektedir. Bu iki benzer ka- nunda aksini kararlar verilmemesinde arada 20 yıllık bir sürenin olduğunu göz ardı etmemek gerekir.

* Bir arkadaşımız farklı bir bakış açısıyla makul bir gö- riş öne sürdü: "Anayasa buyutluğu, RTÜK'e veya sayıştaya üye seçme yetkisini kasıtlı olarak yürüt meye değilce yasamaya vermiş, burdan bu sonucu çıkarırmıyız? Anayasa bunun idari bir işlen olma sını isteseydi yürütmeye verirdi, eğer yasama organına verseyse denetleyici burda bir yasama işle- mi olmasını istediği için yasama organına vermiş- tir." Hoca bu yorum yapabilir dedi.

Soru: TBMM başkanının TBMM kanunlar ve karar- lar müdür yardımcısına uyurma cezası vermesi. Bu işleni devlet fonksiyonları açısından sınıflandırın?

1-soru: işleni yapan makam kim?

⇒ Burda işleni yapan makam diktat edersiniz diye linden farklı olarak genel kurul değil, meclis başkanlığı. Meclis başkanlığı işleni yapan makam değil, başkanlığı. Kamu gücüne dayanılarak yapılan bir işlen olduğu için özel hüküm faaliyetleri değil- dir. Genel kurul yapmadığı için bir yasama faali-

* Sınava her iki görüşü ortaya koymak ve bun- ların pratikteki sonuçlarına değinmek varsa yargı organlarının bu kanunlardaki kararlarını de- berlemek önemlidir. !!!

Soru: Sayıştay genel kurulunun onayla mahkemesi üyeliği için gösterdiği 3 aday içinde birinin TBMM tarafından onayla mahkemesi üyeliğine se- gilmesi.

2) TBMM genel kurulunun sayıştay kanun uyarınca bir kişiyi sayıştay üyeliğine seçmesi?

* 2-sorudan başlıyoruz: Bu işlen nasıl bir işlenidir?

⇒ Danıştayın bu konuda 1987 yılında vermiş olduğu bir kararı var. (Metin gündey s. 15 dipnotuna bak)

1-soracağımız soru: işleni yapan makam?

4) TBMM tarafından yapılmıştır. TBMM genel kurul u organile onayla yasama dır.

2-soracağımız soru: Organile onayla yasama ne tür iş- len yapıldır?

* Ö.H.İ → Kamu gücü olduğu için somut olayda bunu bir kanuna bağlarız.

* Yasama faaliyeti } sayıştay üyesi seçme işleni

* İdari faaliyet } kanunların tasarlama.

* Burda TBMM'nin kamu görevlisi seçmesi söz konusu. Anayasa mahkemesi sayıştayı adl sonra verdiği ka- rarlarda bir hesap mahkemesi olarak görüyor. Sayış- tay onaylamazda yüksek mahkemeler arasında yargı- sayılma mıdır. Ama hesap yargısı onaylamazda yargı- sayılma mıdır. Dolayısıyla RTÜK- sal görevi olan bir mahkeme değildir. Dolayısıyla RTÜK- ten farklı olarak burda bir idari makam değil- dir. Ateşimiz lüminin bir hesap yargısında da görevi- alacağını düşünmek birer bir gerekçe olabilir. Ama hiçbir zaman asli bir gerekçe değildir.

*) Normalde öze hukuk tüzeli kısıtları özel hukuk işlemleri yapar. Kural olarak kamu gücü dediğimiz koruma kullanması mümkün değildir. Özel hukuk kısıtları tek yönlü olarak baskıların hukuki durumlarında değişikliklerle meydana getiremezler. İstisna olarak bazı devlet yetkileri dır-ğı özel hukuk kısıtlarına bazı kamusal alanlara bantıyabilir. Örneğin Türkiye Jalece Kulübünün at yarışı düzenlemesi.

*) Devlet istisnai olarak neoliberalizmin etkisiyle bazı kamu yetkilerini özel hukuk kısıtlarına paylaştırmıştır. Eğitim-öğretim bir kamu hizmeti ama özel hukuk kısıtlarıyla devlet bunu paylaşmıştır. Özel hukuk kısıtlarının burda bir kamu hizmeti yürütmesi söz konusudur. Yürüttüğü kamu hizmetleri açısından tek yönlü olarak tesis etmediği bir işlem söz konusudur. Dolayısıyla burda kamu gücüne dayanan bir idari işlem vardır.

Soru: Vakıf üniversite içinde bulunan Mustafa Faik'in beamer nolu olması durumu. Devlet fonksiyonları açısından sınıflandırır? *

*) İşlemi yapan makam kim?

*) İşlemi yapan makam vakıf üniversitesi. Vakıf üniversiteleri statüsünün hukuki statüsü, vakıf üniversiteleri bizim hukukumuza da tabii devlet üniversitesi gibi "kamu tüzel kişiliğine sahiptir. İhtivasi teler ister devlet üniversitesi olsun ister vakıf üniversitesi olsun kamu tüzel kişisidir. Birde kamu tüzel kişisinin kamu gücüne dayanarak yaptığı idari bir işlem vardır. Dolayısıyla idari faaliyet kapsamına da girer.

Soru: Donatayın bir tüzükün bazı maddelerinin iptaline karar vermesi. Ne tür bir işlemdir? Devlet faaliyetleri açısından değerlendirin.

yetide diyoruz. Yasama faaliyeti değil, özel hukuk işlemi değil o halde bir idari faaliyetdir. Bu çok tipik bir işlemdir ve yargıda netliğine tabiidir. Birde zaten tartışmalı bir durum yok, açık bir şekilde idari faaliyetidir.

Soru: Rekabet kurulunun rekabetin korunması hakkındaki konunun uyarınca hakim durumunu kötüye kullanan bir işletmeye idari para cezası vermesi? Devlet faaliyetleri açısından sınıflandırır?

1- sorumuz: işlemi yapan makam kim?

*) Rekabet kuruludur. İşlemi yapan makam idarece gonder. Çünkü rekabet kurulu adalet bir şekilde yasa organı değil. Bir bağımsız makeme değil, yasa organı değil o zaman idare organıdır.

2- sorumuz: idare organı ne tür işlemler yapabilir?

1- Kamu gücüne dayanmadan, özel hukuk işlemleri yapabilir.

2- Kamu gücüne dayanarak "idari faaliyetler" işlemler yapabilir.

*) Kamu gücüne dayanan bir işlem olduğu için idarenin yaptığı bir idari faaliyetdir. İdari faaliyet kapsamına girer. İdari para cezası verme tek yönlü bir işlemdir çok tipik bir idari işlemdir. (Yargı kamu gücüne dayanan) *

*) İdari para cezası verme birce süreçte idari faaliyetine benzetilebilir. Ama yargı fonksiyonu anayasa tarafından münhasıran yargı organlarına ayrılmıştır. İdare yargı faaliyetini gerçekleştiremez.

Soru: Özel ilköğretim okulunda öğrenci olan Mustafa'nın birdesten beamer nolu olması? Devlet fonksiyonları açısından tasnif.

Devlet fonksiyonları açısından kim bir işlemdir. 1- sorumuz: işlemi yapan makam kim? * Özel hukuk tüzel kişisinin yaptığı * Özel ilköğretim okulunun hukuki statüsü bir özel hukuk tüzel kişisidir.

Soru: Cumhurbaşkanı Mustafa'yı Başbakan olarak ataması. Devlet fante siyonları aasın dan başbakan atama işlemini değeriendiririz?

1. sorumuz: İşlemi yapan makam kim? CB bir yosama organı değıl, bir bağimsın mahkemede değıl hıa kusudur. Yürütme organının siyasi kanadına dahildir.

* CB rektor atasoıdı direkt idari bir işlemdir. dil. Ama başbakan ataması siyasi niteliktedir.

* Burada işlemi yapan makam CB dir, CB yürütme top sanındadır ama yürütme kapsamında dar anlamda yürütme değıl also bile, CB, BB ve Bakanlar kurulu idare alanında sonuıa değuran işlemler tesis edebi liyorlar.

* CB, Başbakan, Bakanlar kurulu dar anlamda idarede also idare den tamamıyla ayrılmış değıldir. (Kemal Gözler 21-22-23. sayfada ayrıntılı bilgi var.)

* CB işlemi yapmış ve dar anlamda yürütme değıl. Özel hukuk işlemleri emdiği aşıkas, kamusal işlemleri yapıyor. Bu kamusal işlemler değıl, işlemlerin dar farle li. Burada ki işlemler "siyasal nitelikli" ön plana alınıyor. Burada işlemler toplumsal gerçesinin lehin karsılan masına yönelik bir faaliyet değıl, daha siyasi nitelik taşıyan bir işlemler. Biz bu kategoııye "hükümet fante siyonu" diyebiliriz. CB 'nın rektor ataması idari bir faaliyetdir, Başbakan ataması tamamen siyasi nitelikli hükümet fante siyonudur.

* Bu farklı bir hukuki rejimi beraberinde getirir. O da yorgisal denetime tabi olmamasıdır. Bu saf siyasi nitelikli işlemler, mahkemeler tarafın dan esasen denetlenmez.

* Burada temel sorun; bu üst düzey siyasi kararlar la, devletin yüksek yönetimi için verilecek karar

* İşlemi yapan makam: Danıştay. Danıştay (41) organile anlamda bir yorgı organıdır. Anayasa da aatıca düzeydenmiş (madde 155) bir yüksek mahkeme değıldir. Aynı zamanda hükümetin en yüksek danışma mercidir, istisnalar kurulu değıl. Danıştayın böyle ileri bir yapısı vardır. Yüksek mahkeme sıfatıyla temyiz mercidir, bazı davalar da ille deere mahkemesi sıfatıyla bakar ama aynı zamanda bir danışma makamıdır.

* Danıştayın bir türünün maddelerini iptal etmesi. Yorgı organının bir hukuki kuruluşu. Bu işlemlerle hükümü iptal etmesi söz konusu. Yorgisal işlemler dahil bir yorgisal faaliyettir.

Soru: Danıştayın türleri incelenesi. Devlet fante siyonları aasından değeriendiririz?

* Sinavda böyle bir soru değıldiğinde yukarıdaki paragrafta izah ettiğimiz gibi danıştayın itili yapılarından bahset.

* Burada daha türle alınmadan danıştay bir inceleneye yapıyor. Her tür bir kuruluşun söz konusu değıl. Örnekle danışma gerçesinin yerine getiriyor danıştay. İdari fante siyon kapsamında bir işlemdir. Sinavda direkt idari fante siyon dan danıştayın itili yapısından bahset ve hangi olana giriyorsa ona karar ver.

* Her zaman sorduğumuz 1. sorumuza yağı işlemleri olan makam hangisi dir değıldiğinde danıştayın itili yapısından bahsedip, faaliyetinde ona göre karar vereriz.

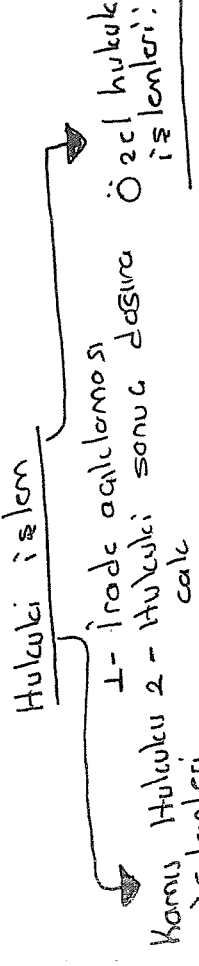
* * *

- * İdari fonksiyon idari işlemler ve idari eylemler ile yerine getirilir. (44)
- * İdari fonksiyonun ortaya çıkması için hukuki işlem ya da eylemlerin olması lazım.

Hukuki işlem: Hukuk dünyasında sonucu doğuran bir irade açıklamasıdır. İşlemlerin hepsinin genel adıdır.

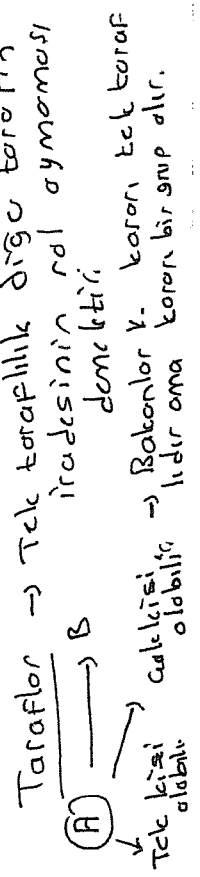
→ Hukuki sonuç + irade açıklaması
Böyle bir sonuç yoksa hukukî işlem yoktur.

- * İrade açıklamalarının büyük bir kısmı hukukî işlem değil çünkü hukukî sonucu doğurmuyor. İdari işlem, hukukî işlem denilen genel terimin alt türüdür. Hukukî işlemin tasidığı koşulları taşıyor yani irade beyanı ve o iradenin hukukî sonucu doğurması vardır.

- Yasama işlemleri
- Yargı işlemleri
- Yürütme işlemleri

- * İdari işlem hukukî işlemdir ama özelliği, eliği olan bir hukukî işlemdir. Özelliği: Kamusal gücü vardır bunun sonucu olarak taraflı olma özelliği gösterir.

- * İleri diğer işlemlerin bir birinden nasıl ayrılır (43) edeceğimiz konusunda nasıl bir eleştirebiliriz. Burada siyasal bir karar olduğunu ayırt edebiliyoruz ama her zaman bu kadar net diyemeyebilir.

* Cüneyt hoca "bu konuda yaptığımız hafta sonları söylemiştik: Kemal hoca kitabında bunları hükümet fonksiyonu kapsamında değerlendirebilir. Ama önce: dış ilişkiler, bakanların atanması, bakanlar kurulunun kurulması - vb. Bu işlemler siyasal niteliği ağır basan, siyasal nitelikte işlemler olsada idarenin içinde yer almaz. Çünkü: yargı faaliyetleri değil, yasa yapma faaliyetleri, yasa çıkarma yasa yapma yasa yapma faaliyetleri bir bina zaman idari faaliyet derim.

- * Bu faaliyetler idarenin yargı önüne götürülme yer kısmıdır. Tipik bir idari faaliyet olmamakla beraber yinede idari faaliyet.
- * Burada Cüneyt hoca ilgisinden birini benimseyebilirsiniz puan korman dedi ama iki görüşte de değinmekte fayda var.

08.11.2016 12-A

Mustafa KURT

15.11.2016 12-A:

- * İdari fonksiyon ≠ idari teşkilatın yaptığı fonksiyon; çünkü, yasa yapma ve yargının da idari fonksiyona dahil faaliyetleri vardır.

- * İdari fonksiyon ne tür hukukî araçlarla yerine getirilir? "işlemler" + "idari eylemler" ile
- Ağırlıklı idari işlemler + idari eylemler ile yerine getirilir.

sında bir değişiklik yapmıyor, hukuk büro (46) nua doğurmuyor.

* İdarenin hazırlık işlemleri: İdarenin örneğin bir yönetmelik hazırlaması, hukuk bürosuna ait-modığı için hukuk büro değişiklikle yapmıyor.

* Hukuk bürosunda herhangi bir eylemleri alma diğ. için bınlara karşı idari yargıda dava da açılabilir.

Ör: Ankara belediyesi cebeciye üst ücret yapmıyor du siniyor. Bir kişinin bına karşı dava açması da nımında mahkeme bu davaya baktırmı çünkü orta da daha bir idari işlen yoktur.

* İrade açıklaması var idarenin yaptığı, bir şey var ama hazırlık aşamasındaki işlemleri idari işlem saymıyoruz.

Ör: Bakanlar kurulunun almak istediği kanun hük münde kararname de günden itibaren edilecekler arasında ismi olan kişinin dava açması da mah keme bakmaz, çünkü hazırlık aşamasındadır, da ha idari işlem yoktur.

* İdarenin gösterici işlemleri: Hukuk bürosunda yeni bir durum yaratmıyor zaten olan bir du nımı ilgisine gösteren işlemlerdir.

Ör: Fakülteyi bitirdikten sonra diploması almak yeni bir hukuk büro durum yaratmıyor. Fakülte yi bitirdiğini gösteriyor.

* Yeni bir hukuk büro durum, hukuk bürosunda değişiklikle yaratmadığı için idari işlem say mıyoruz. İdarenin işlemi ama idari işlem değildir.

* İdarenin tek taraflı irade açıklaması her zaman idari işlem oluşturmaz çünkü hukuk büro doğurmaz. Yasal irade açıklaması nua doğurmaz, tekdüze hukuk büro işlem almı yorsa, idarenin de iradesini açıkladığı her işlem kamu gücüne dayanır da idari işlem olmayabilir, sebebi hukuk bürosunda bir değişik lik olmuyor.

İdari işlemin özellikleri:

1- İdari işlem sadece yasa idare organları yapmaz, yasama ve yargı organlarında idari işlem yapar. Özel hukukta kural olarak idari işlem olmaz. (İstisnadı var)

2- İdarenin yaptığı, her şekilde idari işlem değildir. İdarenin yaptığı - kamu gücüne da yonmıyor - özel hukuk işlemleri de vardır.

Özel hukuk işlemleri idarenin kamu gücüne dayanmadan yaptığı işlemlerdir. Burada eşit ler arası ilişki vardır. Bu alanda idare hu kuku geçerli değildir.

2. DERS / 15.11.2016

* İdarenin 3 tür işlemi idari işlem so yılmaz:

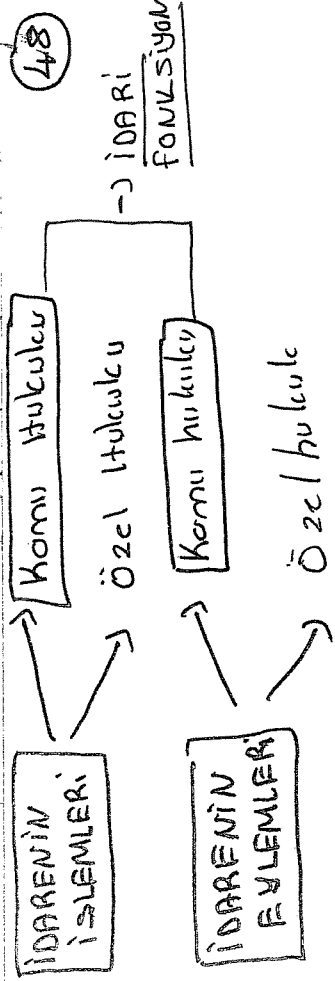
1- İdarenin hazırlık işlemleri

2- İdarenin gösterici işlemleri

3- İdarenin iç düzen işlemleri

* Bu üç tür işlemi idarede yapsa karşı tara fın görüşünü de almaya (tek taraflı olsada) idari işlem saymıyoruz çünkü hukuk bürosunda

48

İDARİ İŞLEM DEĞİL

- Hazırlık İ.
- Gösterici İ.
- İa düzeni

Hukukî etkisi kişiyet

İDARENİN İşlemleri:

ÖZELLİKLERİ:

- 1) Kamu gücü içindir
- 2) Tek taraflı
- 3) Hukukla uyumluluk kriterinden faydalanan, (kari nesine sahip)
- 4) İcrai
- 5) Re'sen icra edilebilir.
- 6) İdari yargıda denetlenir

* İcraîlik, idari işlem değildir dediğimiz işlemlerde olmayan bir özellikler. İcraîlik hukuk dünyasının da etkili olma, hukuk dünyasının da barışın sağlama ile ilgilidir.

→ İcraîlik = Etkîlilik

→ Re'sen icranın anlamı ≠ İcraîlik

* İdarenin birat kendisinin görevini yapması, icra etmesidir.

* "İdarenin iç düzen işlemleri"

→ Fakülte'deki birimlerin çalışma saatleri, odaların belirlenmesi, Fakülte'nin kendi iç düzeni ne aait aldığı kararlar buna örnek verilebilir.

* Esasen idari personelinde hukukî durumunu değiştiriyor o kurumdaki hizmet alanların da hukukî durumunu değiştiriyor. Sadece idarenin çalışmasına, içeriyi aait düzeniyle ilgili kararlar. İdare tarafından yapılan işlemlerdir ama bunlarda idari işlem sayılmıyordur.

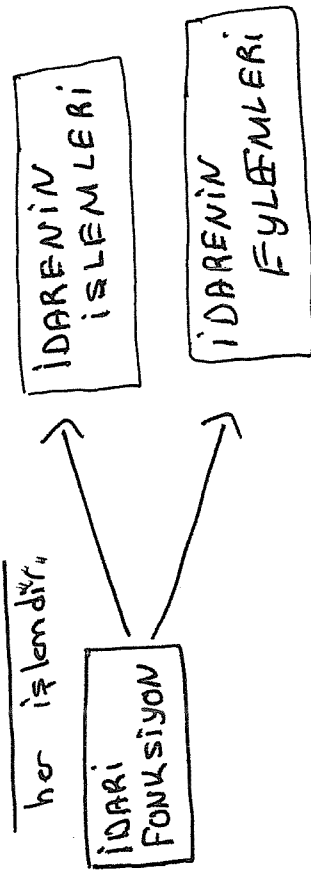
Anayasa 125. maddesi:

1. Fıkra: "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır."

San Fıkra: "İdare kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararını ödenekle yükümlüdür."

Lumeli sorumluluk denir buna

* İdarenin işlemleri: İdare organından kaynaklanan her işlemdir.

"İdarenin her türlü işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." → ayırtması. İdari fonksiyon olmasa da yani idarenin özel hukuk faaliyeti de olsa dava açabilecektir.

47

3.DERS / 15.11.2016

(50)

"Hukuka uygunluk korinesi": Bu karine den idare faydalanır. Özel hukuk işlemlerinde olmayan bir özelliklidir.

* Yargı tarafından işlem hukuka aykır, görülene kadar ya da idare tarafından geri alınıp kaldırana kadar hukuka uygun adlandırılır.

* İdari işlem aksi söylenene (yargı tarafından idare tarafından) kadar hukuka uygun kabul edilir.

* İşlem korsi dava aalsa dahi davanın aailmiş olması işlemin uygulanmasını ve etkisini ortadan kaldırmaz.

Ör: "Disiplin soruştürmesi" - İdare öğrenci kopya çektiği için soruştürme aailmasına karar veriyor. Kendi başına soruştürme aailmasına karar veriyor. Kendi başına soruştürme aailyor. Uzaklaştırma cezası veriyor. Hukuk dünyasında etkei yapan bir cerna. O kisi olaya gelmeye kalkorsa idare herhangi bir yere basırmadan aldığı kararın gercğini yerine getiriyor.

* Kararı kendi aldı, kendi uyguladı mahkemeden yürütmenin durdurulması yada iptal kararı alınmadıkça bu işlemler hukuka uygun sayılır.

"İdari yargıda denetlenme": idare hukukuna tabi olan işlemler idari işlemler. Denetlenen yargısal denetimi idari yor gıda yapılır.

- Denetley
- İdare mahkemeleri
- Uusi mahkemeleri

Örneği: Alacaklı baralı parasını uemi yorsa mahkeme verir. Mahkeme baralının parayı ödeme sine hükmeder. Baralı parayı yine vermiyorsa mahkeme kararı dmasına rağmen gidip kendin parayı tahsil edemersen. Hakten yerine getirilmesini biz zat sen söyleyemersen. Mahkeme karar verir dhasen ra ödeme ise iro yoluyla alırsın.

* Ortada bir yorgı kararı olsa dahi sen halkının gercğini bizi tat yerine getiremezsin. Ama idari işlemlerin bir özelliği: İdarenin kendisi bir karar alıyor ve karar aldığı anda etkilidir. Bunu icra ile ettiler diyoruz. İdare özelliği: Etkinin gercğini ten dizi yapabiliyor, uygulayabiliyor, buna de resen icra edilebilir özelliği diyoruz.

Örneği: Rütf bir öğrencinin 3 ay okuden uzaklaştırılmasına karar veriyor. Kendi başına soruştürme aailmesine karar veriyor. Kendi başına soruştürme aailmesine karar veriyor. Kendi başına soruştürme aailyor. 3 ay uzaklaştırma cezası veriyor. Karar aailandığı an bu hukuk dünyasında etekli oluyor. Bina icra ile yetkisi deniliyor. O öğrenci 3 ay okula almıyor.

* Özel hukukta mahkeme kararın gercğini bir ken diler söyleyemazken idare aldığı kararın gercğini kendisi sağlıyor.

* Fakülte ilgili alışımlarla o kisiyi okuldan alırmır, dierirse zor kullanır. Hiç bir makeme ihtiyacı duymadan bunu kendisi yapıyor. Bina resen icra ile özelliği denir.

* Karar alıyor, aldığı karar birilerinin onayına ihtiyacı duymadan hukuk dünyasında soruca dıgırıyor. İdare başka birine ihtiyacı duymadan etkeiyi yerine getiriyor.

* İdari işlemin geri alınmasında etkili gereye kadar gider. (Hülya avsar dağcı)

(S2)

* İlke olarak idari işlemin denetimini idari yargı dayar.

1 - İptal davası; işlemin hukuka aykırı olduğu gerçeğiyle iptalinin istenmesidir. İptal davası sadece idari işlemlere karşı hukuka aykırı olduğu iddiaıyla açılan davadır.

2 - Tazminat davası;

Ancaksa 125.madde(son); idare kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararını ödenekle yükümlüdür = Tazminat (Tam yargı denir)

* Tam yargı dediğimiz tazminat davasında uğradığı zararın kişinin istemesi söz konusu değildir. Zararı doğrudan doğruya idari işlemlerden olabilir idari eylemler olabilir. Yani tazminat davası hem idari işlemlere hem idari eylemlere karşı açılabilir. (İptal davasından farklı)

* İki davayı beraberde açabilirsiniz

Not: O hal durumunda açılan iptal davalarıyla yürütmenin durdurulması istemini birarada

Mustafa Kurt 2-17
Ankara Hukuk

* 125.madde: "----- her türlü-----"

(S1)

Özel hukuk işlemleri
- idari yargıya gidilecek
- idari yargıya gidilecek
Kamusal hukuk
- idari yargıya gidilecek

* Bu özelliği almaktan adı sanı yoktur. Yani işlemler idari işlemler idari yargıya götürülür.

* idari yargıda 2 tür dava vardır.

1 - İptal davası 2 - Tazminat davası

* Yürütmenin durdurulması bir dava değildir. Yürütmenin durdurulması iptal davasında bir tedbirdir. İdari davaların aşığı uzun sürer. Hızlı bir dava idari yargıda 1 hafta içinde bitmez. Dava devam etsin ama tedbir olarak yürütmenin durdurulmasına karar verilsin.

* Yürütmenin durdurulmasına; ilgili ilerde dava ya kararso bile mümkündür olacaktır, işleminde kendisi veya gövde zararlar doğacaktır, işleminde hukuka aykırılığının aile olduğu durumlarda karar verilir. Her durumda yürütmenin durdurulmasına karar verilir. Mahkeme kesin karar vermez. Kişinin iptal davasının yanında yürütmenin durdurulmasını istemelidir.

* İptal davası: idarenin işleminin hukuka aykırı olduğu gerçeğiyle iptalinin istenmesidir. Sadece idari işlemlere karşı açılır. İdari eylemlere karşı açılmaz. "İdari eylem zaten yapılmış ve bitmiştir"

* Konu: İşlemler yaratılan sonuatur. Örneğin: (54)
sen bir kamu görevlisini alıp bir yere
başka bir yere tayin ediyorsan konu tayindir.
Kamu görevlisinin tayini işlemler yaratılan sonuatur.

* Örnek: Ankara belediyesi palatlı belediyesindeki
merbuhane de kesilen celerin ankara da satılma-
sını yasaklıyor. Palatlı belediyesi dava açıyor. Mah-
keme ankara belediyesine sordu.

1. Neden et satılmasını yasakladın? - "Sebebe"
unsuru
Yasalakladın, buna yetkin var ama neden
yasakladın, burdaki sebebe ney, kamu yararı ney?

=> Özel hukukta, hukuki işlem dediğimiz işlemin
tipik örneği sözleşmelerdir. İdare hukukunda
ise hukuki işlemin tipik örneği idari işlemler
dir. İdari işlemler mutlak hukukun olmayacağı, ka-
bul ettiği bir sebeple yapılır. Bir yuvuz maruldağ
duğunda mahkeme, idareye bu işlemin hangi se-
beple yaptığını sorer. Sebebinin aalebya massonu
mahkeme işlemin iptal eder. Ama özel hukukta il-
ke olarak sebebe yoktur. Çünkü özel hukukta sü-
bjetif hak vardır. Ama idarede devlet yetki bu-
lunur. Devlet yetkisi o kişiye ödünç olarak ve-
rilmiştir, Ama özel hukukta kamu yararı yok-
tur, kişisel yarar vardır.

* İlke olarak özel hukukta yapılan sözleşmeler
konu ve ohlakla aykırı olmadıkça süreç "sebebe"
unsurundan bağımsızdır.

* İdare hukukunda mahkeme sebebi sorar ama
özel hukukta sebebe sormaz. Bu cümi niye kira-
ya verdin, bu arsaya satma niye satıyorsun
dener, sebebe unsurı ö. hukukta yoktur.

* "Kemal gözler sayfa 265: "Tanım: İdari işlemler huku (53)
ki sonu doğurmaya yönelik kamu gücü ayrıcalığına
dayanan irade aalib malıdır.

* "Kemal gözler sayfa 266: "Tanım: İdari işlemler komuğu
cüne dayanarak tesis edilen, idare hukukuna ve keza
uyumazlık halinde idari yorayı tabi olan hukuki so-
nu doğurmaya yönelik irade aalib malıdır.

22.11.2016 / Mustafa Kurt:

Soru: OHAL KHK Lari idari işlemdir? (Aristo!!!)

İdari İşlemin Unsurları:

1- Yetki Unsuru: "Yetkili Birim Yapacak"

- İdare içindeki bir kişide also hukuk tarafın-
dan yetkilendirilmedikçe o işlemin yapamaz. Bir id-
ari işlemin önce hukuk tarafından yetkili olan
kişi yapar. Örneğin: Başbakanın işini cumhurbaş-
kanı da idare yapamazsınız. Çünkü: hukuk o işlemin
yapmak için sizi yetkilendirmedi. Başka bir
örnek: Fakülte ile ilgili olarak Millî Eğitim bakanı-
nın bir yetkisi yok. Çünkü: hukuk tarafından yetki
lendirilmedi.

2- Sebebe Unsuru: Bu işlemin yapıldığı takdirde ka-
mu yararının zarar görecektir olması lazımdır. Örneğin: Kırtı
lusu kesiminde tek insilince aştırmayı gerektiren
oluyorsa burada bir kamu yararının olması lazımdır. U-
yusmazlık ağıtığında mahkeme sorar öğretmeni ne
için, hangi sebebe gerektiren aldı? Buradaki kamu
yararı ne aalib der. İdare yaptığı idari işleminde
ne tür bir kamu yararı var aalib olması lazımdır.

3. Kamu unsuru:
1. unsur 2. unsur 3. unsur
yetki + sebebe + kamu olması gerektirir.

den aldığımız notlardır. Öğrencinin neden başarısız olduğunu ancak itiraz halinde aakılabilir.

* Uyus marulic aileteğinde idare mahkemesine gerekceyi aakılmak zorundadır.

=> Sınıftan KHK'lar ile ilgili sorulan bir soru üzerine Cüneyt Hoca sınırları şöylece: Olgunluğu hal ile yoyunlanan KHK'larda önce gerekden ihraçlar şöyle oluyordu:

1- KHK idari birimlere yetli veriyor ve idari birim bu kısıtları ihraç edebiliyordu. Bunlara karşı idari dava aakılabiliriyordu. Ama olgunluğu hall aldugu için dava aakılabilirsin ama yürütmenin durdurulması isteyemessin.

2- Dava soru idari birimlere yetli vermeden devlet eli listeler ile kendisi ihraç etti. Bırdaki omca yargı yetli kapatmaktı. İsim isim KHK ların altındaki ekli listelerle kısıtlar ihraç edile. O ekli listeler de KHK ların bir parçası sayılır. KHK lar için herhangi bir yargı yolu na side medir. Şimdi için o listelere karşı da dava aakamazsınız.

* Hoca anayasa mahkemesinin 1990 li yıllarda verdiği kararlar daki iatibetina değindi. Bu gün ise anayasa mahkemesi o iatibetinin tamamını koror verdi.

Bate: İamir idare mahkemesinin- siki yönetim kararı.

3. DERS:

" İdari işlemlere dava aamınız idari işlemin uygulanma sino etki yapmaz, işleme etkisi olmaz. Çünkü: Hukuka uygunluk korinesini alisi gösterilene kadar idari işlem hukuka uygun sayılır."

* Ankara dıyına dancet olursa; Mahkemenin (53) koro belediyesinin kararını iptal etti, hukuka aykırı buldu. Çünkü: Bırdaki olay su, bir belediye mezbahane kesilen hayvan basına belli bir para alıyor, dolayısıyla bırdan bir gelir elde ediyor. Anka ro belediyesinin geliri pabtlı da kesilen etler yüzünden azalıyor, daha az hayvan kesiliyor. Bütün mesele gelir yarı. Mahkeme ankara belediye sine: senin mezbahane işletmen bıru bir bearet e dıstürmen onlamına gelmez. Sen bu işlemi sadece gelir için yapmışsın, bırdı bir kamu yararını yok dedi.

* Kolluk poa liyetleri gelir elde etmek için yapı loma2. Mezbahane işletmek idareye gelir sağlasın diye değil kamu yararını sağlasın diye, genel sağlga uygunluğu sağlasın diye ve rılmıştır. Dolayısıyla mahkeme sen bırdı kamu yararı için yasak koymamışsın sırf gelir için bir işlem yapmışsın dedi ve işlemi iptal etti.

22.11.2016 / 2. ve 3. ders:

* Tenc füstec bir kardeşimizin sırdığı soruyu (kendisine tesekkür kımızi sunuyorum...) hoca sınıfta cevapladı: " İdare işlemlerinde gerekce bildirilmek zorun dımdır? "

Cevap: Gerekce idarenin o işlemi neden yaptığıdır. Özel hukuk takinden farklı olarak idarenin idari işlemleri hukuka anaylanan bir sebebe dayanmak zorundadır. İdare hukukunda özel hukuk işlemi yopılsa dahi sebeb sorulur. İdari işlemler mutlaka hukukun olur dediği, anayladığı bir gerekceye sahip olmak zorundadır. Ama bu gerekcenin idarenin işlemlerinde gösterilmesi bir zorunluk değildir. Bunun en tipik örneği sınırlan-

* Sebebe bağılı olduğunu idare bize bildirmediği (58) SC, bir bu idarenin işleminin sebebi bağılı olup olmadığını nasıl anlarız?

1- İdare kendi içinde bir denetim yapar, idareler ellerinde çok ciddi olunduklar olmasına rağmen men sebebe unsurunun varlığıyla ancak bu olarakları kullanabilirler.

2- İdare yaptığı idari işlemin sebebini ilgilisinden bildirmek zorunda değil ama o işleme karşı dava açılrsa o sebeb idare, mahkemeye bildirmek zorundadır.

* İdare yaptığı işlemin sebebini bize söylemek yükümlü değildir, söylemek yükümlülüğü olmaktadır ancak bu sebeb bize söylenmesinde engel değildir. İdare buna mecbur değildir ama hukuka bağlı, ilgilinin yararını gözeterek idarenin bunu söylemesi lazım, söylemesinde herhangi bir engel yok. İyi idare imkanı varsa yaptığı işlemin sebebini açıklar. Bunun söylebilir yorarı olur, ilgili kişi belkide dava açacakten sonra ammak zor vaazgecebilir.

* Her idari işlem, idare bunu bize bildirsin veya bildirmesin gerekeceye sahip olmak zorundadır.

* Sebebe kamu yararına dönük bir sebebe olacak. Sebebe dışında nasıl olsun değil. Sebebe olacak olan zamanda bu sebebe kamu yararına dönük olacak.

* Buna en güzel örnek öğrencinin geçersiz not olması. İdare sınavından geçersiz not alan Onur dilekçe veriyor ve kağıdını görmek istiyor. Kağıdını görmek veriyor hocanın neden geçersiz not verdiğini onlamıyor, hocaya biraya neden bu puanı verdin diyecek. Neden o puanı verdiğini açıklamıyor. Burada ilgili idarenin yaptığı işlemin sebebini öğrenmek istiyor ama idare bunu bildirmiyor. Onur dava açıyor. Mahkeme hocaya soruyor neden bu soruya bu puanı

* "Modern devlet evlâk beklâailiğinden bahar- (57) vana dönüşen devlettir."

29.11.2016 / Mustafa KURT:

-> Cüneyt hocanın kondisince mail ile sorulan, geçen hafta taha anlatılan bir soruyu tekrar etti: idare, işlemlerinde o işlemin gerçek acesini bildirmek zorunda mıdır? Hayır. Gerçek acesini bildirmek zorunda değildir ama bunun önemi o idarenin yaptığı işlemlerde gerçek acesinin olmadığı öneminde gelmez. Her idari işlemlerde sebeb unsuru vardır.

-> Özel hukukta işlemin oluşması için gerekli olmayan sebeb unsuru, özel hukukta işlemin yapıcı unsuru değildir.

* Örneğini sabah bakkalarda su aldınız. O suyu ne sebebe alırsanız alın, hukukla sebebiyle ilgili olmaz. Orda bir alım-satım akdi vardır. Özel hukuk işlemdir, hukukla bunun sebebiyle ilgili olmaz. Bir ev kirallıyorum, satıyorum yada her neyse bu ilişkilerin sebebi unsuru işlemin temel yapıcı unsurlarından değildir.

* Ama idare hukukunda şekil unsuru gibi sebebe unsuru da çok önemlidir. İdari işlemleri yapan kişi kendine ait sebebe, gerekecek işlemini ortaya koyamaz, onda bulunan kamu gücü idareye aittir. İdarelerin neyi yapıp yapamaya kabiliyeti daha önceden kanunlarla düzenlenmiştir.

* Bir idare malikane bulunan kişi ancak verilen o yetkiyi kullanır.

* Başvurucu soruya denince alırsak, idare yaptığı işlemlerinde sebeb unsuru bize bildirmek zorunda değildir ama idarenin işlemleri sebebe bağlıdır.

Düzenleyici idari işlemler:

→ Tüzük, Yönetmelik

→ Adslz düzenleyici işlemler (Gençler, sivililer...)

* Tüzükler ve yönetmelikler anayasada sayılmıştır. Anayasa sadece sayılmadığı için adslz işlemler diyorduk değil. Adslz düzenleyici işlemler; anayasada sayılmamakla beraber idarenin yapabileceğinden şüphelenen işlemlerdir. Adslz oldukları için değil anayasa da sayılmadıkları için böyle diyoruz.

* Düzenleyici işlemler genel, kişilik dışı, sayıtlı, kamu al getiren işlemlerdir değil. Yani somut olarak ahmetci, mehmetci ilişkisi değil, genel işlemlerdir.

* Bu işlemler birel yada bireysel olmayan genel kural, norm kayan, dahada önemlisi bir defa kul lanmakla, uygulamakla tükenmeyen işlemlerdir.

* Mesela fabrikaların sınav yönetmeliği, bir kere uygulandıktan tükenmez, genel, sayıtlı kişilik dışıdır. Sınava girdik bir not aldık, bir kişiye ait bir not aldık. Bu da bir idari işlemdir. Burada işlenen artık düzenleyici bir işlem değil bir kişiyi eğiti birel bir işlemdir.

* Tüzüğü mutlaka bakanlar kurulu yapar. Yönetmelikler bakanlar kurulu ve diğer kamu tüzel kişileri yaparlar. Her tüzük ve yönetmelik bir konuya dayanır.

DÜZENLEYİCİ İŞLEMLER

- Genel
- Sayıtlı
- Kurallı kayan
- Kişilik dışı

→ Tüzük, Yönetmelik

→ Adslz Düzenleyici İşlemler

(60)

verdin. İşte idare burada yaptığı işlemin sebebinin, 59. maddesini mahkemeye söylemek zorundadır.

* İdarenin bazen hiçbir şey yapmaması, hukukun idari işlemleri sayılabilir. Bazen hiçbir şey söylememeyle hukukun bir şey söylemesi sayılabilir.

Örnek: Geçmişte AÜHF'ne istenbül hukukun bir öğrenci yatay geçiş için başvurmuş. Üniversite de başvuruyu reddetmiş. Kişi dava açmış mahkemeye gitmiş. Üniversite de savunmasını istemiş. Daha sonra mahkeme yürütmenin durdurulması kararı vermiş. Daha sonra da öğrenici okula dönmüş, Cüneyt hocanın sınıf arkadaşısı olmuş ve suan Donistay üyesiymiş.

* Mahkeme ilk bakışta biraz hukuka aykırılık görürse ve mahkeme yeti de olsa mahkemenin yürütmenin durdurulması kararı verir. Sadece mahkemenin yürütmenin durdurulması kararı vermez, mahkemenin bir hukuka aykırılık olması yetmez, yurtdaki mahkemede mahkeme sezmeye gerekli. İlk bakışta bir hukuka aykırılık sezmeye gerekli ilk bakışta eğitim den mahrum kalmaması diye yürütme durdurmuş.

2. DEĞER:

Not: Yerinde; idarenin bir işlemleri yapacağı, 29. maddesinde belirtilen olmasıdır, hangisi daha uygun olur şeklinde bir seçim hakkının olmasıdır. Bu kuramın sonunda alınmaz dedi hoca sadece anlatıcağıdır.

idari işlemler → Birel / Bireysel idari işlemler

→ Düzenleyici idari işlemler

Genel / Kurallı Getiren / Sayıtlı / Kişilik dışı
→ Düzenleyici işlemler genel, sayıtlı, kişilik dışı, yani kamu al getiren işlemlerdir.

Fotoğraflar
işlenir dur.
lanmaktadırlar.
hazır yapılabilir
Görüntü: somut
tutkumlar.

Ör: Fakülte'de vize sınavının yapılması birer istenidir.
Çünkü vize sınavının yapılması semit bir dıyordır.
Daha da önemliyi yapılmakla tükendir. Kural olsa
devamı olsa düzenleyici istenidir; mesela sınav
yönetmeliği düzenleyici istenidir.

Ör: Onur sınavdan 70 oldu. Bu işlemler bir işlem dir. Çünkü 70 puan sadece onurun kasından alın bilgiye veriliyor. Bütün sınıf 70 puan olsa bile iş- lem bir işlem dir. Her bir 70 puan o kişinin kağı- dıyla ilgilidir. Her bir kişinin kendisinden kaynakla- nan bir puandır.

BİREL BİR EYSEL
İSLEM

idari KARAR

- ## İDARİ KARAR
- Birel istemir uc birysel idari karar da deniliyor.
 - idari istemler.

Özel İslam: İdarenin yaptığı işleri senin durumun et
kiliyor özel işlerde. Mot vermede olduğu gibi o
kisinin ya da nesenin özel durumundan kaynaklandığı
iain o islenin iareğine yoran o islenin tipini
belirler. Puan verme iskeninde Onurun aldığı puanlar
Senenin aldığı puan aynı also bile başkasına ben
zeyen anbrın kagitlerinin yal aatığı bir islen
dir. Özel işlerde idarenin yaptığı işleme kisi
ni ya da nesenin durumu etki eder, o idari islenin
tipini kisinin ya da nesenin özel durumu belirler.

İDARI
İŞLEMLER

1) Düzenleyici işlemler

19

BIAEYSEL / BIREL İSLEMLER:

* Birçok işlenmiş genç, sayı, kısıtlı değil
dır. İşlenmiş nesneyle ilgili bu ayarın.
İşlenmiş nesne olarak ortada de-
ğilse düzenleyici işlenmiştir. Ama somut olarak biri
sine ya da bir nesneyle ilişkili bir işlenmiş o-
zaman bu bir işlenmiştir.

* Bircysel birçeye ilişkin demektir. Birçey fəttir gərək kislərdir. Bircysel işlənlər in illada bir birçeyə olmas, yənləməsi sərət dərğildir. Somult olarak bir kisiyç veyə bir olay ya da nesneyç ilişkin işlənlər birçey işlənlər dərir. Bircysel işlənlər illa birçeyə ilişkin olmaq zərində dərğildir. Conli veyə consiz nesneyç kərki olabilir. O yūz dər birçel dər nilmistir. Bircysel dərğimi z dər mutlakə birçeyə yənlilik olur. Birçel dərğoruz $\frac{3}{4}$ qərktū sadəcə kərziyç yənlilik consiz nesneyç olayə yənlilik olabilir.

* Bir el işlenir uygulanmakta beraber tüklenen işlenir.

ÖR: Polisin sözoğı kopetması . Sokak sonuktur, bellidir, Bircye yencilik dması sort degil bu da bircl islenmdir.

Bu islemlerin hepsi uygulanmak üzere Türkiye'dir.

Ör: Bir gayri menkulün kamulaştırıl-
ması, gayri menkul bellidir, düzenleyici
işlen değil birer işlendirdir.

* Fakülte deula havır yarıncı . a işlen yapılmakla
Eülerir, burda bir işlen vordır. Ama yuktet
öğretim kurumu bir yânet melile alkorarak

Soru: Bir idari işlem aynı zamanda hem özel işlem hem de kamu işlemi olabilir mi?

* Özel işlemler kamu işlemleri arasında da olabilir. Bazen kamu işlemleri de özel işlem olabilir. Çünkü hoca benim için gerekçeler önemi taşıyan bir soruda puan kazanmamı sağladığı için.

* Bir işleme düzenleyici işlem desek veya birer işlem desek ne olur, ne gibi sonuçlar alır. Bu ayın önemi "dava aamada süreler" açısından göz etir.

=) Bir idari işleme karşı ilke olarak o işlemin iptalinden itibaren 60 gün içinde dava açabilirsin. 60 günlük süreci kaçırsanız dava aama hakkınız ortadan kalkıyor. Düzenleyici işlemler içinde 60 gün süren var.

Örnek: Ankara Üniversitesi bir disiplin yönetmeliği çıkarıyor. Sen hukuka aykırı bir şekilde buluyor sun yönetmelikte, konusuna bazı hükümleri uymuyor. İlke olarak yayımlanandan itibaren 60 gün için de iptal davası açabilirsin.

* Birer bir işlemler süreci kaçırırsan o süre bir daha dirilmez. Sadece seninle ilgili bir idari işlemler 60 günlük süreci kaçırırsan bir daha dava aamassın.

* Düzenleyici bir işleme 60 gün içinde dava aamabilirsin ama aamadan. Benke ilgili bir şey yok dedin dava aamadan. 60 günden sonra mesele 70-gün dava açarsan mahkeme 60 gün geçirmişsin der.

Sart İşlem / Kozul İşlem: Sart işlemler, bir kişiye ya da kurumla ilgili işlem yapılır yani birer işlem dir ama bir kişi ya da nesne kendisi dışında da da önce hukukun belirlediği bir hukuki statü içine sokulur.

→ Bir kişi memur olmak istiyor. Ve bir süre sonra memur oluyor. Sonraki olarak bu işlemler bir kişiyle ilgili (birer) olmakla beraber o kişi daha önce belirlenmiş gend bir statü içine giriyor. Memur dan herkeste aynı konuyu uyguluyor. Memuriyet diye bir statü var. Bir statüye girmek, statüden çıkarmak veya statünün değişmesi bunlar Sart / Kozul işlemlerdir. Üniversiteye öğrenci olarak kaydoldun birer yöneltir sonu bir işlemler ama daha önce hukuk tarafından belirlenmiş öğrencilik statüsü içine girer.

* Memurun atanması bir statünün içine girmesine sart işlemlerdir. Bu kişiye o zamanda moas verilecek. O kişiye moas verilirken tümyle o kişinin özellikleri dikkate alınacak. Evliliği beklemiyor mu, yüksek lisansı var mı, dil biliyor mu, engelli mi? Bütün bunlar o kişinin özel durumu la ilgili; aynı gün anında memur olan aynı sıfta okumuş diğer bir ortodoksine farklı moas verilecek. Burada idari işlemler tipini, içeriğini kişinin özel durumu etkiliyor. Dolayısıyla moas verme işlemleri özel bir işlemdir.

* Memur olmak → Bir statüye girmenin sart işlemleridir.

* Moas olmak → Tamamen senin özel durumun la ilgilidir özel işlemler.

BİREYSEL İŞLEM

⇒ Bir el işlen sonra t ebl iğ edildikten sonra 60 g ünl ük s üren var. S üreyi b eci r r s o n a r t i k d i r e l m e z .

* İ ş t e b u a y r ı m b u d a v a a m o a c ı s ı n d ı n a n e n a r z e t m e k t e d i r .

Ö r n e ğ i n i : S ı n o v y ö n e t m e l i ğ i d e ğ i ş t i g e a m e n o t u 7 0 a l d ı . S e n d e b e n a n e d a v a a m ı y ı m b e n 7 0 l e d e g e c e r i m d e d i n b a y s a n n a f i n a l d e k a l d ı n . 6 0 g ü n l ü k s ü r e g e a t i o m a y ö n e t m e l i k s a n a u y g u l a n o r a k b i r e l i ş l e m a l d ı . 6 0 g ü n l ü k h a k k ı n y e n i d e n d i r i l i r . A m o u n u t m a : E ğ e r b u 6 0 g ü n i a i n d e d e a m a s - s o n s ü r e a r t i k d i r i l m e z a l ı n k ü b u s e f e r b i r e l i ş l e m i n s ü r e s i g e c m i ş o l u r .

(H a z e t e n e f i s t e s a n ı l a n b i r s a n ı i a i n b u s ü r e y i o n l a t t ı z i n d i t e k r a r s o r t i ş l e n ö z n e l i ş l e m k a n ı s ı n a d e v a m e d i y o r u z . B u s a n ı y ı s o r a n a r k a d a s ı m ı z a t e s t e d i k l e r l e r)

* S o r t i ş l e m d e i ş l e m e d a i r i l g i l i k i ş i i a i n e g i r d i ğ i s t a t ü y ü d e ğ i ş t i r m i y o r . B i r s t a t ü y e g i r m e k v e y o c ı l m a k s o r t i ş l e n d u y o r . O s t a t ü y ü s i z b e l i r l e m i y o r s ı n ı z d e ğ i ş t i r m i y o r d e n k a s ı t b u d ı r . Y a k s a b a z k a b i r s t a t ü s ü a l a n m e z l e ğ e g a m e n i z s t a t ü y ü d e ğ i ş t i r m e y e d r a k t ı r . M a s c a b ö ğ r e n c i l i ğ i s o n i s t i y o r s ı n o m a i a i n e g i r d i ğ i n s t a t ü y ü k s e k ö ğ r e t i m ö ğ r e n c i s i d a h a ö n c e d e n b e l i r l e m i ş b i r s e y d i r .

* O k i ş i n i n i s t e ğ i v o r , b a s ı n ı l ı y v a r o m a k i ş i o s t a t ü y ü n i a r a ğ ı n ı b e l i r l e y e m i y o r . D a h a ö n c e d e n b e l i r l e m i ş b i r s t a t ü y e g i r i y o r . A m a ö z n e l i ş l e m d e ; ö z n e l i ş l e m i n i a r a ğ ı n ı s e n i n b i r ö z e l l i ğ i n y a d a p e r f o r m a n s ı n e t k i l i y o r , b e l i r l i y o r , a r a d a k i t e n e l f o r k b ı d ı r .

* B u d u r u m d a 2 o l a s ı l ı k v o r . 1 - o l a s ı l ı k : 6 0 g ü n ü k a a y ı r v e m a h k e m e s o n a s ü r e b i t t i r d i y o r .

* 2 - o l a s ı l ı k : 6 0 g ü n l ü k s ü r e k a a y ı r o m a d a h a ö n c e b e n k i i l g i s i y a k d e ğ i ğ i n d a v a a m a d ı ğ ı n y a n e t m e l i k s a n a u y g u l a n ı y o r . Ö r n e ğ i n d i s i p l i n y a n e t m e l i ğ i a k ı , y o r s e n 6 0 g ü n l ü k s ü r e d e h e r h a n ğ i b i r d a v a a m ı - y o r s ı n . D i s i p l i n - c e z a s ı a k ı y o r s ı n d a h a s a n a , y a n e t m e l i k y o n i b i r d ü z e n l e y i c i i ş l e n s a n a u y g u l a n ı y o r . D i s i p l i n c e z a s ı a l m a k b i r e l b i r i ş l e m d i r . D ü z e n l e y i c i b i r i ş l e m i n s a n a u y g u l a n m a s ı y l a b i r e l i ş l e m o l u s u y o r . B u b i r e l i ş l e m i l k o s ü r e y e n i d e n d i r i l i y o r . Y a n i d i s i p l i n c e z a s ı a l m a n l a 6 0 g ü n l ü k s ü r e h a k k ı n d i r i l i y o r .

Düzenleyici İşlen

⇒ Yayımlandıktan sonra 60 günlük süre

1. olasılık:

* 6 0 g ü n l ü k s ü r e y i k a a y ı r d ı k t a n s o n r a d a v a a a c ı r s o n m a h k e m e s ü r e y i k a a r m ı s s ı n d ı r .

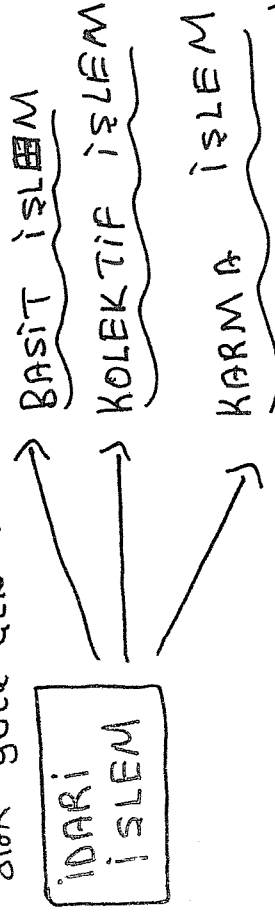
2. olasılık

* 6 0 g ü n l ü k s ü r e y i k a a r m ı ş s ı n d ı r o m a d ü z e n l e y i c i i ş l e n s a n a u y g u l a n ı r v e b i r e l i ş l e n d u r s a s ü r e y e n i d e n d i r i l i r . G ö r ü n ü ş t e d a v a s ü r e n a r t ı k k a l m a m a s t ı r o m a y a n e t m e l i k s o n a 1 s a n e s o n r a u y g u l a n s o b i l e y e n i b i r b i r e l i ş l e n d u r u r v e 6 0 g ü n l ü k s ü r e h a k k ı n y e n i d e n d i r i l m i ş d i r .

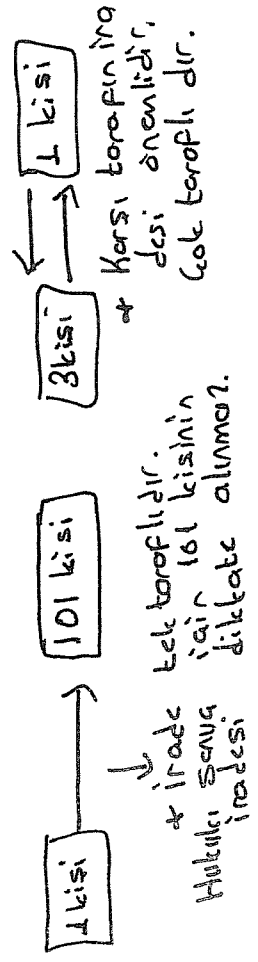
* D ü z e n l e y i c i i ş l e n y a y ı m l o n u y o r a r a d a n t o v a l g e a i - y o r , v e s a n n a s a n a u y g u l a n ı y o r . B u d u r u m d a 6 0 g ü n l ü k h a k k ı n y e n i d e n d i r i l i y o r .

Yumu değilmi ano bakıyor. Hakim somut day (68) daki indirim sebeblerine, tahriğe, --- ub bakacak. Deloyuyla hakim ilgilinin özel durumundan kaynaklanan ve karara etke eden durumlara bakıyor

* Jüri suçlu veya suassızdır diyerek ilgili bir statüye sokuyor. Jüri kişiye suçlu dese hakim suassız diğemen. Jüri alışıya bir statüye sokar. Hakim ise o sonuğa ilişkin bir karar verir. Bu özel dir ama hakim verdiğ korarda bir hükümdür ve sort işlem alır. İşte bu durumda özel işlem ile sort işlem iç içe geçmiş dir. Hoca böyle sorularda önemi olan gerke alevini zdir dedi.

* İdarenin işlemlerinin tek taraflı olmasıyla birlikte; karşı tarafın iradesinin önemi olma noktasıdır. İlgilinin iradesinin hukuki sonuçları doğurduğunda rol oynamaması önemlidir, iradesi varsa önemi değildir. İrade birden çokta da olabilir.

* Fakülteyi bitirdin diploma aldın, senin adın (67) yazılı diplomada, birer işlem içinde sort işlem vardır. Mezun olan herkese veriliyor, sen mezun statüüne giriyorsun. Öğrenci statüsünden mezun statüsüne geçiyorsun.

* Kişiyi ya da nesneyi belli bir konuma, statüye sokan işlemlerdir sort işlemler. Aracı özel bir oracı iken komisyon tutuyor bu da sort işlemidir. Aracının statüsü değişiyor.

* Bir işlem hem özel bir işlem hem sort işlem olabilir. Wot almak, mesela sinavdan 70 almak tipik bir özel işlemdir. Ama bir kişinin disiplini sürdürmesi sonucunda beaate etmesi veya ceza alması durumunda işlemin hem özel işlem hem de sort işlemi uyur tarafı vardır. İşlemin özel tarafı: bütün soruşturma o kişiye özel olarak yapıldı, soruşturma o kişinin yaptıkları incelendi. Bu yönleyle işlem özel gibi görülüyor ama beaate kararı da ceza kararı yani belli bir statüye sokuyor, bu yönüyle de sort işlemi benzer. Beaat, ceza ya da disiplin soruşturmasında konus almak bunlar birer statüdür.

Örneği: [Cüneyt hoca bu örneği anlattığımız için verdiği idari faaliyete dahil değil, yer gısal bir faaliyete aittir dedi]

"Amerikan jüri sistemi"; jüri yargılamam kim seçile ilgili olarak sorulu ya da suassız olduğuna karar veriyor. Jüri sorulu değıys, hakim bir cezaya hükmedecek, bunu yaparken jürinin hiç bakmadığı şeylere bakacak. Sorula ilgili özel durumlara bakacak. Jüri sadece kişi su-

→ Daha sonra, aynı gün içinde veya sonra Cumhuriyetine gider. Birda da görüldüğü gibi birden çok irade bir konuda (aynı anda almadan) ortak ortaya karar veriyor.

Örnek: CB'nin birzade Rektörü ataması basit bir işlemdir. Ama önceki uygulamada önce seçin yapıyordu. Encek ayabın aday gök'e gidiyordu. Yölk üa listeyi seçim CB'na gön deriyordu. Birda korma işlen vordı. Ama KHK ile yapılan değişiklikle, korma nitelikteki bir işlen basit hale getirildi.

Örnek: KHK ile kişilerin görevlerinden ihraç edilmesi birer işlemdir. KHK ile rektör atamalarının yönteminin değişmesi düzenleyici işlemdir. (Çalışta sorulan bir soruya cevap olarak verdi hoca)

Kemal G. s. 262
Metin G. s. 121
06.12.2016 / Mustafa

★ Ders cüneyt hocanın asistanı geldi. Geçen hafta tekrar edildi. Yeni konular anlatıldı ve pratik sorular ağız oldu.

⇒ Hukuki işlen nedir? - idari işlen nedir?

"Hukuki işlen": Hukuki sonu doğurmaya yönelik irade açıklamasıdır. Hukuki işlen hukuki sonu ve irade açıklaması olmak üzere iki unsurdan oluşur. Ancak bu iki unsur bir araya geldiğinde bir hukuki işlen meydana gelir.

★ İdari işlen hukuki işlenin bir türüdür. İdari işleni: idarenin hukuki sonu doğurmaya yönelik irade açıklaması olarak tanım longu biliriz ama yeterli bir tanım olmaz. Çünkü: Birinci de-

1- Basit İşlen: İdari işlen tek bir konu (69) görevinin iradesiyle yapıyorsa basit işlendin örneğin Debon Muhannen Özen ortak öğrencilerinde A blokta ki merdiveni kullanabilecekleri kararını alıyor. Tek basına yapıyor bu işleni, bu bir basit işlemdir.

2- Kolektif İşlen: Birden fazla irade tek taraflı olarak karar alıyorsa bu da kolektif işlemdir. Birden fazla irade var ama aynı anda, aynı kurul olarak hepsi o nesneye yönelik kolektif işlen. Kurul halinde verilen bütün kararlar kolektif işlemdir. Özelliği birden fazla irade vardır ama tek taraflıdır. İradeler aynı anda ortak hedefe yönelmiştir. Örneğin aynı anda ortak hedefe gidenin toplanarak A dekonluğun yönetimin kurulunun kaldırılması kararı blok önündeki demirlerin kaldırılması kararı veriyorsa. Kalabalık bir irade aynı anda aynı hedefe yönelik ve tek taraflı, karşı tarafta sarmayız.

3- Karma İşlen: Kolektif işlen ve aynı anda bir heyetin üyeleri bir konuda karar verirken korma işlen ve farklı idari makamlar ortak ortaya karar verirler. Birda birden çok irade vardır ama kolektif işlen ve olduğu gibi aynı anda verilen iradeler değildir. Örnek: 3'lü kararname ile yapılan işlenler.

→ Önce ilgili bakan imzalar ve onun ağısından işlen biter.

→ Daha sonra Başbakan belgeleri imzalar.

İstese özel hukuk tüzel kişisi tarafından yapıl-
sin, bir kamu gücü ayrıcalığı içeriyorsa, o bu
kuki işlen idari işlendir. dolayısıyla idare huku-
kuna tabi olur ve ondan kaynaklanan uyusma-
lıklar idari yargıda karara bağlanır. Buna göre, i-
dari işleni şu şekilde tanımlayabiliriz.

İDARI İŞLEM: Hukuki sanva doğurmaya yönelik,
kamu gücü ayrıcalığına dayanan irade aatb-
malarır.

* İdari işlenin tanımlanmasında rol oynayan kri-
ter, kamu gücü kriteridir.

* Bir hukuki işlenin "idari işlen" olmasının doğur-
duğu 2 önemli sanva var: 1- İdari işlenler
idare hukukuna tabidir. 2- İdari işlenlerden do-
ğan uyusmazlıklara idari yargıda bakılır. Bunu
do tanıma "Kamu gücüne dayanarak tesis edilen,
"idari işlenler".

idare hukukuna ve lceza uyusmazlık halinde i-
dari yargıya tabi olan, hukuki sanva doğurmaya
yönelik irade aatlamalarıdır.

* "Kamu gücü ayrıcalık leryle donatılmış hukuki işlen-
ler idari işlendir."

=) İdari işlenin yasama ve yargı işleninden ayrı-
ması (Kemal Gözel sayfa 266-270 mutlaka
oku, çok güzel anlatmış)

=) İdari işlenin hükümet tasarruflarından ayrılma-
sı (Kemal Gözel sayfa 270-274 oku)

* İdarenin her irade aatlaması sanva olarak idari
işlen değildir. İdarenin kamu gücü ayrıcalığı
na dayanmadan yaptığı özel hukuk işlenleri
de vardır.

İdarenin işleni $\neq$ idari işlen, İdarenin işleni $>$ idari işlen

rak İdarenin her işleni idari işlen değildir. İlkinci
olarak özel hukuk tüzel kişilerinin de bazı
işlenleri idari işlen niteliğindedir.

* İdarenin, hukuki sanva doğurmaya yönelik her
irade aatlaması hukuki işlendir ama bir id-
ari işlen değildir. İdarenin işlenleri kavramı id-
ari işleni de içine alan daha geniş bir kavram
dır. Çünkü; İdarenin bazı işlenleri idare hukuku
na değil özel hukuka tabi dmdkta ve bunlar
dan kaynaklanan uyusmazlıklara adli yargıda ba-
kılmalıdır. İdarenin kamu gücü ayrıcalığına da-
yanmadan yaptığı bu tür işlenlere "İdarenin ö-
zel hukuk işlenleri" denmek tedir. (Kemal Gözel
sayfa 263)

* Özel hukuk tüzel kişilerininde istisnai olarak yaptığı
ğı idari işlenler vardır. Bir özel hukuk tüzel kişi-
sinin yaptığı işleninde bir "Kamu gücü ayrıcalığı"
varsa o işlen bir idari işlendir; dolayısıyla idare hu-
kukuna tabidir. On dan kaynaklanan uyusmazlıklar
idari yargıda görülür. Mesela Türkiye de özel ilke ve
orta öğretim kurumlarının öğrencilere sinavlarda
net verme ve disiplin cezası verme işlenleri ka-
mu gücü ayrıcalıklarına dayandığı için idari iş-
lenler ve bunlara karşı idari yargıda dava aatılır.
(Mesela Türkiye Jockey Kulübü de buna örnekler)

* Öte yandan, idari işlenler yalnızca idare organla-
rının işlenlerinden ibaret değildir. Yasama ve yargı
organlarının da idari fonksiyona dahil faaliyetleri
bulunduğundan, bu faaliyetlerine ilişkin dardk yapı-
cıkları işlenler idare organlarından aatmadık leri
halde idari işlen sayılırlar.

* Bir hukuki işleni idari işlen haline getiren şey
anlık idare den aatmış olması değil, bu işlenin
"Kamu gücü ayrıcalıkları" ile donatılmış olmasıdır.
Bir hukuki işlen ister kamu tüzel kişisi

74) Alınan birer adet irade vardır, ama bunların hepsi aynı yönde olduğu için bunlar da tek yönlü bir idari işlemdir.

★ "İki - Yönlü İdari İşlemler" (İdari Sözleşmeler)

★ İdare ile ilgili kişinin aynı hukuki sonucu doğurmak amacıyla karşılıklı olarak açıkladıkları iradelerin uyumunu sonucu ortaya çıkan işlemlerdir. İki - yönlü idari işlemlerde yapılan işlemin hukuki sonucu doğurabilmesi için sadece idare tarafından bir iradenin açıklanması yeterli değildir; bu iradenin idarenin karşısındaki kişi tarafından kabul edilmiş olması gerekir. İki - yönlü idari işlemlerde yönlü idari sözleşmelerde aynı yönde değil, karşılıklı iki irade beyanı vardır.

"Tek yönlü idari işlemler" "İki yönlü idari işlemler"

İdare → özel kişi İdare ← Özel Kişi

İdare → özel kişi
İdare → özel kişi
İdare → özel kişi

"Tek yönlü idari işlemler"

↑
Bireysel idari işlemler

Bireysel idari işlemler:

★ Kişisel ve özel durumlara ilişkin olan idari işlemlerdir.
★ Birel işlemlere "idari karar" da denir.

★ Bireysel idari işlemler özel durumlara ilişkindir. Oyso düzenleyici idari işlemler genel niteliktedir.
★ Bireysel idari işlemler ismen belirlenen bir veya

73) ★ Diğer devlet organlarının (idare dışında yasama ve yargı organlarının) idari fonksiyon kapsamına da yaptığı işlemleri vardır. Bu idari fonksiyon kapsamında yaptıkları işlemler idari işlemlerdir. Bunlar da idare hukukunun kapsamındadır ve idari yargının da kapsamındadır.

★ İdarenin işlemleri → Hukukî hukukî işlemleri (idari işlemler)
★ Özel hukukî işlemleri

İDARI İŞLEMLER:

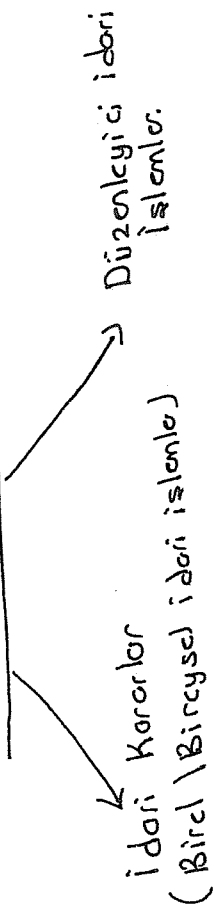
Tek - yönlü idari işlemler → İki - yönlü idari işlemler (idari sözleşmeler)
Bireysel idari işlemler (idari kararlar) → Düzenleyici idari işlemler

★ "Tek yönlü idari işlemler: İlginç bir nokta olarak katına bağlı olmadan, idarenin tek - yönlü olarak açıkladığı iradesiyle yapılan işlemlerdir. Örneğin: İhtiyaçta mülakatın kararı, disiplin cezası verme kararı.

★ Bu işlemlerin tek - yönlü olması bir amaçla, bu işlemlerin geçerli olarak doğabilmesi için kendilerinin beklenen hukuki sonucu doğurabilmesi için karşı taraftaki kişinin "kabul beyanına" ihtiyacı gözlemlemesidir. Yine genel idari işlemler hususunda "Tek yönlü idari işlemler" idari işlemlerin tek bir "yapısının" olduğu anlamına gelmez. Tek - yönlü idari işlemlerde tek olan şey açıklanan iradenin sayısı değil, açıklanan iradenin veya iradelerin yönüdür. Bu nedenle kurul kararlarında (örneğin; Bakanlar Kurulu kararı veya belediye meclis kararı) veya müsterek kararlarda (örneğin ünlü kararnamelerde) a-

* İdari işlemler karşı yargı yoluna kapaton hükümlerin yasa da öngörülməsi mün künde gildir. Anayasal bir kurala (Anayasa 125. maddede) yasayla istisna getirilmez. Kanun koyucu zaten kanunla bu istisnalar getiri lene yecceği için istisnaların anayo sado saymıstır. Bu normlar hiyerarsisinin dogal sonucudur.

Tek yonlu idari işlemler:

Bireysel İşlemler / İdari Kararlar:

* Belirli kisiler, durum lara ilişkin (genel, soyut) kisilik dışı olmayan) hukuki sonuclar doğurma ya yönlük kamu gücü ayrıcalıkları içeren irade açıklamalarına idari kararlar denir.

İdari Kararların (Birel İşlemlerin) Göstirleri:

(Metin günday sayfa 126, Kemal Gözler 287)

A- Maddi Atadon C- Aitlik lanan iradenin sayısına ve usulüne göre

1- Şart İşlemler

2- Sübjektif (özel) İşlemler

B- İçeriklerine göre

1- İnşai İşlemler

2- Tespit edici (Belirleyici) İşlemler

3- Emredici İşlemler

↓
Bazı bu ayrımı yapmıyor. 3. ayrımı bazı yazarlar yapıyor.

birden çok kişiye ilişkindir. Buna karşılık düzenleyici idari işlemler "kisilik dışı" niteliktedirler yani bunların muhatapları ismen belirlememiştir. Bir idari işlemin düzenleyici veya bireysel nitelikte olmasında "muhatapların sayısı" önemli değildir; önemli olan muhatapların ismen belirlenmiş olup olmadığıdır. (Kemal Gözler sayfa 277'ye bak.)

* Bir idari işlemin "bireysel" olması ile "düzenleyici" nitelikte olmasının bazı farklılıklara yol açması ve hukuki sonucları olması açısından önemlidir.

1⇒ Bireysel idari işlemlerin yürürlüğe girebilmesi için ilgililerine "tebliğ" edilmesi; düzenleyici idari işlemlerin yürürlüğe girebilmesi için ise "yayınlanmaları" ve "ilan" edilmeleri gerekir.

2⇒ Bireysel idari işlemler devamlı değildir; bir kez uygulanmalda kendiliğinden sınırlanır; ayso düzenleyici idari işlemler "devamlıdır"; bir kez uygulanmalda sınırlanmaz.

* [Kemal Gözler sayfa 278; Aro işlemleri oku!!!]

İdari İşlemlerin Özellikleri:

1- İcraîlik 3- Hukuka uygunluk korinesinden yararlanma

2- Resen icraîlik 4- Yargısal denetim (Anayasa 125. maddede)

Not: İdari işlemlerin özellikleriyle ilgili geçmiş hafta da yazdık lorumın aynıdır tekrar edildi. Öyüz

den yazmıyorum. Kemal Gözlerden sayfa 279-284 arasını, Metin Günday dan 123-126 arasını oku, çok güzel izah edilmiş,

* İdarenin hangi işlemlerinin yargısal denetim dışında olduğunu, yani yargısal denetiminin istisnalarına Metin Günday sayfa 46-47 bakınız!!!

2- Sübjektif (öznel) işlemler:

- * Belirli kişi ya da nesneyi, kapsamını da kendi lehinin belirledikleri, hukuki duruma sokan işlemlerdir. Bireysel hukuki durumlar doğuran ya da bireysel hukuki durumlarda değişiklik yaratan işlemlerdir. Daimi kişiden kişiye değişirler

Örnek:

- Vergi işlemleri
- Öğrencilere sinavlarda not verme
- Disiplin cezası verme
- İdari yaptırım kararları

(Kemal gözler 286-287, Metin Gündoğ 126-127)

B- İdari işlemlere Göre Tasnif:

1- İnşai (Yapıcı, Kurucu) İşlemler: Belli bir hukuki

ki durum doğuran ya da mevcut bir hukuki durumda değişiklik yapan veya hukuki duruma son veren işlemlerdir. İdari kararlar çoğunlukla inşai niteliktedir.

Örnek: - Öğrencinin okula kaydedilmesi

- Disiplin cezası verme
- Ruhsal verme veya ruhsat talebinin reddi
- Atama
- Vatandaşlığa alma

2- Belirleyici (Tespit edici) işlemler:

* Yeni bir hukuki durum yaratan, bir hukuki durumun varlığını veya yokluğunu, bir kişinin veya bir şeyin hukuki niteliğini tespit eden işlemlerdir. Yani bu işlemler, hukuk durumunda değişikliklere yol açmazlar, sadece hukuki durumu tespit ve beyan ederler. Bu işlemler hukuk yaratıcı nitelikte değildir. Daha önceden doğ-

D- Aitlenen iradenin şekline göre:

- 1- Sarih işlemler
- 2- Zimmi işlemler

E- Muhatabları üzerindeki etkilerine göre:

- 1- Yararlandırıcı işlemler
- 2- Yükümlendirici işlemler

F- İsteğe bağlı olup olmamasına göre:

- 1- İsteğe bağlı işlemler
- 2- İsteğe bağlı olmayan işlemler

G- İcrai olup olmamasına göre:

- 1- İcrai işlemler
- 2- İcrai olmayan işlemler

A- Maddi açıdan Tasnif:

1- Şart işlemler: Bir kişiyi veya nesneyi hukukla kurallanmış önceden tespit edilmiş, düzenlenmiş olan genel, objektif, kişilik dışı bir hukuki statüye (duruma) sokan veya böyle bir statüden çıkaran işlemlerdir. Yaratan hukuki durum (statü), o durum için kullanılacak herkes için geçerlidir. Bir şart işlemini yapmaya yetkili makam şart işlemin içeriği düzenlerken hukuki durumun kapsamı, içeriği daha önceden hukuk kurallarıyla belirlenmiştir.

* Örnek: - Menur ata maları kaydedilmesi

- Bir kişinin okula kaydedilmesi
- Emekliye sevk
- Yabancıya vatandaşlık verilmesi

D- Açıklanan iradenin şekline göre:

(80)

1- Sarih (Açık) İşlenler: İdarenin iradesini açıkça yansıttığı, anılan ve konusu açıkça olan işlenlerdir. Şölen irade açıklamalarıyla yapılan işlenlerdir.

2- Zimmi İşlenler:

★ Kural olarak hukukta "ne hükümle ikrardan ge lir nede hükümle inkardan gelir." Kanaat kaynağı olan idarenin susmasıno hareketlendirilmemesi hukuki sonuca bağladı. Bu durumlarıdır.

- Anon kural zimmi rettidir. İstisnai olarak zimmi kabul vardır ↑

(Serdar haco kisaco onakti, Kemal Gözler sayfa 292-295, Metin günday sayfa 129-132'yi mutlaka oku.)

E- Muhafızları Üzerindeki Etkilerine Göre:

1- Yararlandırıcı İşlenler: İlgilisine bir hak sağlayan, bir hakkı kuvvetlendiren veya ilgi lisinin üzerindeki bir yüküm lülüğü orta dan kaldıran işlenlerdir.

Örneği - Kisinin öğrenci olarak kaydedilmesi

- Ruhsat izni verilmesi

- Menur atoması

2- Yü kumlendirici İşlenler: İlgilisinin hakları nı sınırlayan veya onların lehlerine olan bir şey den yorulan malvarına engel olan işlenlerdir. Kisi lein yüküm lülükleini ortadan, yaratan, artırarak durumları işlenlerdir.

(Kemal gözler sayfa 290, Metin günday 132)

muş bulunan bir hukuki durumu belirlerler. Örne (79) ğini: Mezun olmuş bir öğrenciye diploma verilmesi yeni bir hukuki durum yaratmamaktadır. Çünkü öğrenci son sınavının noty açıklanmasında mezun olmuş bir, dip lomo sadece bu durumu tespit eder.

(Kemal gözler 288-289, Metin günday 128)

"Açıklanan iradenin sayısı ve usulü bakımından tasnif

1- Basit İşlenler: Bir tek idari merciin iradesi nin açıklanması ile meydana gelen işlenlerdir.

Örneği: Amirin menure uyuma cezası vermesi

2- Kolektif İşlenler: Birden fazla iradenin aynı anda ve aynı yönde açıklanmasıyla meydana gelen işlenlerdir. Burda birden fazla irade karşılıklı değil aynı yönde dir ve sıraya göre değil aynı anda açıklanırlar.

Örneği: → Bakanlar Kurulu Kararı

→ Üniversite yönetim kurulu kararı

→ Belediye meclisi kararı

3- Karma İşlenler: Aynı yönde ve aynı kanuda ve aynı amaco yönelik birden fazla iradenin belli bir sıra izlenerek" açıklanmasıyla yapılan işlenlerdir. Birden çok lenmesi söz konusudur.

Örneği: Müsterek Karar namer

(Kemal gözler sayfa 291-292, Metin günday 128-129,)

2- İcrai Olmayan İşlemler (82)

la birlikte herhangi bir hukuki sanuç doğurmayan, yani hukuk düzende bir değeri taşımayan işlemlerdir.

- İcrai olmayan kararlara karşı idari yargıda iptal davası açılabilir.

* Bunlar ilgilinin hukuki durumuna doğrudan etki etmeyen, tek başına sanuç doğurmayan işlemlerdir. Bunun önemi bir sanuç veya yargılama hukukundadır. Bir işlem icrai ise yargısal denetimde toplu olur. ilgilinin hukukî durumu değişiklikle meydana getirilirse ya da icrai değilse yargısal denetimde toplu olmaz. Yani, dava açamaz sınırı.

(Kemal gözler sayfa 296, Metin günday 124-125)

"Pratik Sorular"

Not: Sordur hocanın pratik soruların arasında karışık bir şekilde anlatmış olduğu konuları sayın Metin ve Kemal hocaların kitaplarında yorularak toplu bir halde yukarıya yazdım. Sorulara da bu anlatılan konular ışığında ve aşağıda tarifi edilecek argüman tasarımlarıyla cevaplar verilecektir.

Bu konudaki Sorularda izleyeceğimiz -Yol:

1- İşlem hukuki işlem mi değil mi?

2- Eğer hukuki işlemse, idari bir işlem mi?

3- Eğer idari bir işlemse tek yönlü mü. İki yönlü mü?

F- İsteğe Bağlı Olup Olmamasına Göre (81)

1- İsteğe Bağlı Olmayan İşlemler ilgilinin talebi olmadan idarenin işlem tesis etmesidir.

→ İdari kararlar tek yönlüdür, idari kararların önemli bir kısmı ilgilisinin isteği olmaksızın hüküm ve sanuç doğurur.

2- İsteğe Bağlı olan işlemler

* Bazı işlemler için konunun koyucu ilgilisinin talebini şart koşmuş tür. Ancak ilgilisinin talepte bulunması halinde yapılabilecek işlemlerdir. "İsteğe bağlı işlemler iki yönlü değil tek yönlü işlemlerdir." Çünkü ilgilinin talebi, işlemin olusumunu sağlayıcı, işleme vücut veren birirade beyanı değildir. ilgilinin talebi işlemin sebebi unsuru dur. Asıl işlem idare tarafından tek yönlü yapılır. Değerlendirmeyi idare yapar, idarenin talebini vardır. Hukuki sanucun doğması idarenin uyusmasıyla değil idarenin değerlerdirilmesiyle gerçekleşir. Bu yüzden tek yönlüdür karıştırmayın! Örnekt: Ruhsat izni,

(Kemal gözler sayfa 295, Metin günday s.133)

6- İcrai Olup Olmamasına Göre Tanıf:

1- İcrai İşlemler: İdarenin tek yönlü olarak açık

ladığı idareyle hukuki sanucular doğurma sanuç, hukuk düzeninde değişikliğe yol açması na idari kararların icraiile özelliği denir.

- ilgilinin hukuki durumunda değişiklikle meydana na gelir.

Örnekt: → Kamulaştırma kararı → Disiplin c. vame kararı → Menur atama " → Emekliye sevk kararı

Soru: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Anka (84) ra il müdür lüğünde Şube müdürü olarak görev yapan M'nin, bu bakanlığın Van il müdürlüğüne Şube müdürü olarak atanmasına yönelik işlem; İşlemin hukuksal niteliğini ve türünü, "idari işlem kurumu" yönünden irdede yinir.

* Hukuki işlemdir çünkü ----- (tanıma) kısaca değin hukuki işlemin)

* Hukuki işlemin alt türü olan idari işlemdir. Çünkü: ----- (idari işlemin tanımı ve diğer işlemlerden ayıran özelliğinden dolayı)

* Tek yanlı bir idari işlemdir. Çünkü: -----

* Tek yanlı idari işlemlerden biridir çünkü: -----

* Birel işlemlerin özelliklerine göre:

→ Şartlı işlemdir, çünkü: ----- (1, 2 cümleyle neden olduğunu gerekçelendir)

→ İnşai bir işlemdir çünkü: -----

→ Soruhtır, çünkü: -----

→ Yaratıcıdır, çünkü: -----

→ İsteğe bağlı değildir, çünkü: -----

→ İcrai'dir, çünkü: -----

→ Basit mi Kalkıktır mı? Sordur hocaya sor?

4- Eğer tek yanlıysa birel işlem mi yoksa düzenleyici işlem mi? (83)

5- Düzenleyici işleme adsız işlem mi yoksa onaylıysa ailece ifade ediliyormu?

6- Eğer birel bir işleme:

a- Maddi açıdan → Şart / Sübjektif işlemlerden hangisi?

b- İçeriklerine göre → İnşai / Tespit edici işlemlerden hangisi?

c- Aiklonon iradenin sayısına ve usulüne göre → Basit / Kalkıktır / Karma işlemlerden hangisi?

d- Aiklonon iradenin şekline göre: Soruhtır / Zimmi işlemlerden hangisi?

e- Muhatoplara üzerindenle etkisine göre:

- Yaratıcı işlem mi yoksa yükümlendirici işlem mi?

f- İsteğe bağlı olup olmamasına göre: İsteğe bağlı işlem mi yoksa isteye bağlı olmayan işlem mi?

g- İcrai olup olmamasına göre: İcrai işlem mi yoksa icrai olmayan bir işlem mi?

⇒ Sordur hocaya soruldu sadece Sıno göre ayrın dırsak (a, b, c, --- g) bütün ayrımların içinde mesine gerek yok dedi. Ama fazla bir puanlı genel soru olursa hepsine değinin dedi.

Soru: Yapı Kullanma izni (İstisna ruhsatı) al-
mak üzere cankaya Belediyesi'ne başvuru-
ran kişiye, adı geçen belediye tarafından ya
pıkullanma izni verilmesi istemi;

* (Eğer sorunun puanı sonunda fazla ise, yani toplam
sıralı bir soru ise en başta devlet fonksiyon-
yonları açısından da değerlendirir.)

* Hukuki işlemdir, çünkü: --- işlemdir

* Hukuki işlemin alt türü olan idari işlemdir

* Tek yönlü bir idari işlemdir. çünkü: ---

* Tek yönlü idari işlemlerden birer işlemdir, çünkü

* Tek yönlü idari işlemlerden birer işlemdir, çünkü

* Birer işlemin acentelerine göre:

→ Maddi acenta; }

→ İnsai bir işlemdir.

→ Yorumlandırıcıdır.

→ "İsteğe bağlıdır." *

→ Burda zımni kabul vardır. İstisnai bir durumdur. *

→ İcrai'dir.

→ Basit bir işlemdir. }

Soru Bir elektrik dağıtım şirketinin başvurusu

üzerine, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

(EPDK) tarafından elektrik dağıtım lisansına

verilmesi istemi; idari işlemdir.

değerlendirilir.

→ Hukuki işlemdir.

→ İdari işlemdir.

→ Tek yönlüdür.

→ Birer işlemdir.

→ Kolektiftir. çünkü, Kurumların karar organı kurulur.

→ Sırtı ile ilgili Bu sanido önemli olan biridir.

Soru: Ulaştırma, denizcilik ve haberleşme
bakanlığı müsteşar yardımcısının, bu
bakanlığa müsteşar olarak atanmasına ilişkin
müsteşar kararname;

* Hukuki işlemdir; çünkü, hukuki sonuç doğur-
maya yönelik bir irade açıklaması vardır.

* Hukuki işlemin alt türü olan idari işlemdir.

çünkü: --- . İdari işlemin tanımı

ve onu diğer işlemlerden ayıran özelliklerine de

göre: ---

* Tek yönlü bir idari işlemdir, çünkü: ---

* Tek yönlü idari işlemlerden birer işlemdir.

* Birer işlemlerin acentelerine göre;

Maddi acenta

→ Sırtı işlemdir. çünkü: --- (Bu konuda 4-2

cümleyle bildirildiği izah, et. Fazla uzun yazma)

→ İcrai'ine göre; İstisnai bir işlemdir. çünkü: ---

→ Ataklanma iradenin sayısının usulüne göre; Kar-

ma işlemdir, çünkü: ---

→ Ataklanma iradenin şekline göre; Ataklan-

ma işlemdir, çünkü: ---

→ Muhatapları üzerindeki etkiye göre; Yorumlan-

ma bir işlemdir. çünkü: ---

→ İcrai olup olmamalarına göre; İcrai bir iş-

lemdir. çünkü: ---

→ İsteğe bağlı bir olmayan bir işlemdir. çünkü

--- ?

Soru: Meteoroloji genel müdür lüğünden alınan (88) bilgilere göre valiliğin okulları tatil etmesi;
* Bu konuda diğer durumlardan ziyade birleşimi düzenleyici mi hoca onu sordu, diğerlerini zaten yaparsın dedi. Birleşim mi düzenleyici mi?

→ Bu işlemin birleşim benzeri yönünde var. düzenleyici işleme benzer yönü de var. Genel sayı, kişilik dışı olması yönüyle diğer benzer işleme benzerle beraber, bir kez kullanılmakla tüketmesi yönüyle de benzer işleme benzer.

* Bu tür işlemlere doktrinde "Genel Karar" ya da "Genel ekteli genel işlemler" deniliyor.

* Mesela ülke genelindeki birgün lük yasaları; genel kararlar. Düzenleyici işlemler de birleşim de benzer yönü vardır. Genellik var ama bir kez kullanılmakla tüketiliyor. (sınıfta böyle bir soru gelirse 2 yanlış izah etmemiz gerekiyor.)

Soru: ÖSYM Tarafından yapılan KPSS sınavı?

- Hukuki işlemler.
- İdari işlemler.
- Tek yönlüdür.
- Birleşim mi düzenleyici mi? Yukarıdaki tartışma ya dağın?

Soru: Resmi gazetede yayımlanan anayasa maddesi ile tüzüğü? → maddenin tadilatıyla ilgili; idari

- * Organik ayardan yansı
- * Hukuki işlemler
- * Yargı organının idari işlemleridir. yargının denetimini içerir.

- İdari bir işlemdir.
- Yarıotulmuş bir işlemdir.
- Atak işlemdir.
- İdari bir işlemdir.
- İsteğe bağlı bir işlemdir.

(87) Bunların neden böyle olduğunu 1-2 cümle ile izah et, hapse niyetle.

Soru: Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik;

- Hukuki işlemdir, çünkü
- İdari işlemdir, çünkü
- Tek yönlü idari işlemdir, çünkü
- Tek yönlü idari işlemlerden düzenleyici işlemdir - çünkü;
- Düzenleyici işlemlerden adisiz işlem değildir, çünkü

Soru: Özel bir şirketin, Ankara su ve Kanalizasyon idaresi (ASKİ) ile yapmış olduğu su abonelik sözleşmesi;

- * Hukuki işlemdir, çünkü;
- * İdari işlem değildir. İdarenin yaptığı özel hukuk işlemleridir. Kamu gücü aynacılığına dayanmadan yapılan bir işlemdir.

Soru: Rekabet Kurulunun, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun uyarınca, hakim durumunu kötüye kullanan bir şirkete idari para cezası vermesi;

Soru: 8 subat tarihli resmi gazette yayımlanan Ticaret Sicili tüzüğü? → Kurulmuş Bakanlar

İDARE

- 1 → Asli olarak idari faaliyet yapar
- 2 → Özel hukuk faaliyeti yapar.

(90)

YASAMA

- 1 → Asli olarak yasama faaliyeti yapar.
- 2 → İdari faaliyet yapar.
- 3 → Özel hukuk faaliyeti yapar.

YARGI

- 1 → Yargılama faaliyeti yapar.
- 2 → İdari faaliyet yapar.
- 3 → Özel hukuk faaliyeti yapar.

Yargının da ortak yapabilir işlemleri:

- 1 - İdari işlemler
- 2 - Özel hukuk faaliyeti

İdari faaliyette baktığımızda, onu idari faaliyet yapan özellikler nelerdir.

- 1 - Kamu gücü ayrıcalık larına dayanarak. Bununla beraber sanucu olarak tek yanlıdır.
- 2 - Kamu yararına dayanır.
- 3 - Süreklidir.

★ Hoca'nın aklına bunlar nereden geldi, sanı sorulurdu da mı cevap verdi sınıfta bilmiyorum. A- ma 1. ders bu nlardan bahsetti.

" 13.12.2016 / Mustafa Kurt: "

(89)

★ Ders istanbulda schit olan vatandaşlarımız ve ülkemizde olan olaylar konuşularak başlandı. Do ho sonra geçmiş konular tekrar edildi, benyi- nede bazı noktaları yazdım. Tekrar oluyorsa özür dilerim.

★ **İdari İşlemler** → Esas olarak idare yapar. → yasama yapabilir. } istisnalar. → Yargı yapabilir.

★ Ama buna mukabil idare yasama ve yargı işlemleri yapar. Çünkü: anayasa yargı faaliyeti min hasıran bağimsız mahkemelere, yasama faaliyetini de mühasıran TBMM ne uymış tir. Ama idari faaliyet anayasa da devletin tek bir organına ve rilmmiştir.

★ Özel hukuk kişileri kural olarak idari faaliyeti yapamazlar. Özel hukuk kişilerinin kamu gücü kullanarak idari işlemler yapması mümkün değildir. Ör: Jockey kulübü

Ör: Eğitim ve sağlık devletin tekelindedir, devlet sorumludur, Ama devlet bu idari faaliyeti bazı özel hukuk kişileri ne de verebilir.

→ Bu yetkiyi de ancak kamu verebilir. İdare bunu sana veriyorum diyemeyi, ancak kamuyla verilebilir. Özel hukuk kişileri bu faaliyeti yapmada devletin denetimleri her zaman almaktadır.

★ Soru: İdari işlemler, "yasamanın, yargının ve idarenin yaptığı işlemlerdir." doğrumu yanlıs mı?

★ Yanlıs bir cümledir ağıntı; Yasamanın yasa yapma faaliyeti, yargının yargılama faaliyeti ve her ikisinin de, üç organın da yapı bildiği özel hukuk işlemleri vardır.

* 60 gün içinde dava açınız ve mahkemede (92) davayı reddetti, düzenleyici işlemin süre uygulanmasıyla yani birer işlemler mahkeme geçmişi de reddetmiş olsa dahi 60 günlük süre dırılır.

2.DERS / 13.12.2016 / M.KURT

* Gecekte defalarca airdiğimiz tabloyu airdile bende airdiyorum;

İDARI İŞLEM

Birle / Bireysel İşlem:

Sart / Kasul işlem

- Üniversiteye öğ rancı kayd
- Memur atanması
- Emeklilik senet
- Diploma almak

Özel İşlem

- Uygulandırma
- Öğrencinin nat-ılması

→ Tüzük

→ Yönetmelik

Düzenleyici İşlem:

- Adisiz işlemler
- Genelle
- Sirküler

2.DERS "13.12.2016/ Mustafa Kurt:"

(91)

İDARI İŞLEM

→ Düzenleyici İşlem: Öri: Di

→ Disiplin yönetmeliği

Birle İşlem: Öri: Disiplin Ceza

Si

- Bu ayırım yapılacak davalar ve süre konusunda önemli bir: Disiplin yönetmeliği yayımlandı. Yayınlandıktan 60 gün içinde idari yargıda dava açma hakkınız vardır. 60 günü geçirirseniz, mahkeme sürecin başlamasından dolayı davayı reddeder. 60 gün geçti yönetmeliğe dava açmadan 60 gün sonra senin hakkında disiplin soruşturması açıldı. Disiplin soruşturması sonucu aldığı disiplin cezası birle işlemdir. İşte disiplin yönetmeliğinin sona uygulanmasıyla, birle işlemin sonucunda o 60 günlük süre yeniden dırılır. Bu durumda hem düzenleyici işleme karşı hemde birle işleme karşı dava açabilirsin, yani yönetmeliğide dava edebilirsin ama sona uygulanan kısmını, mahkeme istese diğer kısımlara da bakabilir.

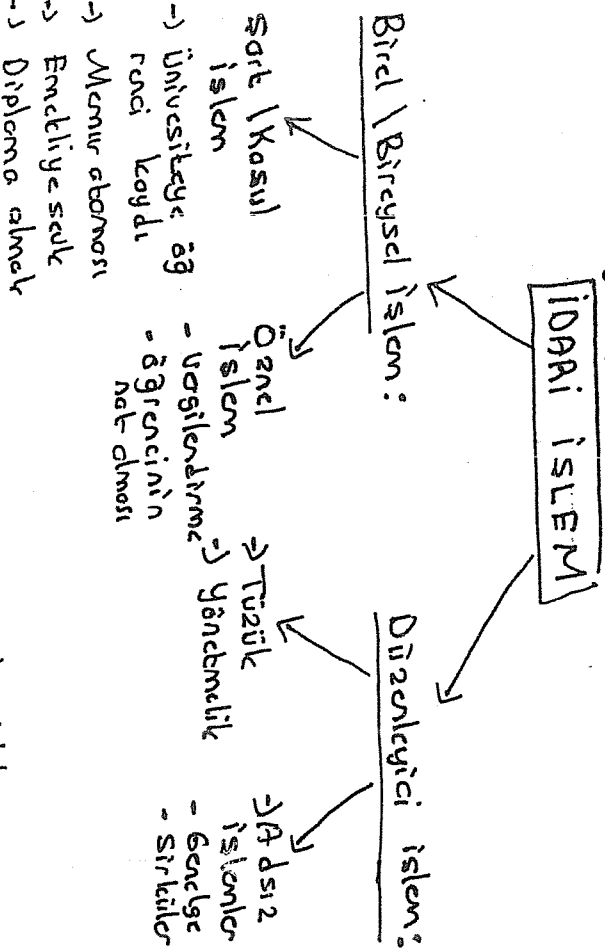
* Bir orkadasımız hocaya şu soruyu sordu: Disiplin soruşturması açıldı ama disiplin cezası verilmedi o zaman 60 günlük süre yeniden dırılır mı?

→ İptal davası açmanın manfaatinin olmasıdır. Ancak dava açmada bir manfaatin ykle dıyıp sen beraat etmişsin belomo yosoktur. Ama mahkemede yönetmeliğide beraat etmekte isteyebilir. Sen farklı şekilde beraat etmekte isteyebilirsin. Sena delil yetisi zliginden beraat verdiler. Ama zaten sen o gün sinova girmemiştin, kop yayı zaten akmamışın. Burada senin manfaatin var, dava açabilirsin.

- * 60 gün içinde dava açınız ve mahkemece (92) davayı reddetti, düzensizliği işlemin süre uygun olmasıyla yani birer işleme mahkeme geçmişte reddetmiş olsa da 60 günlük süre dırılır.

2. DERS / 13.12.2016 / M. KURT

- * Gecmişte defalarca airdişimiz kobleyn airdile bende aizi yarım;

20.12.2016 → Ders iptal edildi.

27.12.2016 / Mustafa Kurt:

- * Geçen hafta idarenin yaptığı idari işlemlerin unsurları anlatılacak, ders iptal edildi. Çünkü hocamız unsurlardan baharını, geçmişte anlatmıştı, bu derste de baharları, anlatılacak, idari işlemin unsurları konusunun da da sonunla, aldığımızı, herhangi birli

idare

2. DERS "13.12.2016 / Mustafa Kurt:"

(91)

IDARI İŞLEM

→ Düzensizliği işlem: ör: Di-
siplin yönetmeliği

Bircl İşlem: ör: Disiplin Cezası

si

- Bu ayın açılacak davalar ve süre konusundaki önemli: Disiplin yönetmeliği yayımlandı. Yayınlandıkten 60 gün içinde idari yargıda dava aama haliniz vardır. 60 günü geçirirseniz, mahkeme sürenin kaamasından dolayı davayı reddeder, 60 gün geçti yönetmeliğe davo aamadın 6 ay sonra senin halende disiplin sonuştırması aaldı. Disiplin sonuştırması sonuçu aldığı disiplin işlemin cezası bircl işlemdir. İste disiplin yönetmeliğinin sınırlarını aşmaz. Bircl işlem sonucunda 60 gün süre sürenin süresinden bircl işleme düzensizliği işlemi karşı hen de bircl işleme karşı davo aac bilirsiniz, yani yönetmeliği de da va edebilir sin ama sonu uygulanır kısmını, mahkeme istese diğer kısmı na da batabilir.

- * Bir arkadaşımız hocaya şu soruyu sordu: Disiplin sonuştırması aaldı, ama disiplin cezası verilmedi o zaman 60 günlük süre yeniden dırılır mı?
- İptal davası aamanın kasullarından birisi, davo amın davo aamada mafeatinin olmasıdır, sen beraat etmissin bir mafeatin yok dıyıp mahkemece yönetmeliğe de bakma yocadık. Ama sen farklı şekilde beraat etmek isteye bilirsın. Sana delil yetisi altından beraat veriler. Ama zaten sen o gün sinava girmemişsin, kap yayı zaten aalemezsin. Burada sizin mafeatin var, davo aacabilir sin.

* İmza yetkisinin devrinde, yetki devrinde (94)
Farklı olarak, henüz yetki asil sahibinde
kalmaya devam eder hem de sorumluluk yetki-
nin asil sahibindedir.

* Yetkiye ayrılmakta işlem kolaylıkla saklatla
nır.
→ Arkadaşlar kitaplardan mutlaka okuyun, çünkü
baca sadece genel bahsetti, bu kadar kısa
değil unsurlar. Ben ilk kitabı da okudum öze
lini alarak okudum ama bazıları sınavı güzünden
vakit almıyor. Kusura bakmayın.

Fonksiyon Gaspi (Görev Gaspi):

* Biz devletin fonksiyonlarından bahsettik;
yasama fonksiyonu, yürütme fonksiyonu, yargı
lama fonksiyonu, yasama, yürütme, yargı
organlarından birisinin kendi fonksiyonları
dışındaki bir fonksiyon yapmalarına fonk-
siyon gaspi denir. Mesela yürütme yasama
nın yapması gereken bir şey yaparsa veya
yürütme yargının yapması gereken bir şey ya-
pıyorsa buna fonksiyon / görev gaspi denili-
yor.

⇒ Anayasa yürütme fonksiyonunu diğer organla-
rada vermiş ama belirli ölçüde, bunun sı-
nırları dışına çıkılırsa yine fonksiyon gas-
pi olur.

* En ağır fonksiyon gaspidir. Devletin or-
ganları ten dilerince ait olan fonksiyonla-
rı icra edecekler, bunu yapmayıp öbürüne
ait bir fonksiyonu yapmaya kalkarsa fonk-
siyon gaspi olur. Bunun sonucu "O işlem
yok hükümündedir." Hukuk dünya sında

toplam okunmasını söyledi.

* Metin Gündüz: sayfa 134-162

* Kemal Gözler: sayfa 304-371 } idari işlemlerin unsurları

* 5 unsurdan bahsettik; yetki, sebep, usul, A-
macı, kamu unsurları. Mahkemeler önüne gelen
davalarında işlemin hukuka aykırı olup olmadığı-
nı saptamak için 5 unsur bakıyor.

1- İşlemi yetkili kişiler yapmış mı?

2- İşlem usule uygun mu?

3- İşlemin sebeb unsuru var mı?

4- İşlemin amacı unsuru var mı?
↳ Bir kamu yararı var mı?

5- İşlemin kamu unsuru var mı?

↳ İşlemle ortaya çıkan sonuç.

* Bu 5 unsur içinde adı önemli bir kamu yet-
kidir. 5 unsurun herhangi birinde hukuka
aykırı varsa mahkeme işlemi iptal eder.
Ama yetki diğerlerine göre daha önemli.

* Anayasa, anayasadaki doğrudan bir devlet yetki-
sini kimse kullanamaz diyor.

* Kamu hizmeti devam etsin diye yetkili kişi
belli bir süre için hukukun izin verdiği sınır
lar içinde yetkisini devredebilir.

* Yetki devrinde, yetki o kişiden alarak di-
ğer kişiye geçer. Yetki devrinde sorumlulukta
diğer kişiye geçer. İmza yetkisinin devrinde
dön biraz daha hafiftir. Yetkinin sahibi yine
yetkili olarak kalmaya devam eder. Diğer kişi
nin yetkisi sadece imza atabilmektir.

★ Ankara Belediye Başkanının işlem yapma yetkisi var. Kongre ile ilgili işlem (96)

yaparsa yetki tecessüü alın yetki gaspı dan Forl! Yetki gaspında o kişinin idare adına zaten işlem yapma yetkisi yok, yetki tecessüzünde ise kişinin işlem yapma-yetkisi var ama o işlemi yapmaya yetkisi yok.

★ Fonksiyon Gaspi ve Yetki gaspından Forl! olarak; Yetki Tecessüzünde işlem yek hile münde değildir ama sakatdır. [Eğer ağır ve bariz yetki tecessüzü varsa işlem yek hükmün dedir.]

↳ Ankara Belediye başkanının yukarıda örnekteki tecessüzü, aak ağır ve bariz bir yetki tecessüzüdür. Delaysıyla işlem yek hükmün dedir.

27.12.2016 / 2.DERS / 3.DERS

★ 2. ve 3. derslerde Serdar haco geldi ve pro ile aözüldü. Bazı konuları serdar haco okuyun dedi onları da not içinde yazacağım. mülaka en azından 1 kitapten okuyun.

→ Serdar haco kurgu sol olayı kısaca özetledi. pratik alışı malorumuzda her verinin bir önemi vardır.

→ idare hukuklu aasından; olayı okuduğunuzda hiç soruları görme seydiğiniz, hangi soruların karsınıza alka bileceğini düşünürdünüz? dedi serdar haco (sınavtan ortadoşlar cevapladı)

→ idari işlemin unsurları,
→ idari işlem kırımı bakımından,

işlem doğanmış sayılır, iptaline gerek yok- (95) tur.

- Mahkeme fonksiyon gaspi varsa baktar "iptal etmeme gerek işlem yek hükmün dedir der.

Yetki Gaspi: idari fonksiyonun kendi içinde ki bir durumdur. idare adına hiçbir şekilde işlem yapma yetkisi olmayan işlem yapmasıdır. idarenin kendisi o işlemi yapmaya yetkili ama o kişi idare adına hiçbir şekilde işlem yapmaya yetkili değildir.

★ Yetki gaspının sonucu: O işlem "yok hük. MÜNDEDİR."

Yetki Tecessüzü: Yine idari fonksiyon için de bir durumdur. İşlemi yapan kişi idare adına işlem yapmaya yetkili (yukarıda kiisi hiçbir şekilde idare adına yetkili değildir. ama o işlemi yapmaya yetkili değildir.

→ Mesela Ankara valisi Mustafa, idare adına işlem yapabilir, ancak Kongre adına bir işlemin işlemleri, ancak yetki tecessüzü alın ni işlem yaparsa yetki tecessüzü alın

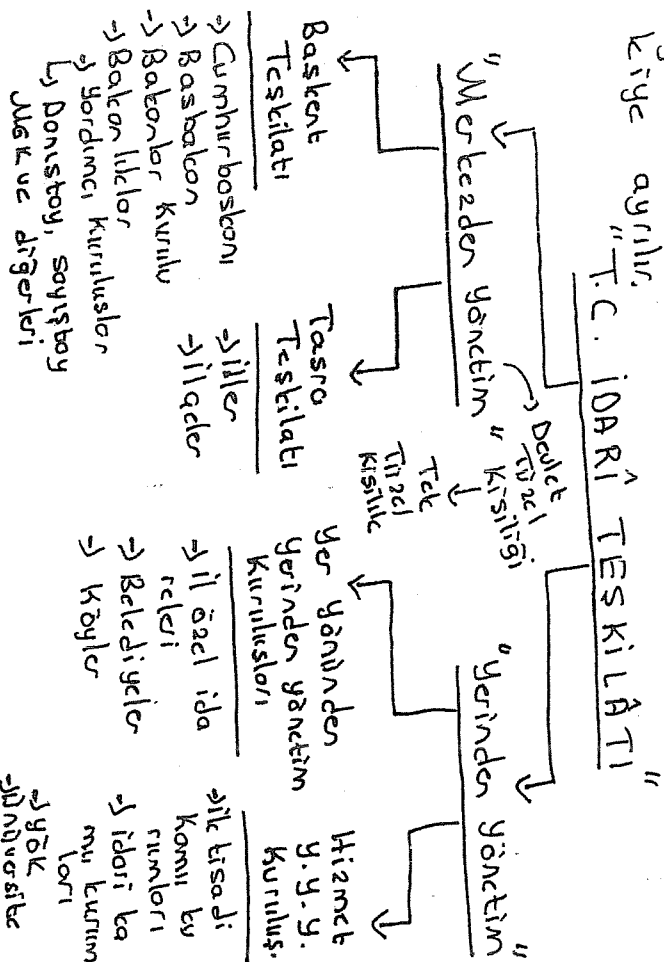
→ Mesela Sağlık Bakanı Mustafa'nın idare adına işlem yapma yetkisi var ama öğretmen atama yetkisi yok.

⇒ Yetki Tecessüzünde; Kişinin genel olarak işlem yapma yetkisi var ama, kendi yetkisi dışında başkasına ait bir yetkiyi kullanıyor.

8

8

- Türkiyə Cümhuriyyəti idarə təşkilatı öncə mərkəzi idarə (dəvlet idarəsi) və yerindən yönətim kurullarını ələ keçirilməli idi. [Bu ayırma ana yasaq deyənə gəlir, "Anayasa maddesi 123/2", "idarənin kurulları və gördüyü mərkəzi yönətim və yerindən yönətim əsaslarına deyən" deyə bilər, Arka dəstəyə görə bu konuyu onlayn, sərbəst həqiqətə sadəcə şərhə əsaslanaraq, bu gələcək paragrafı və əsasən deyənə gəlir. Keçməli qərar sayına 126 dan yaram.] Mərkəzi idarəyə kəndi tərkibində "başlıca təşkilat" və "başlıca təşkilat" olaraq ilə gəlir ayrılır. Yerindən yönətim kurulları deyənə "yerindən yönətim yerindən yönətim kurulları" və "mərkəzi yönətim kurulları" olmaq üzrə i-kiyə ayrılır.

57

→ idari islemin hukukta ugrinly gıvay arastir-
irdik. bilic orkadas

irdik. "Sorder haco; "barın sarı almaya bilir ortadaş lar, ana siz herhangı bir olayın idare hukuku aqısından nasıl değışlerdñile cegñni tespit etmek zorundasınız. Meslek hoya tınız da da bu böyle "dedi. O yüzden herhangıbir metni okurken hemen idare ile ilgili yerleri tespit edip, altını çizip kofonıde sarıları okus tur malısınız.

1. soru: Olayda adı geçen kuruluşların T.C. idari teşkilatı içindeki konumlarını belirleyiniz.

→ Olayda hangisi leirulus lar var onlar
ligleye limi " → "yök" var.

→ universite v. senosinda neredi
→ Bunlar T.C idari teschiot
yer aliyolar? (organik ardon)
qasmo, yitit

→ Organik qaidən dəvət orqonlori, onayasa maddə
məvə yorşıdır. Yasaoma orqon dir. yorşı or
7 də belirlildiği üzvə Təkmən dir. yorşı or
qonlori onayasa maddə qda belirləldisi üzvə
başın sız məhkəmələvindir. Bu kəvruşlorin ya
səmə vəya yorşı orqon olmo diler olən
ylürləmə i'qərisin də təknilə bir bəvüm olən
idoreldir. Burda bircə idori təkniləv zəmə
si i'aindəki yəvini belirləməvizi istiyorvur
→ Biz idori təkniləv həvüz görmedik, sədr
həcəyə bilmedigimizi belirlətdik, Sədr həcə

* Yerinden yönetim kuruluşlarında ikincil ayırılır denizlik; yani yerinden yönetimi (100) hem yer hemde hizmet itibarıyla uygulanıyor. Yer itibarıyla uyguladığımızda, o yörede yaşayan halkın mahalli güçlere ihtiyaclarını karşılamak üzere teşkilat ettirilen mahalli idarelerdir. Baş ko bir ifadeyle yer yönünden yerinden yönetimin kuruluşları; mahalli idareler/yer yönetimleridir, yerel yönetimlerde anayasa'nın 127. maddesinde yerince, il özel idareleri, belediyeler ve teryeler olarak karışımına gikıyor. Hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşları; ilktisadi kamu kurumları, idari kamu kurumları, sosyal kamu kurumları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar gibi aynı sınıflara ayrılabiliriz. Kamu iktisadi teşebbisleri de, üniversitelerde, yök de hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşlarından.

* Yerinden yönetim kuruluşları diye bahsettığımızımız kuruluşların tamamının devlet tüzeli altında çalışırken aynı kendine has bir kamu tüzeli kişilikleri vardır.

* Su kademini bilelim; merkezi yönetim ve yerinden yönetim kuruluşları diye bir ayrım var. Merkezi idarede teke bir tüzeli kişilik var o da devlet tüzeli kişiliği, buna mukabil yerinden yönetim kuruluşlarının, hepsi aynı birer kamu tüzeli kişisi dir. Üniversite tüzeli kişiliği var. Her ikisinde merkezi idarede yer almaz. Anayasamızın 127. maddesinde mahalli idareler sınırlı sayıda belirtilmiş için onlar içinde de yer almaz. O zaman hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşudur. Dikate geçen noktadan yök yönetim aynı bir kamu tüzeli kişisi ge-

* Arka dosya sınavda ille yök, Üniversite olmaya bilir, bu yüzden Kemal gözlemleri (99) ko bu don! (sayfa 126)

* Hizmet yönünden yerel yönetim kuruluşları:

- Ayrıntılı Bilgili:
- Kemal Gözler: "126-260"
- Metin Gündoğdu: "65-80"

- yök
- üniversiteler
- TRT
- Tübi Tık
- TO DAE
- Vakıflar G.m
- Orman G.m
- Koro yolları G.m
- KİT'ler
- Sık ve diğerleri

* Toplayıcı tektaya çizmedi serdar hoca sölü olarak aktardı, bazı kütanik aalele meleride bulundu. "T.C idari idare yönetim diye ilgili bir tasetim ve yerinden yönetim diye ilgili bir tasetim tabi oluyor. Merkezi idarenin yönetiminde kendine göre sında başkent ve tasetim teşkilatı olarak ilgili oluyor. Yerinden yönetim kuruluşları da yer yönünden yerinden yönetim kuruluşları ve hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşları olarak ilgili bir tasnif tabi oluyor."

→ Hoca ben sızee kusa bir bilgi verdim ayrıntıları m ikinci dönem işlerize dedi: Merkezi yönetim dediğimiziz kuruluşlar, devlet tüzeli kişiliği gini ifade eder, merkezi idarenin teke bir tüzeli kişiliği vardır o da devlet tüzeli kişiliği dir. Başkent teşkilatında CB, BB, BK ve bakanlıklar bulunur. Ayrıca birde yordancı kuruluşlar olarak; Donis tay, sayıştay, mek gibi kuruluşlar vardır. Tasra teşkilatı, Merkezden planlanan faaliyetlerin tüm ilke düzeyinde yürütülmesi için birde tasetim teşkilatına ihtiyacımız var. Buda başında valinin bulunduğu iller ve başında kaymakamın bulunduğu ilçelerden oluşur.

* Bir arkaadasmız, gəncimlə uşaqlarımızla disiplin ecəsi idən isləndir dedi.

→ idoreniñ islamiye idari işlen aynı şey degil di, idoreniñ islamiye idari işlen waşfı kazañ diron kawañ kawu gıñcılı aynı calıgı. Bu oloyda her iliside gıret disiplin ce zañ gıret bolımat, G haldı idari kawnı gıñcılı aynı calıgına doyanıyer. O haldı idari işlen dir dıyeru 2.

İşləm dirəyigə v.
 → idari işləm dedikdən sonra: idari işləmləri öncə
təkləyəli idari işləmlər və iləri yənlı idari işləmlər
olaraq ikiye ayırmaq dır. (Mətlər mırda sayfa 73,
bu ayırma yəpmədən dırəkt birləşdirənki ayır
mırna gəlməyir.)

→ Tek yenli idari işlemler; ilgilinin rıza ve muvafakasına bağlı olmadan, idarenin tek yenli olarak açıkladığı iradesiyle yapılan işlemlerdir. Olayımızdaki her iki idari işlemler (Etilimete disiplin cezası) tek yenli idari işlemlerdir.

→ Tek yonlu idari işlemlerde kendi içinde birer işlen ve düzenleyici idari işlen olarak iki ye ayrılır. Birer işlemler kapsamlı ve özel durum lara ilişkin olan, bir kez kullanılır maddeler türken kural koyucu işlenlerdir. Düzenleyici işlemler genel, sayılı, kapsamlı dışı, kural koyucu, bir kez uygulanır maddeler türken meşru işlemlerdir. Oluşum adaleti disiplini cemaati birer işlemdir. (sınıf ta oyunlar burada birer kural başka bir idari işlemin tasnifine girerdi ben oyunun düzenini ya zamanı) Disiplin cemaati, birer işlemin çeşitleri açısından yazarız, Maddi aardan, siyasal işlemdir, (Eğer atılacak atıldı deseydik, öğretilir statüsü sono orcegi için şart işlemdir diye bilirdik)

pek üniversite ayrı bir komu tünzel kişi
 zidir. Mülukta Eüzel kişiliğe sohipl olma
 önemi bir şey. Kendi korollarını alabilmesi ola
 mino geliyor, kendi malvarlığının olması, ken di
 per sonelinin olması onluma geliyor. Ve kiural olo
 rak kendi işleminde kendi sinin tesis edebil
 mesi sonucunu doğuruyor. Kendine kersi dava q
 alabilmesi yo da kendi sinin davacı alabilmesi
 sonucunu doğurur yor.

Sənəduu doğrur yor.
→ Olayımızda itil tənə k urulus vor. yök uc ünivəsi
tc. Her iliside oyn birer komu tənəl kəsiliği
ne sahip, onaysonun 130. v 131. modeleri 20-
ten bu hususa ilişkin hükiimler d ünənlir.
Bunlor hızmət yəniindən yuından yəntim kuru
hıslorına dıhıl oluyor. Bu snıf iquisində d
bilimsel, kıltürəl kurluşılor iquisində yor oluyor.
→ Oloyda vətəf ünivəsitsindən sōə ediyonuz, d
no əncə sōylenis tılə vətəf ünivəsiteləri d
tıplı, dölət ünivəsiteləri gıbi komu tənəl
kəsili gıne sōhipdir, for k yektir.
sənəduu qəq tılə l

2- İkinci dânenin konusuyumuş, soruyu gıcaltı.

3. soru: Olaydaki idari işlemleri tespit ederek
"idari işlemler kurumu" üzerinden tasnif ediniz.

İdori islem kurulum İdori islem ver?

1 -> Yönetmelik

2-7 Gendge

3- Talimat

4-3 Sinou islem

5-3 Disiplin cerasi

Arkadaşlar sinavda
bunu tespit etkil
mek ale önemli, bir
tonesini biloma zsanız
ayrım zaten yopoma
sinüz, iyi okuyun
alayl.

* Burda "yönet melikete" bir idari islemdir. (104)
Yönetmelikler anayasada ailece zikredil-
len di azaleyci idari islemdir.

* Yökrin "Genelgesi de" kural koyucu bir islemdir
ama ismi anayasa da zikredilmemis ve bu
kuki rejimi anayasa da belirlenmemis olduğı-
ain adısı dizeleyici islemdir.

* Burda Stone idari islemi bulup, idari
islem kurumu aqısından değeren dirmeiz
getkiyor. (Haco kiasaca aqiladi sadece disip-
lin cezasını oynatılı ve tem ayırdı.)

"3. DERS | 27.12.2016"

Sorulu: Öğrencinin 17.09.2010 tarihli ilci yoruyll
uaklaşırma ceza sınc yönetit hukuka aykırı
lık iddiasının, islemin hangi unsurlarına ya da
unsurlarına ilişkin olarak ceğini aqıloyunuz.
(Idari islemin unsurlarına ilişkin bir soru, Söden
haco bu tenuyu de isledik soruyor, islemedisi
mizi sayıladı, ama kitemden aluyun dedi
cünceyt haco sıncda sarımlıyız.)

* Öğrenci bu birysel idari islemin hukuka aykırı
olduğunu iddia ediyor. Yökrin talimato di-
siplin cezasının geri alınmasını talep edi-
yor. Peleci öğrenci bu hukuka aykırılık iddia-
sını naye deyer dınger alabilir?

⇒ Selahut abi söz olarak ikiteme sakatlığa dik-
kat aqıldı! 1 sakatlık: Usul | Sekil unsuru aqı-
sından dır: Öğrencinin savunması alınmamıştır,
2 sakatlık: Sebep unsuru aqısından dır. Sıraizirindeki
yazılar desle ilgili değıl. Yönetmelik ilgisini
de dızenlemis. Madde 51te kinema cezasını

* Olaya diklat edersiniz "disiplin kurulu" (103)
diğer, kurull kararları aqılaron icradının
sayısına ve usulüne göre Kolektif islemdir. İq
niteliğine göre; insai islemdir. Aqılaron icradının
sektine göre saih islemdir. Muhatabın izirinin
deci etkilirine göre yükümlendirici isle-
dir. İsteğe bağılı olup olmolarına göre; isteğe
bağılı olmayan bir islemdir. İcrai olup olmoma-
rına göre icrai bir islemdir. (Arkadaslar sıncfta
sadece birer islemdir dediğimizi kismen ka-
der alen ayırm yapıldı ve disiplin yönetmeliğı
nın değeren dınlmesine gealdı. Geisini ben
kendince yaptım, bunların neder böyle olduğı
nıncda sıncda 1 cümle ile izah ediy. Ayırtı-
lı bilgi için notlarımızda sayfa 76-82 orası
na baka bilirsiniz.)

* Bir başka arkadaşımız hacem disiplin yönet-
melikide bir idari islemdir dedi. Genelge
de bir idari islemdir. Genelge adısı bir di-
zeleyici islemdir, kural koyan bir islem
olduğı için, dizeleyici islemdir. Anayasa da
adı zikredilmeyi için adısı dizeleyici is-
lemdir. Daha sonra disiplin cezası oynama ge-
cildi, yulkonda ayırdığım için yamı yorum.

* Bunların yanı sıra sınc islemi var. Sıncu
isleminin tartış maki olduğunu Söylenmiş-
tik. Sıncu isleminin hukuki niteliğı tartış-
maki olmola birlikte birer islemdir. Ama
sıncu burda bir idari islem olduğunun
bilin mesi önemlidir. (Notlarımızda sayfa 88
deci ilk ilci soruyu ve sıncu islemi ile
ilgili tartı sıncu baki)

* Dalaysıyla!

(106)

1. sakatlık: Sebep unsurunda bir sakatlık var.

Hukuki niteliklendirilmede hataya düşmüş. Hukukun sıraya yazılan yazıyı kopya olarak nitelendirilmiş olsa kopya değil demir baş caza üzerine yazı yazmak seçkin deli başka bir suattı.

2. sakatlık: Seçil / Usul unsurunda bir sakatlık var.

Kişinin savunma sınır alınmaması açılışta usulüne bakılmıyorsa sorun teşkil eder, açılışta usulüne aykırıdır.

3. sakatlık: Konu unsurunda bir sakatlık. Daha ille de fa disiplin suatı işleyen basarılı bir öğrenciye en üst sınırdan ceza verilmesinde olağanüstülik vardır. Sebep ve konu arasında olağanüstülik vardır. Konu, idari işlemin doğurduğu hukuki sonuçtur.

5. soru: "Tali mat" hukukun değerlendirmesi?

yökl talimat } Üniversite Rektörlüğüne gönderiyor. "Hırsırsı" ve "Ucsoycti" bilmele

→ Bu soruyu onlamak için

gerekliyor? "Kenal Gözler" Sayfa 106-124 } İdarenin bütün "Metin Gündeyi" Sayfa 80-89 } İlgili ilkesi

* İdare adına yetkilisi kim açılacaktır. Acele idare adına irade açıklanmaya yetkisi varmı. İdare hukukunda yetkisiyle kirol; yetkililikle istisna nadır. Eğer yasa idareye bir yetki vermişse idare yetkilidir, yasa idareye yetkiler dır bir hükmün yasa idare yetkilidir.

→ Yöklünde üniversitenin de ille sorumunda aynı konu tüzel kişiliğine sahip olduğuna söylenir. Her devlet komisyonu tüzel kişiliğinden ayrı

(105)

gözetilen disiplin suçlarında; işaretleme, fesim çizim ve yazı yazmak. Bir veya iki yarımlı uyarı slama cezasını gözetilen suçlarda maddede da, suçlarda kopya çekmek, açılışta veya tesbit etmek seçkinde düzenlenmiştir. İdare sıranın üzerindeki yazıyı tespit etmiş ve 30. maddeden hareketle öğrenciye uyarı slama cezası vermiş yani neyi yanlış yapmış? Hukuki niteliklendirmeyi yanlış yapmış. Burada niteliklendirmede yapılan hata sebep unsurundaki bir hata. İdari işlemin sebep unsuru: İdareye belli bir yerde işlen tesis etme ya suatı eden hukuki yada fiili etkenlerdir. Burada hukuki tasvir, niteliklendirmede hata yapılmıştır. Burada sebep unsurundaki bir hatadır. Bir de 30. maddemiz var. İdare cezaı tayı ve takdir ederken, öğrencinin pismen ile duyur duyulduğuna daha önce disiplin cezası alıp alınmadığına, maddede dikaat eder diğer. Takdir yetkisini sınır koyan bir maddede 30. maddede takdir yetkisine o alıca sınır çizmiştir. 30. maddenin hiç gözetilmeden öğrenciye doğrudan en üst sınırdan ceza verilmesi, konu unsuru bakımından sakatlığı bce naberinde getirilmektir.

[El Bilgi: Geri alma: İdari işlemin geçmişte etkili olarak hukuk alanında silinmesidir. Geri alma

de, geri alma işleminin tesis edildiği tarih ten sonrası için değil; geri alınan işlemin tesis tarihine kadar gikilmesi ve o tarihten itibaren işlemin tüm izlerinin hukuk alanında silinmesi söz konusudur. Kaldırma işlemin den farklıdır. Kaldırma işleminin ileriye etkili den farklıdır. Kaldırma işleminde; işlen, kaldırma işleminin yapıldığı tarihten sonrası için hukuk alanından kalıcı olarak kalır.

şini ve onun memur yet durumuna ilişkin iş-
lenler yapılmasını ifade eder. Hiyerarşik
üst yarı amir astların mahiyetinde bulunan
memurların denetleyebilir. Bunlar olağan ve genel
yetkililerdir. Yani hiyerarsik üst konumda olan ve
ayrıca yazılı olmasa bile astını denetleyebilir.
Çünkü arada tek bir tüzel kişilik vardır. Örne-
ğin bakanın müsteşarı denetlemesi gibi, müsteşarı
nın genel müdürüne emir ve talimat vermesi gibi.
→ Burada tek bir tüzel kişilik var, hiyerarsik üst
astına emir ve talimat verebilir. Onun işlemlerine
müdahalede bulunabilir. Onun yerine işlen tesis
edemez ama adı genis yetkililer şerhiyle. Üst-
lük bunun yasa da, aklaka öngörülmesine göre
yoktur. Çünkü Hiyerarşik yetkililer olağan ve
genel yetkililerdir. *

"İdari vesayet" idari vesayet iki ayrı konu tüzel
kişisi arasında söz konusu olur. Bir konu tüzel
kişisinin başka bir konu tüzel kişisinin
işlemlerini denetlemesi karsınıza çıkar. Örne-
ğin belediye başkanları bazı işlemleri ya işleri ba-
ka bir belediyeden devralabilir, onayına yasa ya
tâbi bulunmuş olabilir. Böyle bir hüküm ilişkisi
idari vesayet ilişkisi olarak tanımlanır. Ya da
kay konumunda yer alan bir hükme göre; Kay
muhterinin köylü paydasına "bir hüküm var
kaymakam baskıdır" şeklinde "bir hüküm var
dır. Bu hüküm baktı gımsızda kaymakamla
kay muhterinin arasındaki ilişkisi bir idari vesae-
yet ilişkisi değil. Çünkü burada iki ayrı konu
tüzel kişiliği vardır. Kay muhterinin bir mahalli
idaredir, ayrı bir konu tüzel kişisi sidiir. Kay
makam ise devlet tüzel kişiliğinin içerisinde
de merkezi idarenin taşra teşkilatı içinde
yer alır.

konu tüzel kişilikleri var hemde birbirlerin-
den ayrı konu tüzel kişilikleri var. Aynı
konu tüzel kişiliğine sahip olmak esasen özel
olarak karar alınmış olmamada gelir. Aynı konu
tüzel kişilikleri arasında somut olayda bir bu-
lunt ilişkisi kuruluyor ve biri diğerine talimat ve-
riyor. Emir ve talimat verilmesi, bu konularda yet-
kili olmaması için, yasa ya ihtiyacı var. Burda iş-
bir genelge var, yetkilendirmeyi doğrudan gerektir-
yor. İdarinin konumluğu ile ilgili bunu boş boş
ermak mümkün değil. Burada idari teşkilatın aqışın
dan en başka tertibatı ması gerken nekte idare
nin bütün lüğü ilişkisi" dir. (Anayasa maddesi 123)

* Birinci ders merkezden ve yerinden yönetim diye
T.C. idari teşkilatını ayırmıştır ama bunlar arasında
da bir bütün lüğün sağlanması gerektiği. Bu bütün
lüğün sağlanmasında hükümlerinde ikili bir
hüküm arar var. Bunlarda birisi hiyerarsik diğeri
idari vesayet tir. Hacerimiz bu konuları işle-
dik mi diye sorduk biz hayır dedik. Sorduk
hacer konumları kısaca açıkladı. Hiyerarşi ve
idari vesayet idarenin bütün lüğü ilişkisini gerektir-
mektedir. Hükümler aralarında. Bir tarafta dev-
let hükümün hükümleri var diğer tarafta yerinden
yet yönetim kurulları var. Kurul olarakta konu
tüzel kişiliği göre sahip olan bir kurulda kendi
konusunu kendisi alır. Ama bunlar arasında bir
kardinosyona da ihtiyacı vardır. Bunun içinde
idari bütün lüğü gerektirmekte için ilgili ta-
ne hüküm sal oracı vardır.

Hiyerarşi: Aynı konu tüzel kişiliği içerisinde
de, astlık - üstlük ilişkisi bakımından karsını
za çıkar. Ve üstün astı denetlemesini ifade
eder. Üstün astın işlemlerini denetleyebilir.

komu tüzəl kəsiliği olduğu için hiyerarşi yoktur. Also also ilki ayrı komu tüzəl kəsiliği (110) olduğu arasında idari vesayət olur. Also arasında içini nasıl dolduruyoruz? yasa da aklaca öngörülür müse idari vesayət olabilir. Somit aloydaki veriler bakiyoruz, somit aloyda emir ve talimata yönelik aca bir yasa hilkini yok. Emir ve talimat verme esasen hiyerarşik yetkiler içerisinde her sınıza aklar. idari vesayete emir ve talimat verme diye bir yetki kurul olarak yoktur.

* Yarı vesayete tabi olan makama kurul olarak emir ve talimat veremezsin. Neden çünkü: idari vesayət istisnoidir, ayrıksıdır. Hiyerarşi gibi olduğun genel bir yetki değildir.

* idari vesayət komu tüzəl kəsiliğinin özelliği ne getiriyor bir istisnadır.

* Not: Hukukumuzda tüm baskıların ve baskıların birliğinin ayrı komu tüzəl kəsilikleri vardır. Dolayısıyla onlara baskı ile TBG arasında hiyerarşiden söz edemeyiz. Also also idari ve soyet olur.

* Somit aloyda; Burada yasa da öngörülen bir aca idari vesayət yetkisi olmadığı için, yetki sızlık söz konusudur. Bunun bir genel yetki öngörülmesi aca yetkili olduğu onla muna gelmez. yetkinin yasa da öngörülmesi olması lazım. yasa da on aından gerçesi belirlenmiş bir hususu aca idare düzenleyici işleme düzenleyebilir, ayrıntıdan dırabilir.

* Ve bu ilki birim arasında hiyerarşik ilişki (109) also also bir idari vesayət ilişkisi olabilir. Neden also also diyoruz, çünkü idari vesayət hiyerarşi gibi olduğun ve genel bir yetki değildir.

→ idari vesayət istisnai, ayrıksı bir yetkidir. ve ayrıksı bir yetki olduğu için yasa da aca ve ayrıca öngörülmesi lazım. * Eğer yasa da bir birimin, bir komu tüzəl kəsisi başka bir komu tüzəl kəsisi içinde yetkiye sahip olduğu aklaca ifade edilmemesse o zaman diğer komu tüzəl kəsisinin işlevlerini müdahale etme olacağı olmaz. idari vesayət, istisnoidir, sınırlıdır ve istisnalar zaten der yarımda bittir.

* idari vesayət; ilki komu tüzəl kəsisi arasında sadece komu tüzəl aklaca ve ayrıca öngörülen bu kurullar sınırlı olarak var olabilir bir yetkidir, bir dencim yetkisidir.

* Somit aloya dencet alarak; Somit aloyda elimizde ilki tane idari kurulus var. Birisi üniversite diğeri yetki, bunların her ikisinde hiyerarşiden yarıdan yarıya dencim kurulusları. Zira her ikisinde ayrı ayrı komu tüzəl kəsiliği ne sahiptir. Bunlar arasında ne tür bir ilişki olabilir? Hiyerarşi olmaz. çünkü ilki ayrı komu tüzəl kəsiliği var. örneğin; Aynı üniv. içinde fakülter ve Dekan olsaydı, o zaman hiyerarşiden söz edebiliriz. Burada idari bütünlük ilişkisi acaından üniversite ile yetki arasında ilişki idari vesayettir, direkti vardır diğebilir miyiz? Diyeceyiz çünkü yasa da aklaca ve ayrıca öngörülmesi idari vesayət vardır. Zaten ilki ayrı

Sinpe Cofy Sinada Ughun baparlara Diler

(112)

→ Somut olayda yeklesiyele söz konusudur. Konu yanından bir yeklesiyele söz konusudur.

(111)

* İdari Bitirilmeli ilkesini, İdari işlemin insur larını mütela kılmağa okuyun! İdari tes- kila da okumanızı en azından koblada ki kurulların ne de alduğunu bilmenizi tav siye ediyorum!

→ "Hocamın deste kışa da olsa temes eilen konuların oynatılardan sorumlu sunuz" dedi. (Bu söz tehlikele arkadaşlar, kılmağa da iyi çalışın. Matlarla başlı kalmayın. pratikleri de ağızın, ağız sorulara mütela bakın, hep beraber sorulan 1-2 soru toru vor,)

b. soru: İdarenin mali sorumluluğu 2. dānemin ko nusuy mus! (Anayasa 125/son)

21A Mustafa KURT

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi.

"Aslında sizin taraf sızlgınız ve hukuk ka vadiğiniz deger, toplumdā adalecin geldigi yeri gösterecek."

- Bu sözi hatırlayan 11B 'li arkadaşların yüzündeki tebe ssimii görüyorum. İyi galışmalar, sınavlarında basarlar